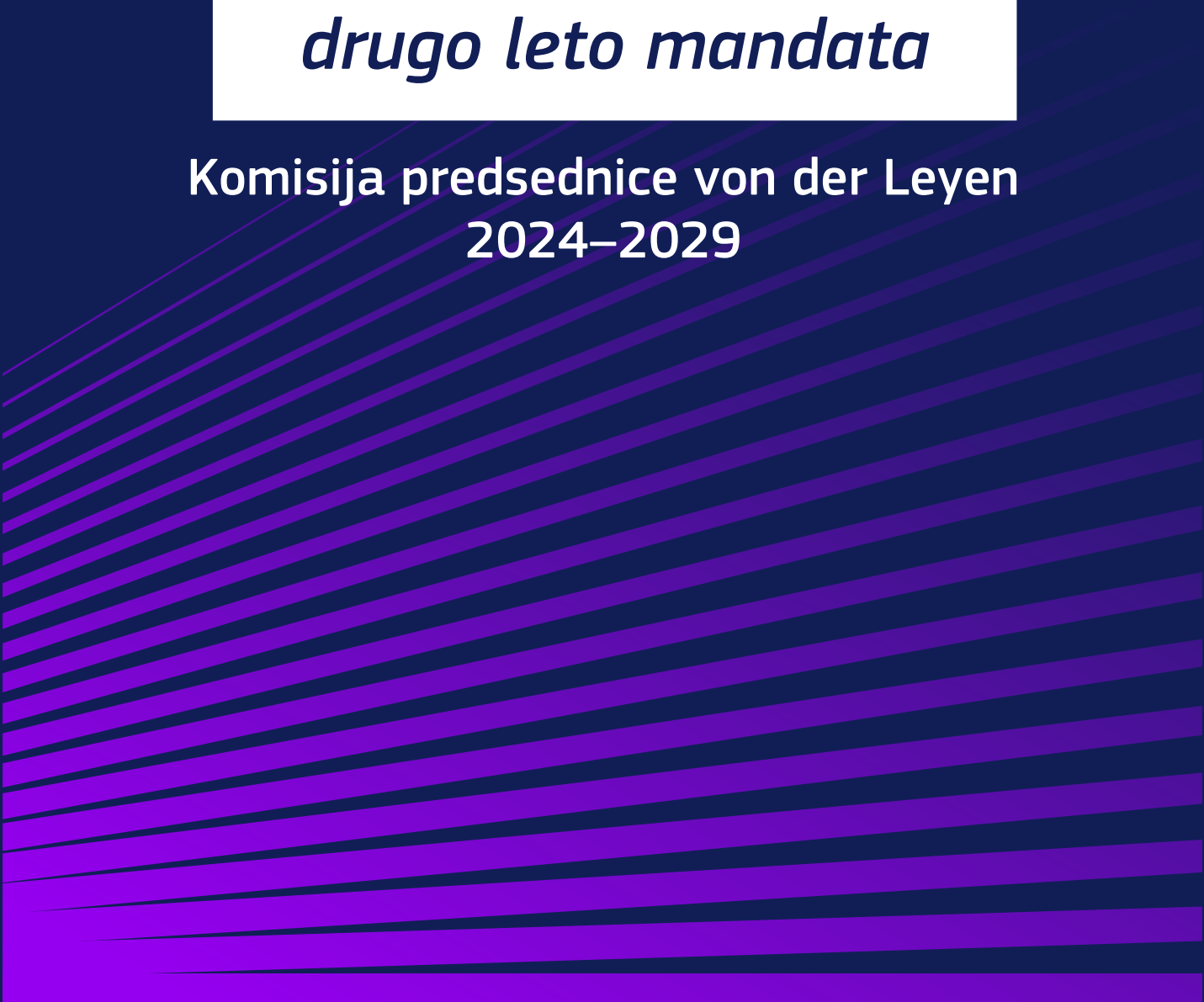

**Stanje v
Uniji** 2026

**Od obljube
k napredku:**
drugo leto mandata

**Komisija predsednice von der Leyen
2024–2029**

Stanje v Uniji 2026

Evropska komisija
Generalni direktorat za komuniciranje
1049 Bruselj
BELGIJA

Evropska komisija ni odgovorna za posledice ponovne uporabe te publikacije.

Luxembourg: Urad za publikacije Evropske unije, 2026

© Evropska unija, 2026

Politika Komisije glede ponovne uporabe se izvaja na podlagi Sklepa Komisije 2011/833/EU z dne 12. decembra 2011 o ponovni uporabi dokumentov (UL L 330, 14.12.2011, str. 39, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2011/833/oj>).

Če ni drugače navedeno, je ponovna uporaba tega dokumenta dovoljena na podlagi licence Creative Commons Attribution 4.0 International (CC BY 4.0) (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>). To pomeni, da je ponovna uporaba dovoljena, če je ustrezno naveden vir in so označene morebitne spremembe.

Za uporabo ali reprodukcijo elementov, ki niso v lasti Evropske unije, je morda treba za dovoljenje zaprositi neposredno imetnike pravic.

AVTORSKE PRAVICE

Vse fotografije © Evropska unija, razen če je navedeno drugače.

Print	ISBN 978-92-68-41092-9	doi:10.2775/2671863	NA-01-26-027-SL-C
PDF	ISBN 978-92-68-41091-2	doi:10.2775/6785560	NA-01-26-027-SL-N

Vsebina

Uvod: uresničevanje neodvisne Evrope **04**

Konkurenčna in uspešna Unija **06**

Močnejši enotni trg za ljudi in podjetja	07
Inovativna Unija z vodilno vlogo v industrijah prihodnosti	12
Zagotavljanje energetske neodvisnosti	22
Opolnomočenje ljudi in krepitev našega družbenega modela	29

Močna Evropa v nestanovitnem svetu **32**

Moč v raznolikosti – evropska agenda na področju trgovine in gospodarske varnosti	33
Močna in svobodna Ukrajina	40
Širitev Unije	45
Zagotavljanje stabilnosti v širšem sosedstvu in podpiranje miru na Bližnjem vzhodu	47
Partnerstva, ki uresničujejo evropske interese in vrednote	50

Zaščita tistega, kar je za nas pomembno **55**

Zaščita naših vrednot	56
Oblikovanje obrambne unije	59
Varna Unija	69
Unija za vse: cenovno dostopna in vključujoča	76
Bolj vključujoča Unija	81

Uvod: uresničevanje neodvisne Evrope

„To mora biti trenutek evropske neodvisnosti.“ S temi besedami je predsednica Evropske komisije Ursula von der Leyen leta 2025 začela svoj govor o stanju v Uniji. Poziv je odražal je preprosto resničnost: v vse bolj razdrobljenem svetu mora Evropa prevzeti večjo odgovornost za svojo prihodnost. Prizadevanja za uresničitev te ambicije so v preteklem letu usmerjala delo Evropske komisije.

Uresničujemo nov evropski pristop. Po vsej Uniji vse bolj spoznavamo, da izzivov, s katerimi se soočamo, od varnostnih groženj do gospodarske konkurence in tehnoloških sprememb, države članice ne morejo uspešno reševati posamično. Dokazali smo, da se v Evropi, ko smo na preizkušnji, odzivamo skupaj.

Uresničevanje obljube o bolj neodvisni Evropi se začne z močnim in konkurenčnim gospodarstvom. Komisija je letos še pospešila prizadevanja, da bi Evropa postala prostor, ki bi bil prijaznejši naložbam, inovacijam in rasti. Prisluhnili smo podjetjem in **poenostavili pravila**, da bi podjetja lahko po vsej Evropi lažje poslovala. S pravno obliko **EU Inc.** jim bomo pomagali pri zagonu, širitvi in izkoriščanju prednosti našega enotnega trga, vrednega kar 450 milijonov evrov.

Sprejeli smo ukrepe za **zmanjšanje stroškov energije**, hkrati pa pospešili **prehod na čisto, cenovno dostopno in doma proizvedeno energijo**. Uresničujemo **unijo prihrankov in naložb**, da bi evropskim podjetjem zagotovili dostop do financiranja, ki ga potrebujejo, da postanejo vodilna v svetu. Skrbimo za to, da bo Evropa lahko prevzela vodilno vlogo v panogah prihodnosti – od umetne inteligence do električnih vozil, od čistih tehnologij do biotehnologije. Vlagamo v **spretnosti**, pomagamo zagotavljati cenovno dostopna **stanovanja** in **krepimo**

edinstveni evropski družbeni model. Razširili pa smo tudi monetarno unijo, saj je Bolgarija januarja postala 21. članica evrskega območja.

V vse bolj konfliktnem svetu Evropa dokazuje, da je možna drugačna pot naprej. Z vzpostavitvijo vzajemno koristnih partnerstev smo dosegli velik napredek pri **diverzifikaciji trgovine in zmanjševanju naše odvisnosti**. Dogovorili smo se o **novih trgovinskih sporazumih** s partnericami v različnih regijah, **od indijsko-pacifiške regije do Latinske Amerike**. Poskrbeli smo za močno, stabilno in predvidljivo čezatlantsko trgovino in naložbe. V obdobju nestanovitnosti se velika gospodarstva po vsem svetu obračajo na Evropo kot zanesljivo, predvidljivo in zaupanja vredno partnerico.

Evropa ob tem krepi tudi lastno varnost in prevzema odgovornost zanj. Evropska komisija je lani predstavila načrt **ReArm Europe/Pripravljenost do leta 2030**, namenjen povečanju obrambnih zmogljivosti in zapolnitvi kritičnih vrzeli. **Evropa uresničuje svoje ambicije.** Prek instrumenta **SAFE** podpiramo skupna javna naročila za obrambo, izboljšujemo **vojaško mobilnost** po vsej celini, poenostavljamo pravila za pospešitev naložb in razvijamo vodilne pobude, kot sta **varovanje vzhodnega krila** in **evropska pobuda za obrambo pred droni**. **Evropa vzpostavlja zmogljivosti, ki jih potrebuje za zagotovitev svoje neodvisnosti in za zaščito svojih državljanek in državljanov v vse nevarnejšem svetu.**

Naša varnost se začne v Ukrajini. Evropa je ponovno pokazala, da bo Ukrajini stala ob strani, dokler bo to potrebno zaradi vojne agresije Rusije. EU se je dogovorila o **dodatnih 90 milijardah evrov podpore za proračun Ukrajine in njene vojaške potrebe v letih 2026 in 2027, poleg že zagotovljenih več kot 220 milijard evrov.** Obramba Ukrajine je obramba Evrope, zato širimo sodelovanje med našima obrambnima industrijama. **Z 21 sprejetimi svežnji sankcij** še naprej povečujemo pritisk na Rusijo, z odpiranjem **prvih sklopov pogajalskih poglavij** pa postavljamo temelje za prihodnost Ukrajine v srcu Evrope.

V hitro spreminjajočem se svetu se EU še naprej trudi prednostno obvarovati tisto, kar je najpomembnejše. **Z evropskim ščitom za demokracijo** si prizadevamo ohranjati temelje naših demokracij in jih zaščititi pred tujim vmešavanjem. S predlogi za naslednji dolgoročni proračun krepimo varstvo pravne države. Skrbimo za digitalno, konkurenčno in pravično Evropo. Ukrepano, da bi **Evropejce in Evropejke**, zlasti otroke in mlade, zaščitili pred novimi spletnimi grožnjami, hkrati pa jim omogočili, da izkoristijo prednosti digitalnega sveta. Poleg tega še naprej poskušamo zmanjšati težave, s katerimi se v vsakdanjem življenju soočajo ljudje, od stroškov energije do cenovne dostopnosti stanovanj.

V zadnjih 12 mesecih se je Evropa ponovno soočala z velikimi svetovnimi izzivi. Kljub negotovosti pa se vse več **Evropejcev in Evropejk zaveda, da smo močnejši, če združimo moči**, pri čemer jih skoraj 90 % meni, da bi se morale evropske države enotneje spoprijemati z aktualnimi svetovnimi izzivi. Zavedajo se, da za varnost, blaginjo in svobodo potrebujemo bolj neodvisno Evropo. Tako smo se odločili **in zdaj to odločitev uresničujemo.**

01 Konkurenčna in uspešna Unija

Konkurenčno gospodarstvo je temelj blaginje v Evropi. Ustvarja bogastvo in kakovostna delovna mesta, financira javne storitve in podpira naš družbeni model. Poleg tega podpira našo neodvisnost v svetu, ki ga zaznamujeta strateško rivalstvo in uporaba odvisnosti kot orožja. Kot je dejal Mario Draghi, je konkurenčno gospodarstvo osnovni pogoj za to, da si lahko sami izbiramo lastno usodo.

Evropa ima močan izhodiščni položaj. **Smo vodilni v svetu v številnih sektorjih, ki bodo zaznamovali prihodnja desetletja,** od napredne proizvodnje do čistih tehnologij. Imamo vrhunske univerze in raziskovalne ustanove. Poleg tega imamo med velikimi gospodarstvi tudi največjo mrežo trgovinskih partnerstev. Največja vrednost Evrope pa so predvsem ljudje – njihove spretnosti, ustvarjalnost in sposobnost inoviranja.

Vendar se kljub temu soočamo z znatnimi izzivi. Razdrobljeni trgi, strukturno visoki stroški energije, pomanjkanje spretnosti ter nepotrebna regulativna zapletenost še naprej zavirajo podjetja in omejujejo rast Evrope. Odpravljanje teh ovir je v središču agende te Komisije. Lani smo pripravili načrt za močnejše evropsko gospodarstvo, **letos pa smo se osredotočili na njegovo izvajanje, in sicer na dokončanje** enotnega trga, krepitev strateških panog, zmanjšanje stroškov energije z doma proizvedeno čisto energijo in zagotavljanje, da gre konkurenčnost z roko v roki z evropskim družbenim modelom.

Močnejši enotni trg za ljudi in podjetja

Enotni trg je s 450 milijoni potrošnic in potrošnikov **gonilo evropske rasti in konkurenčnosti**. Našim podjetjem služi kot domači trg, obenem pa tudi kot odskočna deska, da postanejo vodilna v svetu. Vendar njegovega potenciala še vedno ne izkoriščamo v celoti. Kot je poudaril Mednarodni denarni sklad, so notranje ovire na enotnem trgu enakovredne 45-odstotnim carinam na blago in 110-odstotnim carinam na storitve. Odprava teh preostalih ovir in s tem dokončanje enotnega trga sta bistvena za neodvisnost Evrope in osrednji prednostni nalogi te Evropske komisije.

Poslovanje na enotnem trgu olajšujemo z zmanjševanjem nepotrebne birokracije. Predlagali smo že **12 zbirnih svežnjev** za različne sektorje, od avtomobilske industrije do kemikalij. Trije od teh zbirnih svežnjev so že del enotnih pravil EU, o treh pa sta Parlament in Svet izrazila delno soglasje. Komisija sodeluje s sozakonodajalcema, da bi še naprej uresničevala agendo za poenostavitev. Po zaslugi teh 12 zbirnih svežnjev in ukrepov za poenostavitev iz leta 2025 bodo evropska podjetja prihranila vsaj 17 milijard evrov neto upravnih stroškov. Naš cilj je do konca tega mandata **zmanjšati upravno breme za vsaj 25 % za vsa podjetja ter za vsaj 35 % za mala in srednja podjetja**. To pomeni, da bo podjetjem ostalo več virov za inovacije, širitev in ustvarjanje kakovostnih delovnih mest.

EU je s 450 milijoni potrošnic in potrošnikov drugo največje gospodarstvo na svetu.

Stabilen, predvidljiv in zanesljiv partner, pripravljen na sodelovanje.

12 svežnjev za poenostavitev v več sektorjih:

Enostavnejša pravila, močnejša podjetja

Cilj **zmanjšanja upravnega bremena** do konca mandata za vsaj:

Neto upravni prihranki: 12 zbirnih svežnjev in ukrepi za poenostavitev iz leta 2025

Poenostavitev je tudi miselnost, ki jo nameravamo uporabljati pri vsem, kar bomo počeli v prihodnje. Vsaka nova pobuda EU mora biti že v zasnovi enostavnejša, da se zmanjša upravno breme za podjetja in državljane. Boljših pravil ni le lažje izvajati; bistvena so tudi za vzpostavljanje bolj dinamičnega, povezanega in konkurenčnega enotnega trga.

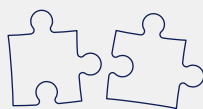
Razdrobljeni predpisi najprej prizadenejo evropske podjetnice in podjetnike ter inovativna podjetja. Namesto da bi lahko poslovali na enem trgu, se soočajo s 27 pravnimi sistemi in več kot 60 oblikami družb. Našim podjetjem moramo omogočiti, da izkoristijo pravi enotni trg s 450 milijoni potrošnikov. Zato je Komisija predlagala pravno obliko **EU Inc.**, tj. **enoten evropski okvir za podjetja z enotnim harmoniziranim sklopom pravil na enotnem trgu**. To pomeni, da bodo podjetnice in podjetniki podjetje s pravno obliko EU Inc. lahko **v celoti ustanovili prek spleta v 48 urah, in sicer kjer koli v Evropi z manj kot 100 evri stroškov**. Ob tem pa bodo ohranjeni obstoječi delovni standardi in zaščita delavcev.

EU Inc. - nov harmoniziran pravni režim za podjetja

HITRO IN POCENI

Registracija v **48 urah**. Stroški največ 100 evrov.

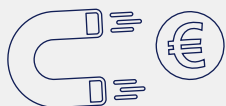
PREPROSTO

Popolnoma digitalno. **Enkratna** predložitev informacij. Centralni register EU za informacije o družbah.

NIZKO TVEGANJE

Poenostavljeni digitalni postopki v primeru insolventnosti za zagonska podjetja.

PRIVLAČNO ZA VLAGATELJE

Preprost prenos delnic in dostop do borze.

PRIVLAČNO ZA ZAPOSLENE

Lažji dostop do delniških opcij za zaposlene.

MOČNI ZAŠČITNI UKREPI

Brez slabljenja pravil, ki ščitijo delavce.

Odpravljamo tudi razdrobljenost finančnih trgov. Danes je v Evropi še vedno 27 različnih finančnih sistemov, od katerih ima vsak svoja pravila, nadzorne organe in tržne prakse. Ta raven razdrobljenosti preprečuje, da bi se kapital učinkovito pretakal tja, kjer je potreben. Medtem pa evropska gospodinjstva vsako leto vložijo 300 milijard evrov v tujini in imajo več kot 10 bilijonov evrov prihrankov v obliki bančnih vlog z nizkim donosom.

Evropi ne primanjkuje kapitala; kar manjka, je učinkovit sistem za usmerjanje tega kapitala v produktivne naložbe. Zato je Evropska komisija v zadnjem letu predstavila ambiciozne predloge za **unijo prihrankov in naložb**, vključno z ukrepi za boljše povezovanje finančnih trgov, enostavnejši in bolj usklajen nadzor ter spodbujanje dostopa vseh državljanov in državljanov do varčevalnih in naložbenih računov ter sistemov dodatnega pokojninskega zavarovanja.

Trdnjša unija prihrankov in naložb bo evropskim gospodinjstvom zagotovila več možnosti za naložbe na kapitalskih trgih, ki bodo tudi varnejše, podjetjem pa omogočila lažji dostop do kapitala, ki ga potrebujejo za inovacije, rast in ustvarjanje kakovostnih delovnih mest v Evropi. Hkrati si prizadevamo za boljšo finančno pismenost po vsej Evropi.

Komisija se je v preteklem letu neutrudno osredotočala na odpravo ovir, zaradi katerih enotni trg ostaja razdrobljen. Večino pobud **kompasa za konkurenčnost** smo že predstavili, zdaj pa se osredotočamo na doseganje rezultatov. Aprila smo se zato s Parlamentom in Svetom dogovorili o **načrtu Ena Evropa, en trg**. To je politična zaveza za napredek pri ključnih reformah do konca leta 2027, pri kateri hitro napredujemo.

Enotni trg ostaja največja gospodarska prednost Evrope, vendar izkoriščamo le del njegovega potenciala. Odpravljanje razdrobljenosti je najhitrejša pot do večje konkurenčnosti in prave evropske neodvisnosti.

Ena Evropa, en trg

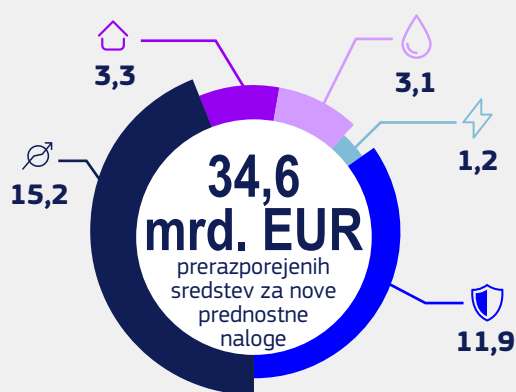
Kohezijska politika ima ključno vlogo pri zmanjševanju gospodarskih in socialnih razlik med evropskimi regijami. Lani je bil opravljen vmesni pregled politike, kar je državam članicam omogočilo preusmeritev financiranja v nove strateške prednostne naloge. V samo enem letu je bilo 34,6 milijarde evrov kohezijskih sredstev prerezporejenih na področja, kot so krepitev konkurenčnosti, izboljšanje evropske varnosti in pospešitev energetskega prehoda.

Naši predlogi za naslednji dolgoročni proračun temeljijo na tem modelu, v središču katerega je posodobljena kohezijska politika. **Nacionalna in regionalna partnerstva** za naložbe in reforme bodo združila skupne prednostne naloge Evrope z večjo vlogo lokalnih in regionalnih organov, pri čemer se upošteva, da ima vsako ozemlje edinstvene okoliščine in samo najboljše ve, kako jih obravnavati.

Posodobljena kohezijska politika

VMESNI PREGLED

v milijardah evrov

Skupni znesek se lahko zaradi zaokroževanja posameznih elementov nekoliko razlikuje od točnega seštevka.

Konkurenčnost: podpora MSP ter kritičnim tehnologijam in industrijam za večji teritorialni razvoj

Naložbe v obrambo in blago z dvojno rabo: zajemajo odpornost infrastrukture, civilno pripravljenost in vojaško mobilnost ter ukrepe za kibernetno varnost

Cenovno dostopna in trajnostna stanovanja: zagotavljanje pravice do bivanja v kraju, ki ljudem pomeni dom

Naložbe v vodne vire: za trajnostno upravljanje virov in dolgoročno odpornost

Energetska varnost: s poudarkom na povezovalnih daljnovodih in razogljičenju industrije

Inovativna Unija z vodilno vlogo v industrijah prihodnosti

Evropa se ne sooča le z novimi geopolitičnimi razmerami, temveč tudi z globoko tehnološko in industrijsko preobrazbo. Na številnih področjih, od umetne inteligence in kvantnih tehnologij do čiste tehnologije in biotehnologije, poteka globalno tekmovanje za oblikovanje industrij, ki bodo določale blaginjo in moč v prihodnosti. Te tehnologije že preoblikujejo tradicionalne sektorje in spreminjajo vsakdanje življenje. **Da bi Evropa lahko delovala neodvisno in ostala konkurenčna, bo treba poskrbeti, da se te tehnologije v Evropi ne le uporabljajo, temveč da se tu tudi snujejo, razvijajo in proizvajajo.**

V Evropi imamo industrijska in tehnološka podjetja, ki so vodilna v svetovnem merilu, vrhunske raziskovalne ustanove, rastoča zagonska podjetja in visoko usposobljeno delovno silo. Zdaj moramo to bogastvo bolje izkoristiti, da bi podjetjem pomagali pri zagonu, širitvi in prevzemanju vodilne vloge v svetu.

Za vsak evro, vložen v program Obzorje Evropa, bo gospodarstvo EU do leta 2045 pridobilo do 11 evrov.

Za pritegnitev naložb moramo okrepiti povpraševanje po evropskih tehnologijah in čistih izdelkih. Na tem področju mora EU bolj strateško izkoristiti svojo gospodarsko moč. To naj bi omogočil **akt o pospeševanju industrijske proizvodnje**, ki smo ga predstavili marca 2026. Akt poenostavlja postopke, skrajšuje čas za izdajo dovoljenj in ustvarja vodilne trge za evropsko industrijo, in sicer z uvedbo meril „**izdelano v Evropi**“ in nizkoogljičnih meril pri javnem naročanju v strateških sektorjih. Njegov cilj je **povečati delež BDP, ki ga v EU predstavlja proizvodnja, s 14,3 % v letu 2024 na 20 % do leta 2035**. Večje povpraševanje po čistih in inovativnih evropskih izdelkih podjetjem zagotavlja gotovost, ki jo potrebujejo za naložbe in širitev v Evropi.

Javno naročanje je eno najmočnejših razpoložljivih orodij, saj predstavlja približno 15 % BDP EU. Vendar javnih naročil prepogosto ne uporabljamo tako, da bi z njimi dosegali strateške cilje EU. Z **aktom o javnem naročanju**, predstavljenim septembra 2026, bo javno naročanje enostavnejše in odgovornejše, javni organi pa ga bodo lahko uporabljali bolj strateško za podporo evropskim dobaviteljem v kritičnih sektorjih.

Akt o pospeševanju industrijske proizvodnje

© Adobe Stock

Na poti k

20 %deležu proizvodnje
v BDP EU

- » Krepitev vodilnega položaja EU v industriji
- » Pospešitev naložb v razogljčenje industrije
- » Uporaba javnih naročil za povečanje povpraševanja po izdelkih čistih tehnologij v EU
- » Zagotavljanje dodane vrednosti tujih naložb v kritične sektorje za gospodarstvo EU

Prizadevamo si tudi, da bi **več evropskih zamisli preoblikovali v evropske zgodbe o uspehu**.

V Evropi izvajamo vrhunske raziskave in razvijamo vrhunske inovacije, vendar jih premalo prerase v uspešne proizvode in podjetja. **Evropski akt o inovativnosti**, ki je bil prav tako predstavljen septembra, bo pomagal zapolniti to vrzel, saj bo javnim organom omogočil, da podprejo evropske inovacije, in omogočil boljšo uporabo pravic intelektualne lastnine.

Hkrati EU prilagaja svoj regulativni okvir, da bi bila konkurenčna v svetu, v katerem so obseg, hitrost in naložbe vse pomembnejši. Komisija je aprila 2026 pripravila nov osnutek **smernic o združitvah**, ki naj bi zagotavljale, da bo politika konkurence še naprej ustrezala svetovnim trgov. V smernicah je uporabljen bolj dinamičen in v prihodnost usmerjen pristop, ki v Evropi ohranja konkurenco, hkrati pa daje večji poudarek inovacijam, naložbeni zmogljivosti in industrijskemu obsegu.

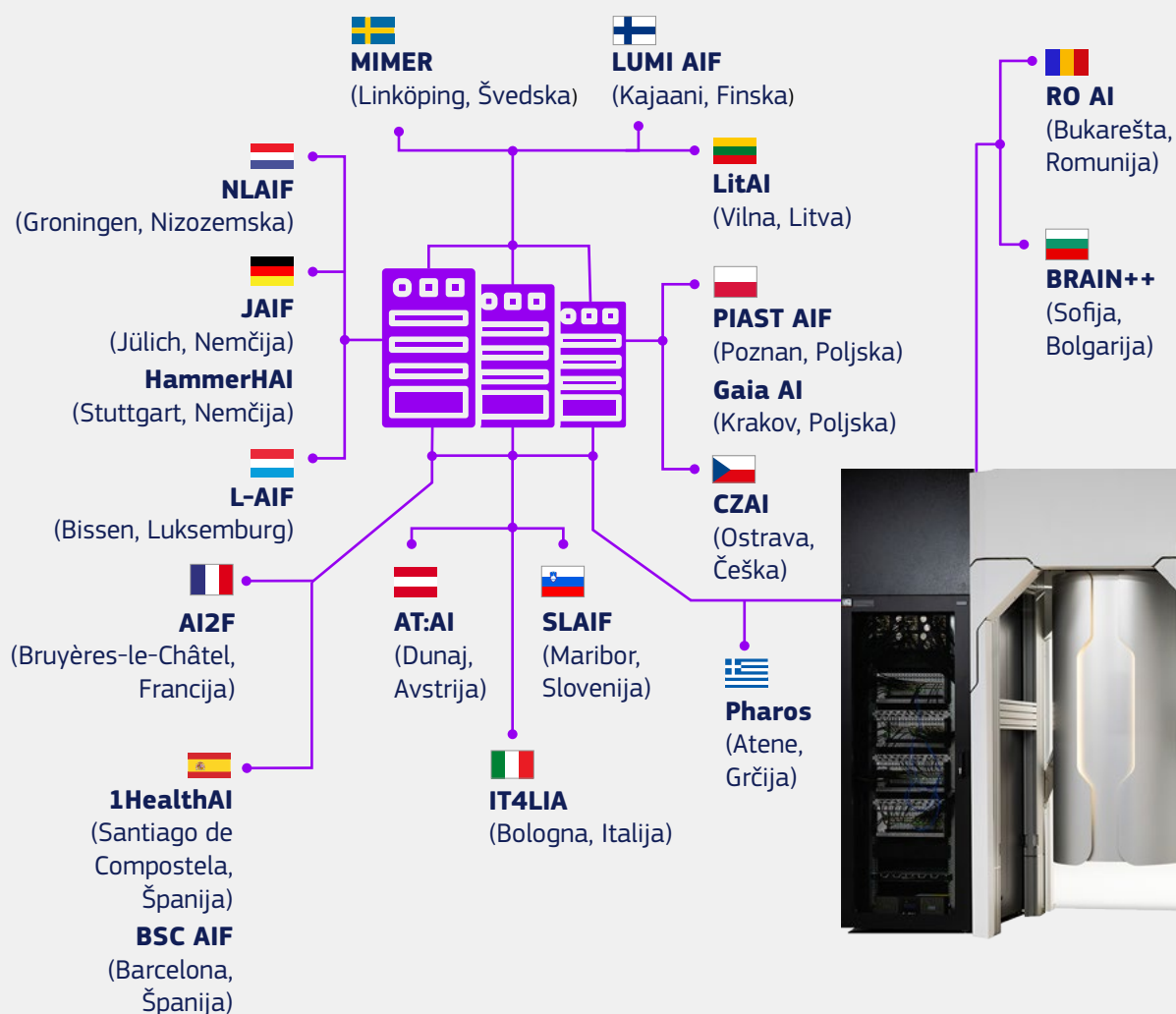
Prav na področju digitalnih tehnologij in umetne inteligence je ta izziv največji. Vodilni položaj na tehnološkem področju in dinamična industrija sta osnovni pogoj za uspeh v prihodnosti. Naslednji val inovacij bo odvisen od tega, kako se bodo digitalne zmogljivosti uporabljale v resničnem svetu. Za ustvarjanje vrednosti morajo biti tehnologije, kot je umetna inteligenca, povezane s fizičnimi sistemi, ki naj bi jih izboljšale.

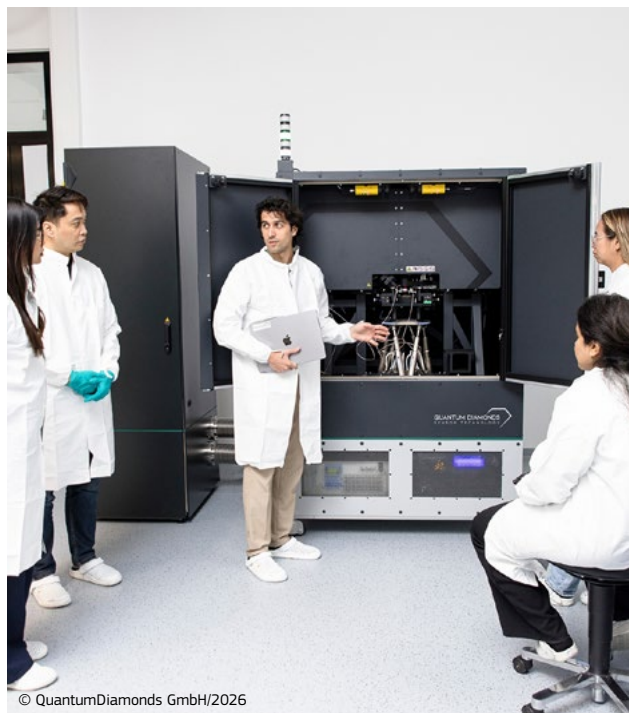
Evropa je na to pripravljena. S **pobudo InvestAI** nameravamo mobilizirati javne in zasebne naložbe na področju umetne inteligence v vrednosti 200 milijard evrov. Poleg tega s **strategijo za uporabo umetne inteligence** podpiramo evropsko industrijo pri uvajanju umetne inteligence v ključnih sektorjih, od zdravstvenega varstva do napredne proizvodnje in farmacevtskih izdelkov. Hkrati Evropa gradi infrastrukturo, ki je potrebna za konkurenčnost na svetovni ravni. Devetnajst **tovarn umetne inteligence** se že uvaja, razpis za prve evropske **gigatovarne umetne inteligence** pa je bil objavljen julija 2026. S tem se bodo razširile potrebne računalniške zmogljivosti za učenje najnaprednejših umetno-inteligenčnih modelov in podporo inovacijam v velikem obsegu. Poleg tega z našim **zbirnim svežnjem za digitalno področje** poenostavljamo pravila, da bi Evropa postala prijaznejša inovacijam in naložbam. Ta prizadevanja bodo skupaj pripomogla k temu, da bo Evropa postala celina umetne inteligence.

Za vodilni položaj na tehnološkem področju je potreben tudi zanesljiv dostop do kritičnih virov. Zato s **svežnjem o tehnološki suverenosti**, predstavljenim junija 2026, krepimo avtonomijo in odpornost tehnologij, od polprevodnikov in programske opreme do nastajajočih in prelomnih panog. Na podlagi uspeha akta o čipih, ki je že omogočil sprostitve več kot 52 milijard evrov naložb v polprevodnike, se bo z **aktom o čipih 2.0** povečalo povpraševanje

po polprevodnikih, proizvedenih v Evropi, poleg tega pa se bodo okrepile dobavne verige evropske industrije. Medtem bomo s predlaganim **aktom o razvoju računalništva v oblaku in umetne intelligence** okrepili suverenost in konkurenčnost Evrope v ekosistemu računalništva v oblaku in umetne intelligence, z **aktom o digitalnih omrežjih** pa se bodo posodobila in uskladila pravila za omrežja povezljivosti ter ustvarili pogoji za naložbe in inovacije podjetij.

19 tovarn UI v Evropi

© QuantumDiamonds GmbH/2026

Podjetje v razširitveni fazi QuantumDiamonds s sedežem v Münchnu je razvilo prvi komercialno dostopen sistem za preverjanje polprevodnikov, ki temelji na kvantnem zaznavanju. Naprave, ki jih izdeluje, odkrivajo napake v sodobnih mikročipih, ki jih prej ni bilo mogoče odkriti z nobeno drugo tehnologijo, in jih že uporabljajo stranke v ZDA in na Tajvanu. Ob vse večji kompleksnosti čipov ta prelomna inovacija zagotavlja polprevodniško osnovo, na kateri temelji umetna inteligenca, in Evropi prinaša resnično konkurenčno prednost v globalni tekmi na področju umetne inteligence.

Evropski sveženj o tehnološki suverenosti

Sveženj o tehnološki suverenosti bo okrepil konkurenčnost, strateško avtonomijo in geoekonomske položaj Evrope.

KAJ TO POMENI

Povečanje domačih industrijskih zmogljivosti in avtonomije v celotni dobavni verigi

Povečanje izbire za končne uporabnike

Razpoložljivost digitalnih tehnologij

Razvoj, nadzor in razširjanje kritičnih tehnologij, infrastrukture, storitev in podatkov

Določitev standardov za ključne strateške tehnologije

KAJ SVEŽENJ VKLJUČUJE

Akt o čipih 2.0

Akt o razvoju računalništva v oblaku in umetne inteligence

Strategija EU za odprto kodo

Strateški časovni načrt za digitalizacijo in umetno inteligenco v energetskega sektorja

Akt o čipih 2.0

IZBOLJŠANJE
okvirnih pogojev:
hitrejša izdaja
dovoljenj,
zmanjšanje
pomanjkanja
spretnosti in
podpora evropskim
regijam

SPodbujanJE
evropskega
povpraševanja:
spodbujanje
povpraševanja
v uporabniških
sektorjih

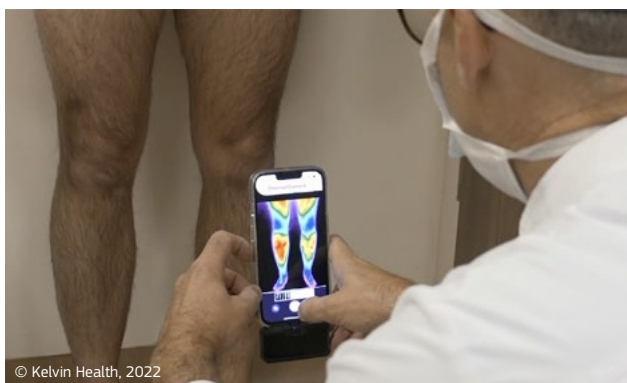

ZAGOTAVLJANJE
odpornosti
dobavne verige:
zmanjšanje vrzeli
v oskrbi in
ranljivosti
v vrednostnih
verigah

IZGRADNJA
zmogljivosti:
spodbujanje
proizvodnje čipov
za umetno
inteligenco, ki naj
bi spodbudila rast
v sektorju

© Adobe Stock

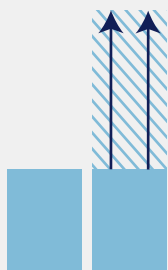
© Kelvin Health, 2022

Pri prevzemanju vodilne vloge v industrijah prihodnosti Evropska komisija ne podpira evropskih podjetij le na digitalnem področju in pri umetni inteligenci. Tudi na področju biotehnologije in bioloških znanosti ima Evropa že postavljene trdne temelje, vendar se sooča z vse večjo svetovno konkurenco. Cilj **akta o biotehnologiji**, ki ga je Komisija predstavila decembra 2025, je povečati privlačnost Evrope za razvoj, preskušanje, proizvodnjo in trženje medicinske biotehnologije z zmanjšanjem regulativne zapletenosti in pospešitvijo kliničnih preskušanj po vsej EU. **Komisija bo med letoma 2026 in 2027 skupaj z Evropsko investicijsko banko vložila 10 milijard evrov v biotehnologijo in biološke znanosti**, da bi okrepila raziskovalno odličnost in industrijske zmogljivosti.

Kelvin Health je inovativno bolgarsko podjetje na področju zdravstvene tehnologije, ki razvija neinvaziven način za odkrivanje zgodnjih znakov žilnih bolezni in vnetnih stanj s kombinacijo toplotnih slik, umetne inteligence in uporabe pametnega telefona. Žilne in srčno-žilne bolezni so eden glavnih vzrokov smrti in invalidnosti v EU. Kelvin Health si prizadeva, da bi z dostopno diagnostiko, ki pomaga pri zgodnjem prepoznavanju resnih zdravstvenih tveganj, prispeval k uspešnejšemu zdravljenju. Delo podjetja, ki pretvarja vrhunske raziskave v praktične rešitve za paciente, podpirata program Obzorje Evropa in pobuda Evropskega inštituta za inovacije in tehnologijo EIT Health. Ekipa je prejela tudi mednarodne nagrade za inovacije, vključno z nagrado MedTech World za zdravstveno-tehnološko inovacijo leta.

Evropski akt o biotehnologiji

KLJUČNI PODATKI

Bioindustrija v EU
raste

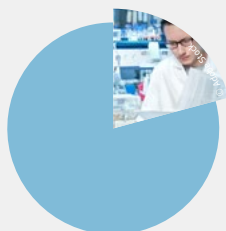
**DVAKRAT
HITREJE**

kot celotno
gospodarstvo EU.

75 %

**delovnih mest
v biotehnologiji**
v EU je v zdravstvu,
in sicer 685 000
delovnih mest.

21 %

**najboljših
biotehnoloških objav**
na svetu napišejo
znanstveniki v EU.

40 %

vseh zdravil, ki se
prodajajo v EU, so
biološka zdravila
(vključno
s podobnimi
biološkimi zdravili).

© Adobe Stock

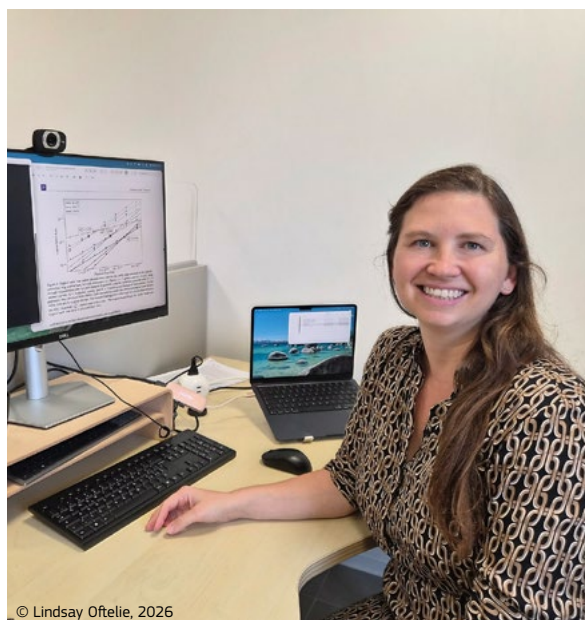
ZAKAJ POTREBUJEMO AKT O BIOTEHNOLOGIJI ZA ZDRAVJE?

- **Konkurenčnost EU:** povečanje sposobnosti EU, da konkurira na svetovni ravni in ima vodilno vlogo na področju biotehnologije.
- **Razpoložljivost zdravljenja:** pospeševanje razvoja in izvajanja pionirskih načinov zdravljenja.
- **Ustvarjanje delovnih mest:** več tisoč novih kakovostnih delovnih mest in spodbujanje evropskih gospodarstev.
- **Inovacije in naložbe:** omogočanje, da inovativna podjetja uspevajo ter dosegajo preboje na področju zdravstvenega varstva in tehnologije.
- **Biološka zaščita:** zagotavljanje jasnih pravil, ki bodo preprečevala zlorabo biotehnologij.

Dr. Giacomo Annio se pri svojem delu osredotoča na razvoj pametnih magnetnih nanodelcev za zdravljenje možganskih tumorjev. Ti teranostični nanodelci so zasnovani za zdravljenje tumorjev, hkrati pa zdravnikom omogočajo, da jih spremljajo z magnetnoresonančnim slikanjem, pri čemer se aktivirajo le znotraj samega tumorja, da se čim bolj omejijo poškodbe zdravega tkiva. Potem ko je del svojih podoktorskih raziskav opravil na Univerzi Stanford, se je po zaslugi ukrepov Marie Skłodowske-Curie vrnil v Evropo, da bi še naprej razvijal svoje prelomno delo.

© Giacomo Annio, 2026

© Lindsay Oftelie, 2026

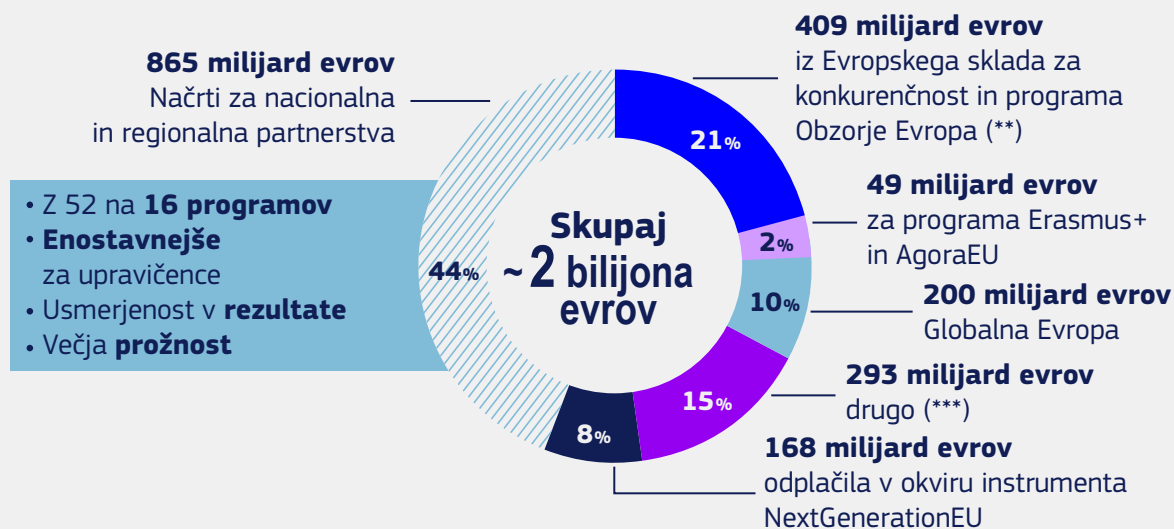
Dr. Lindsay Bassman Oftelie je računalniška fizičarka, ki razvija energijsko učinkovitejše kvantne računalnike. Leta 2022 je izbrala Evropo. Iz laboratorija Berkeley Lab v Združenih državah Amerike se je prek podoktorske štipendije v okviru ukrepov Marie Skłodowske-Curie preselila v CNR Nano v Pisi. Italijansko ministrstvo za zunanje zadeve ji je podelilo priznanje za znanstvene dosežke, pa tudi za prizadevanja na področju znanstvenega komuniciranja in diplomacije.

Pri podpiranju evropskih podjetij, da zrastejo, je pomemben tudi dostop do kapitala. Najobetavnejša evropska podjetja kapital za rast še vedno prepogosto pridobivajo v tujini, posledično pa tja odteka tudi naložbe, talenti in intelektualna lastnina. Zato so Komisija in partnerji iz zasebnega sektorja skupaj z unijo prihrankov in naložb ustanovili **sklad Scaleup Europe**, ki je doslej največji evropski delniški sklad v fazi rasti. S ciljnim obsegom 5 milijard evrov bo podpiral podjetja, ki razvijajo strateške tehnologije na področjih umetne inteligence, kvantnega računalništva, čiste energije in vesolja.

Poleg tega podpiramo znanost in raziskave, ki potekajo v Evropi. Zadnji razpis za podoktorske štipendije v okviru ukrepa Marie Skłodowske-Curie je pritegnil **rekordnih 21 627 prijav z vsega sveta**, kar dokazuje, da si mnogi vrhunski raziskovalci in raziskovalke želijo delovati v Evropi ter da je program **Izberi Evropo za znanost** koristen.

Inovacije bodo tudi v središču **naslednjega dolgoročnega proračuna EU** za obdobje 2028–2034. **Skoraj dva bilijona evrov vreden predlog proračuna je najambicioznejši v zgodovini EU**, njegov cilj pa je okrepiti zmogljivost Evrope za bolj strateške in obsežnejše naložbe. V središču teh prizadevanj so novi **Evropski sklad za konkurenčnost, program Obzorje Evropa in Sklad za inovacije**, v okviru katerih je 451 milijard evrov namenjenih podpori raziskavam in inovacijam, krepitvi dobavnih verig, zmanjšanju odvisnosti, podpori strateški infrastrukturi in pospeševanju naložb v tehnologije, ki so ključne za prihodnjo konkurenčnost Evrope.

Predlagani novi dolgoročni proračun

Opomba: Vsi zneski so prilagojeni cenam iz leta 2025 z uporabo 2-odstotnega deflatorja.

(*) To je:

- Regionalni razvoj
- Migracije, meje in varnost
- Socialno področje
- Skupna kmetijska politika
- Ribišstvo in pomorstvo

(**) Plus 41 milijard evrov iz sklada za inovacije

(***) To je:

- Instrument za povezovanje Evrope
- Civilna zaščita in zdravje
- Program Euratoma za raziskave in usposabljanje
- Skupna zunanja in varnostna politika
- Program za pravosodje
- Razgradnja jedrskih elektrarn
- Čezmorske države in ozemlja, vključno z Grenlandijo
- Program Pericles

To je proračun, ki bo Evropi zagotovil finančno moč, da bo lahko konkurenčna in vodilna v industrijah prihodnosti.

Evropa je odvisna od močne industrijske baze. Panoge, kot so energetika ter kemična in jeklarska industrija, podpirajo celotne vrednostne verige. Trenutno se soočajo z vse večjim pritiskom zaradi visokih stroškov energije, povečane svetovne konkurence in izkrivljanj trga, ki so posledica obsežnih tujih subvencij.

Ohranjanje teh zmogljivosti v Evropi ni zgolj gospodarska nujnost, ampak tudi strateško vprašanje. Izguba industrijskih zmogljivosti pomeni izgubo kvalificiranih delovnih mest, tehnološkega strokovnega znanja in zmožnosti za oblikovanje lastne prihodnosti. Zato bo Evropa okrepila podporo. Lani smo sprejeli **dogovor o čisti industriji** za preoblikovanje razogljčenja v gonilo rasti evropske industrije in doseganje podnebnih ciljev. **Naložbe v industrijsko preobrazbo smo več kot podvojili, in sicer z 52 milijard evrov v letu 2024 na 115 milijard evrov v letu 2025.**

Dogovor o čisti industriji

POSPEŠITEV PREHODA EVROPE NA ČISTO INDUSTRIJO

ENERGIJSKO INTENZIVNE PANOGE

za zaščito konkurenčnosti ob visokih stroških energije in nelojalni svetovni konkurenci

SEKTOR ČISTIH TEHNOLOGIJ,

ki je ključen za konkurenčnost in razogljčenje

Naložbe v industrijsko preobrazbo

Lani smo ustanovili **Zavezništvo za kritične kemikalije**, da bi obravnavali strukturne izzive, s katerimi se sooča eden najpomembnejših industrijskih ekosistemov v Evropi. Z **akcijskim načrtom za avtomobilsko industrijo** podpiramo evropske proizvajalce in dobavitelje avtomobilov pri prehodu na čisto mobilnost. Z **novim okvirom za zaščito jeklarske industrije pred svetovnimi presežnimi zmogljivostmi** in nelojalno konkurenco pa zagotavljamo, da bo Evropa ohranila industrijske temelje, od katerih je odvisen velik del naše blaginje in varnosti. V **mehanizmu za ogljično prilagoditev na mejah** dodajamo izdelke nižje v prodajni verigi, pri katerih se intenzivno uporabljata jeklo in aluminij. Ti ukrepi skupaj bodo pomagali zagotoviti, da bo Evropa ostala ne le celina inovacij, temveč tudi celina, ki gradi in proizvaja.

Letališče Teruel Airport Platform se nahaja v majhni španski občini Caudé na območju, s katerega se ljudje množično odseljujejo. Gre za primer gospodarske preobrazbe podeželja. Z razvojem dinamičnega letalskega ekosistema je vozlišče privabilo naložbe, ustvarilo približno 1 000 neposrednih delovnih mest in prineslo priložnosti za kvalificirane delavce v regiji.

Sklad za pravični prehod v okviru tega ekosistema sofinancira laboratorij za vesoljske inovacije. Laboratorij bo okrepil vlogo letališča kot centra za inovacije, ponudil zmogljivosti za preskušanje in kvalifikacijo letalskih in vesoljskih komponent ter deloval kot pilotni obrat za recikliranje zrakoplovov. Projekt bo podpiral prehod na čistejši, varnejši in konkurenčnejši evropski letalski sektor.

Strateški dialogi v letu 2025

Zagotavljanje energetske neodvisnosti

Energetika je področje, na katerem je potreba po večji neodvisnosti Evrope najbolj jasna.

Evropa se že drugič v tem desetletju sooča z globalnim energetske šokom. Zaostrovanje konflikta na Bližnjem vzhodu in zaprtje Hormuške ožine sta povzročila skokovito rast svetovnih cen nafte in plina. Ta kriza je Evropo stala že več kot 80 milijard evrov v dodatnih stroških energije. Znova smo izkusili, kako lahko geopolitična nestabilnost zunaj naših meja hitro povzroči ekonomski pritisk na družine in podjetja pri nas.

EU je v zadnjih letih sprejela pomembne ukrepe za pospešitev prehoda na čisto energijo, znižanje emisij in zmanjšanje izpostavljenosti nestanovitnim energetskim trgov. Zaradi teh prizadevanj je Evropa vstopila v krizo bolj pripravljena kot prej. Evropska komisija je aprila predstavila sveženj ukrepov **AccelerateEU**, ki naj bi državam članicam pomagal, da se hitro odzovejo na krize, in okrepil dolgoročno energetske odpornosti Evrope. Združuje kratkoročno podporo ranljivim državljanom in državljanom ter energijsko intenzivnim panogam s strukturnimi ukrepi za zmanjšanje odvisnosti od nestanovitnih trgov fosilnih goriv.

Uvedli smo tudi **popolno prepoved uvoza ruskega plina v EU, ki bo začela veljati leta 2027**. S to odločitvijo EU ne bo več izpostavljena uvozu energije od nezanesljive partnerice, in kar je še pomembneje, Rusije ne bomo več financirali.

Povsem jasno je: dokler bo Evropa odvisna od uvoženih fosilnih goriv, bodo zunanji šoki še naprej ogrožali našo blaginjo in varnost. **Evropska neodvisnost pomeni pospešitev prehoda na doma proizvedeno čisto energijo.** Ta izziv je še toliko bolj pereč, saj bo za industrije, ki bodo oblikovale prihodnost Evrope, od umetne inteligence do električne mobilnosti, potrebne veliko cenovno dostopne in zanesljive energije.

Evropa je že dosegla pomemben napredek. **Leta 2025 smo prvič proizvedli več vetrne in sončne energije kot energije iz fosilnih goriv.** Delež obnovljivih virov energije v mešanici virov električne energije v Evropi se je povečal s 36 % leta 2021 na 47 % leta 2025. Ocenjuje se, da je že samo hitra širitev izrabe sončne energije med krizo v Hormuški ožini vsak dan omogočila prihrankov približno 110 milijonov evrov, saj je preprečila nepotreben uvoz plina.

Evropska komisija s **strategijo o malih modularnih reaktorjih**, predstavljeno marca 2026, podpira naslednjo generacijo jedrske energije v Evropi, cilj pa je, da bi te tehnologije začele delovati do začetka 30. let tega stoletja. Hkrati Evropa **krepi podporo raziskavam in inovacijam na področju fuzije**, saj je prepoznala njen dolgoročni potencial za preoblikovanje svetovnega energetskega okolja.

Z ukrepi EU za pospešitev čistega prehoda se bodo do leta 2030 stroški uvoza fosilnih goriv **zmanjšali za 130 milijard evrov letno.**

TE PRIHRANKE OMOGOČA NASLEDNJE:

Nadomestitev vztrajnega povpraševanja po fosilnih gorivih pri proizvodnji električne energije s čisto energijo

50 % prihrankov

Povečanje elektrifikacije in energijske učinkovitosti

25 % prihrankov

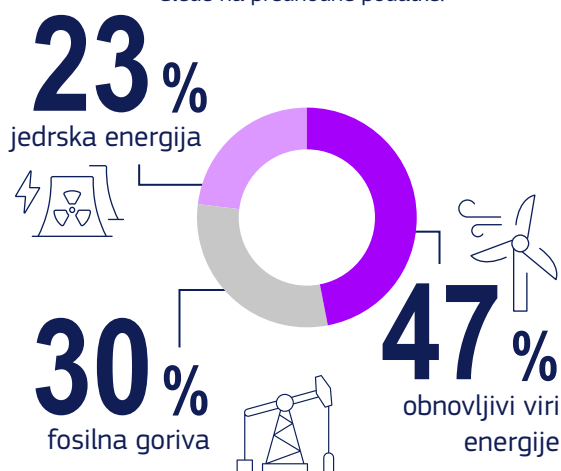
Prožnost infrastrukture pametnih omrežij in energetskega sistema

25 % prihrankov

Povečanje obsega proizvodnje čiste električne energije pa samo po sebi ni dovolj. Evropa mora tudi **pospešiti elektrifikacijo**, da se bo v procesih na področjih prevoza, ogrevanja in v industriji namesto uvoženih fosilnih goriv v vse večji meri uporabljala čista evropska električna energija. Julija smo pripravili **akcijski načrt za elektrifikacijo**, da bi Evropa postala prva celina na električni pogon, in **predlog o omrežninah**, ki bo državam članicam omogočil, da znižajo omrežnine za nekatere skupine odjemalcev in zagotovijo, da električna energija ne bo obdavčena bolj kot plin.

Mešanica virov električne energije v EU leta 2025

Glede na predhodne podatke:

70%
energija iz
nizkoogljičnih virov

**STREŠNE SONČNE
ELEKTRARNE BI LAHKO DO
LETA 2050 ZAGOTOVILE
PRIBLIŽNO**

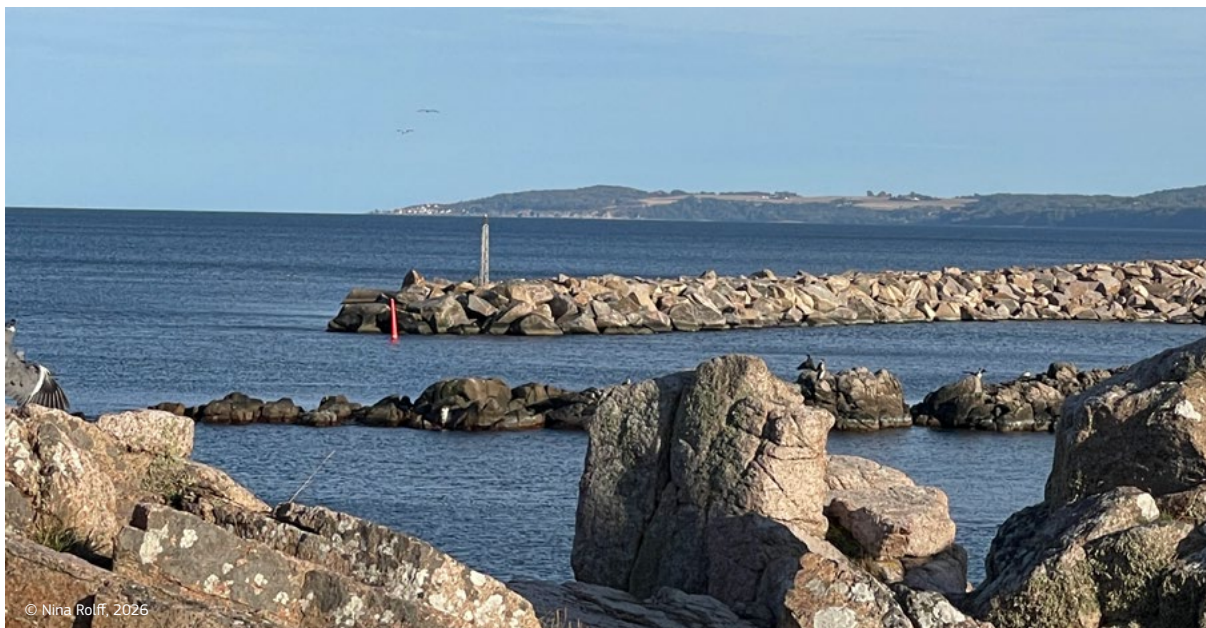
40%

**ELEKTRIČNE
ENERGIJE
V EVROPI**

© Getting The Market, 2026

V projektu WASP, ki se je razvil iz nizozemske inovacije in se navdihuje pri starih načinih plovbe, se sodobne ladje in trajekti opremljajo z rotorskimi jadri, pri čemer se za napajanje ladje združujeta tehnologiji pogona na gorivo in na veter. Projekt se financira iz programa Interreg za območje Severnega morja, ki je del Evropskega sklada za regionalni razvoj, ter povezuje lastnike ladij, tehnične strokovnjake in raziskovalce iz vse Evrope. V okviru projekta so bile naprave nameščene na petih plovilih, ki izkazujejo prihranke goriva do 20 %: dodana vrednost projekta je očitna: nižje emisije, nižji stroški goriva, manjša odvisnost od fosilnih goriv in večja odpornost evropskega sektorja ladijskega prometa.

© Nina Rolf, 2026

Otok Bornholm v Baltskem morju ima ogromen potencial vetrne energije. Projekt Bornholm Energy Island je, potem ko je bil januarja 2026 dosežen politični dogovor o delitvi stroškov zanj, prvi rezultat v okviru energetskih avtocest. V tem okviru bodo na morju nameščene vetrne elektrarne, z danskim in nemškim nacionalnim električnim omrežjem pa bo vzpostavljena povezava z močjo 3 GW. S tem bo vetrna energija iz nacionalnega vira postala skupni evropski vir, Baltsko morje pa bi lahko postalo odobalno vozlišče, ki bi v času, ko si prizadevamo za energetske neodvisnost, služilo kot zgled za projekte po vsej EU. Projekt, ki ga je Komisija opredelila kot prednostni projekt skupnega interesa, je podprt s 645 milijoni evrov v okviru Instrumenta za povezovanje Evrope.

Evropa potrebuje tudi močnejša in pametnejša omrežja, več zmogljivosti za shranjevanje in večjo prožnost. Komisija s **svežnjem za spodbujanje baterij** vlaga 1,5 milijarde evrov v okrepitev evropske proizvodnje baterij. Evropa s **svežnjem za evropska omrežja** in ključnimi čezmejnimi **energetskimi avtocestami** odpravlja infrastrukturna ozka grla in gradi omrežja, potrebna za dobo elektrifikacije.

Komisija je januarja skupaj z Dansko in Nemčijo dosegla prvi pomemben mejnik v okviru pobude za energetske avtoceste, in sicer s **sporazumom o razvoju odobalne vetrne energije ob otoku Bornholm**. S projektom bodo v danska in nemška nacionalna omrežja vključeni trije gigavati zmogljivosti odobalne vetrne energije.

Nadaljnje povezovanje evropske infrastrukture omrežij

POPOLNA POVEZANOST

Po zaslugi notranjega energetskega trga EU evropske potrošnice in potrošniki **vsako leto prihranijo približno 34 milijard evrov**.

Z nadaljnjim povezovanjem bi lahko te koristi že do leta 2030 povečali na **40 do 43 milijard evrov**.

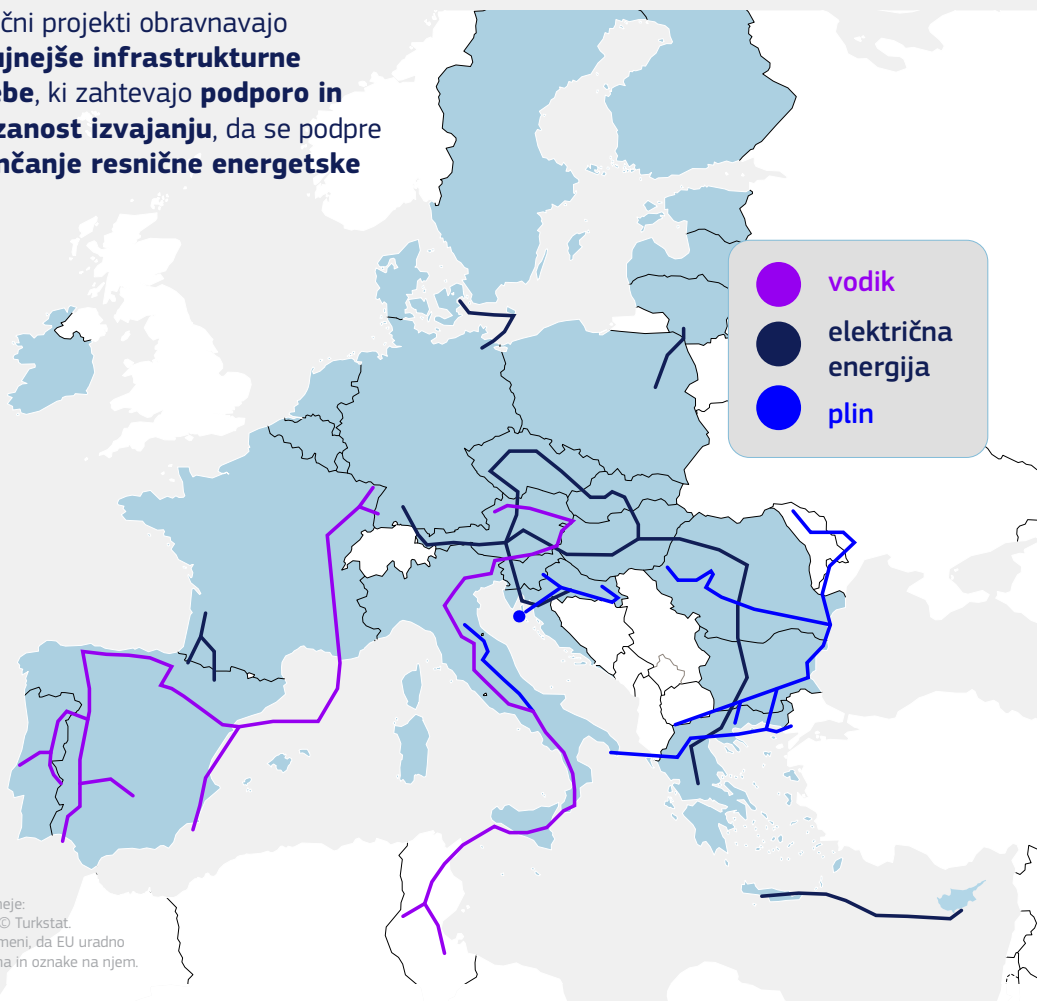
Z naložbami v višini 5 milijard evrov bi zmanjšali stroške sistema za 8 milijard evrov, kar bi ustvarilo **neto gospodarsko korist v višini 3 milijard evrov**.

S povečanjem čezmejnega trgovanja z električno energijo za 50 % bi se lahko letni BDP EU leta 2030 povečal za približno 18 milijard evrov.

POSPEŠEVANJE ENERGETSKIH AVTOCEST

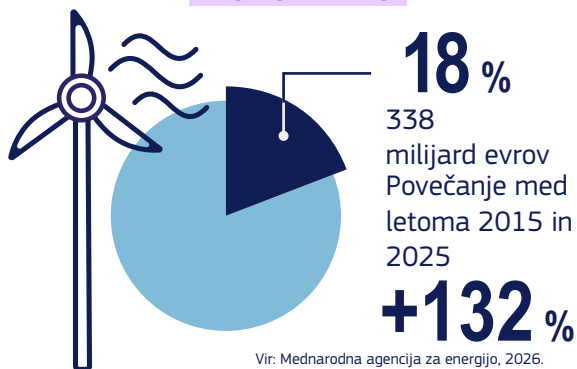
Ti ključni projekti obravnavajo **najnujnejše infrastrukturne potrebe**, ki zahtevajo **podporo in zavezanost izvajanju**, da se podpre dokončanje resnične energetske unije.

Zemljevid na desni – Upravne meje:
© EuroGeographics © UN-FAO © Turkstat.
Uporaba tega zemljevida ne pomeni, da EU uradno
potrjuje ali sprejema meje, imena in oznake na njem.

Na čelu prizadevanj na svetovni ravni za oblikovanje čistega in odpornega prehoda

DELEŽ EU PRI NALOŽBAH V ČISTO ENERGIJO PO SVETU

SISTEM EU ETS IN EMISIJE TOPLOGREDNIH PLINOV

Od uvedbe sistema trgovanja z emisijami (ETS) leta 2005

Emisije toplogrednih plinov

-50 %

v vključenih sektorjih

Ustvarjen prihodek

280 MILIJARD EVROV

ponovno vloženih v inovacije, modernizacijo in razogljičenje industrije

Gospodarstvo EU še naprej raste

Za uresničitev prehoda na čisto energijo bodo potrebne najboljše naložbe do sedaj. Komisija z **naložbeno strategijo za čisto energijo** pomaga premoščati vrzel med trenutno razpoložljivim zasebnim kapitalom in potrebnimi vlaganji. Poleg tega prispeva k zmanjševanju tveganj, povezanih s projekti, in omogoča mobilizacijo zasebnega financiranja za omrežja, inovativne tehnologije za čisto energijo in energijsko učinkovitost. Ta prizadevanja podpira tesno sodelovanje s skupino Evropske investicijske banke, ki namerava v prihodnjih treh letih mobilizirati **financiranje v vrednosti več kot 75 milijard evrov v podporo evropskim ciljem pri prehodu na čisto energijo**.

Za ta prehod pa bodo potrebne tudi prave tržne spodbude. Evropska komisija je zato začela **pregled sistema trgovanja z emisijami**. Sistem je dokazal, da se razogljičenje in rast ne izključujeta. **Od uvedbe leta 2005 so se emisije v sektorjih, vključenih v sistem ETS, zmanjšale za več kot 50 %**, gospodarstvo EU pa je še naprej raslo. V okviru sistema je bilo ustvarjenih več kot 280 milijard evrov za podporo prehodu na čisto energijo. Na evropski ravni se ti prihodki ponovno vlagajo v čiste inovacije in industrijsko preobrazbo. Države članice morajo že zdaj 100 % svojih nacionalnih prihodkov iz sistema ETS porabiti za podnebne namene. V prihodnje bodo morale vsaj polovico teh prihodkov nameniti za razogljičenje sektorjev, vključenih v sistem. To bo pomagalo zagotoviti, da se prihodki, ki jih ustvari evropska industrija, ponovno vložijo za pomoč evropskim podjetjem pri gradnji čistih industrij in energij prihodnosti.

Evropski kmetje bistveno prispevajo k naši blaginji in neodvisnosti. Zagotavljajo zanesljivo oskrbo z varno in kakovostno hrano, podpirajo na milijone delovnih mest v agroživilskem sektorju ter ohranjajo podeželske skupnosti in krajine, ki so del evropske identitete. Vendar se kmetje soočajo z vse večjimi pritiski, od naraščajočih vhodnih stroškov in svetovne konkurence do vse večjega vpliva podnebnih sprememb in geopolitičnih izzivov.

V preteklem letu je Evropa okrepila podporo kmetom. Komisija je oktobra 2025 predstavila **strategijo za generacijsko pomladitev v kmetijstvu**, katere cilj je podvojiti število mladih in novih kmetov do leta 2040. Še bolj smo poenostavili **skupno kmetijsko politiko**, zmanjšali upravna bremena in olajšali dostop do podpore. Sprejeta so bila tudi nova pravila za **okrepitev položaja kmetov v verigi preskrbe s hrano**, ki bodo pomagala zagotoviti, da bodo kmetje prejeli pravičnejši delež vrednosti, ki jo ustvarijo.

Komisija je maja predstavila **akcijski načrt za gnojila**, katerega cilj je zagotoviti dostopne cene gnojil, okrepiti domačo proizvodnjo, povečati gospodarsko varnost in podpreti našo neodvisnost. Kmalu zatem je napovedala **mobilizacijo 540 milijonov evrov** (od skupaj potencialno **1,5 milijarde evrov, če bodo del prispevale tudi države članice**) za finančno pomoč kmetom pri nakupu gnojil.

Komisija je julija sprejela **strategijo za živinorejo in akcijski načrt za beljakovine**, v katerih je začrtala dolgoročno vizijo za trajnostno živinorejo v Evropi. V strategiji priznava bistveno vlogo sektorja pri krepitevi prehranske varnosti, podpiranju podeželskih skupnosti in prispevanju k odpornejšemu kmetijskemu sistemu. **Akcijski načrt za beljakovine** to vizijo dopolnjuje s povečanjem proizvodnje in uporabe beljakovin, gojenih v EU.

Prehranska varnost je temelj evropske neodvisnosti. **Skupna kmetijska politika** zato ostaja v središču naših predlogov za naslednji dolgoročni proračun EU. Evropa s podpiranjem kmetov, vlaganjem v njihovo naslednjo generacijo in krepitevijo konkurenčnosti sektorja pomaga zagotavljati, da bo kmetijstvo tudi v prihodnjih desetletjih vir blaginje in strateške moči.

Artūrs Eriņš je lastnik družinske kmetije Pumpuri v obmejni regiji na vzhodu Latvije. Odkar je Artūrs od očeta prevzel družinsko gospodarstvo, nadaljuje njegov razvoj, pri čemer tradicionalno kmetovanje združuje z novimi naložbami, da bi poskrbel za prihodnost kmetije. Na kmetiji Pumpuri danes obdelujejo približno 195 hektarov zemlje. Pridelujejo žita, grah, krompir in zelenjavo. Artūrs je s podporo skupne kmetijske politike (SKP), vključno s podporo za mlade kmete, in štirimi naložbenimi projekti, ki se financirajo iz Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja, posodobil kmetijo in razširil njene dejavnosti.

Opolnomočenje ljudi in krepitev našega družbenega modela

Konkurenčnost ni sama sebi namen; je temelj blaginje naših državljanov in državljanek ter podpira naš družbeni model. Naš konkurenčni zagon temelji na edinstvenem evropskem družbenem modelu in močni tradiciji socialnega dialoga med delavci in delodajalci. Ljudem bo pomagal razvijati spretnosti, potrebne za uspeh v svetovnem gospodarstvu, kjer je konkurenca vse večja.

Evropa je pokazala, da so gospodarski napredek in socialne pravice tesno povezane. Z instrumentom **NextGenerationEU** smo ponovno zagnali gospodarstvo, hkrati pa pospešili prehod na čisto energijo in digitalni prehod. V okviru tega instrumenta so bila **izplačana sredstva v višini 440 milijard evrov**. Po zaslugi teh naložb ima približno 3,5 milijona Evropejcev in Evropejk tudi zaposlitev, kar prispeva h krepitvi naše odpornosti in hkrati pripravlja naše gospodarstvo na prihodnost. Zdaj, ko je instrument NextGenerationEU v sklepni fazi, je poudarek na dokončanju preostalih korakov, vključno s **predložitvijo končnih zahtevkov za plačilo do 30. septembra 2026**.

Vendar so v času geopolitičnih napetosti in tehnoloških pretresov številni Evropejci in Evropejke zaskrbljeni glede prihodnosti. Podjetja se prestrukturirajo, industrija se sooča z močno svetovno konkurenco, številni delavci pa se sprašujejo, kaj umetna inteligenca in nove tehnologije pomenijo za njihovo prihodnost. Živimo v času globokih in hitrih sprememb in Evropa ne sme zaostati.

V teh razmerah so **spretnosti most med negotovostjo in priložnostmi**. Bistvene so ne le za našo konkurenčnost, temveč tudi za občutek varnosti med ljudmi. To je namen naše **unije spretnosti**: Evropejce in Evropejke opremiti s kompetencami, ki jih potrebujejo za uspeh v spreminjajočem se gospodarstvu.

Od leta 2020 **je bilo več kot 10 milijonov ljudi udeleženih v pobudah za izpopolnjevanje in preusposabljanje, od tega 3,9 milijona samo v letu 2025**. A to še ni vse: **jamstvo za spretnosti** bo delavcem pomagalo pri preusmeritvi iz sektorjev, ki so v fazi globoke preobrazbe, v rastoče in strateške sektorje, v katerih primanjkuje delovne sile. To pomeni več naložb v izpopolnjevanje in preusposabljanje ter pomoč podjetjem pri prilagajanju delovnih mest ob uvajanju umetne inteligence. Na ta način preobrazbo spreminjamo v priložnost: z vlaganjem v ljudi in nadgrajevanjem trdne evropske tradicije socialnega dialoga.

© Euronews – Make It Work 2026

Mariana, 57-letna ciprska mama 20-letnega avtističnega sina, je stopila v stik s programom socialne pomoči v soseski, da bi našla pomoč pri skrbi za sina. Program, podprt s sredstvi Evropskega socialnega sklada plus, ji je omogočil, da se je vrnila na delo in ponovno postala finančno neodvisna. Mariana je program opisala kot „žarek upanja“.

Unija spretnosti določa načrt za:

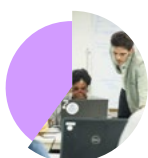
CILJI EU ZA LETO 2030

vsaj

78%

prebivalstva v starostni skupini 20–64 let zaposlenega

vsaj

60%

vseh odraslih vsako leto udeleženih v programih usposabljanja

vsaj

15 milijonov

manj ljudi, izpostavljenih tveganju revščine ali socialne izključenosti

© Japet Medical, 2026

Podjetje Japet Medical, ki ga je soustanovil francoski inženir Antoine Noel, razvija eksoskelete, ki podpirajo delavce pri njihovih vsakodnevni dejavnostih in pomagajo preprečevati z delom povezana kostno-mišična obolenja. S pomočjo financiranja v okviru instrumenta NextGenerationEU je podjetje razvilo novo generacijo ledvenega eksoskeleta: diskretno in neposredno integriran v vsakdanja oblačila pomaga zaščititi delavce pred fizičnimi obremenitvami, hkrati pa je v pomoč ljudem, ki vsakodnevno živijo z bolečinami v hrbtu.

Hkrati zagotavljamo, da bo Evropa bolje izkoristila nadarjene ljudi, ki so pripravljeni tudi trdo delati. Prosto gibanje je ena največjih prednosti Unije, vendar se delavci še vedno soočajo z nepotrebniimi čezmejnimi ovirami. Zamude pri priznavanju kvalifikacij, obremenjujoči upravni postopki in pretirani stroški še naprej omejujejo mobilnost in povzročajo neizkoriščenost spretnosti, ki jih naša gospodarstva nujno potrebujejo. Cilj **svežnja o pravični mobilnosti delovne sile** je odpraviti nepotrebne ovire in ljudem olajšati prenos spretnosti tja, kjer so najbolj potrebne.

Konkurenčnost je odvisna tudi od kakovosti dela, ki ga ljudje opravljajo vsak dan. Kakovostna delovna mesta podpirajo produktivnost in privabljajo talente ter ustvarjajo usposobljeno delovno silo, ki jo Evropa potrebuje, da bi bila konkurenčna na svetovni ravni.

Komisija je zato skupaj s socialnimi partnerji oblikovala **načrt za kakovostna delovna mesta**, ki bo podprl pravične plače, dobre delovne pogoje, stroge zdravstvene in varnostne standarde ter lažje prehajanje med delovnimi mesti in sektorji. To bo izhodišče **akta o kakovostnih delovnih mestih**, ki bo **prispeval k temu, da se bosta konkurenčnost in zaščita delavcev še naprej medsebojno krepili**, saj so kakovostna delovna mesta koristna ne le za delavce, ampak tudi za podjetja in za Evropo.

Evropa se je vedno uspela prilagajati spremembam, tako da je vlagala v ljudi, varovala naše vrednote in skrbela, da konkurenčnost prinaša koristi za vse.

Akt o kakovostnih delovnih mestih: podpora delavcem, krepitev Evrope

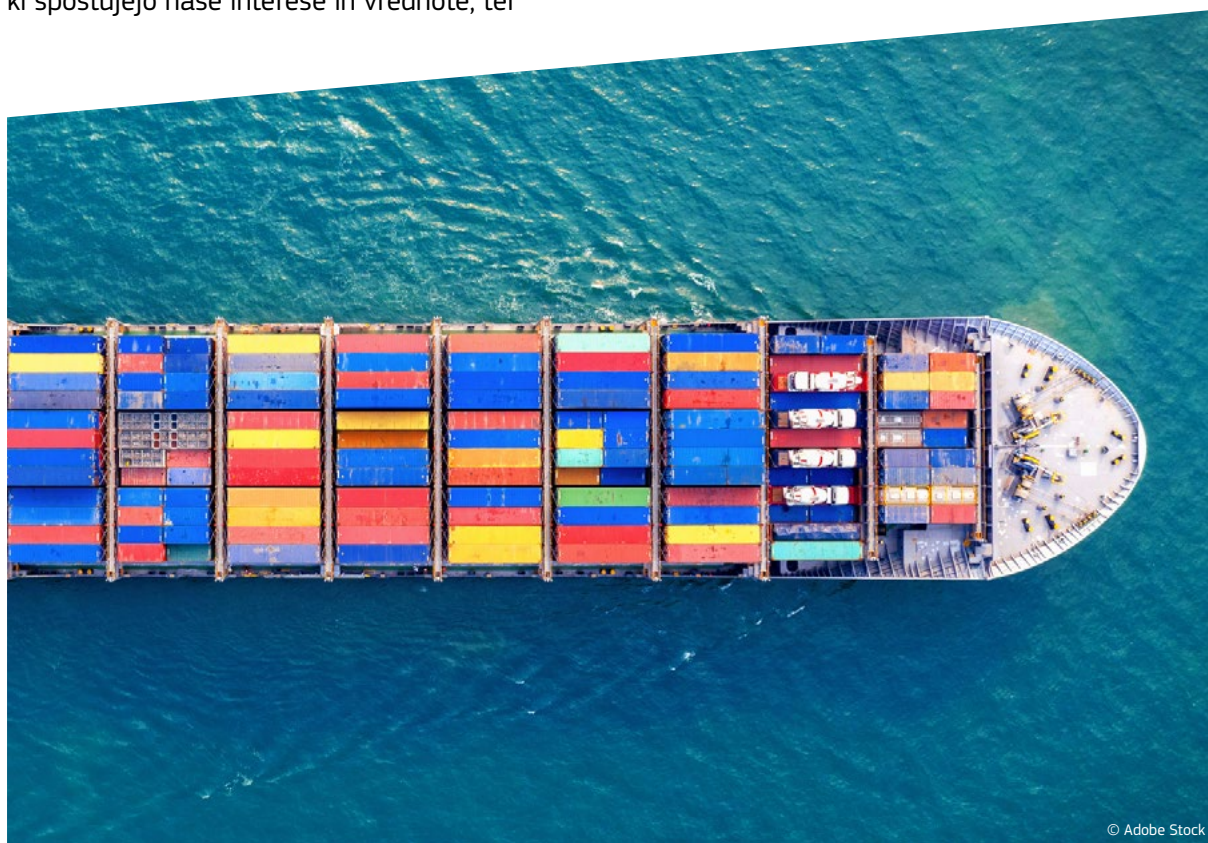
02 Močna Evropa v nestanovitnem svetu

Več desetletij razmeroma stabilnega mednarodnega okolja je ugodno vplivalo na razvoj Evrope. V zadnjem času pa svet postaja vse bolj razdrobljen in tekmovalen. Varnostne grožnje naraščajo, gospodarske odvisnosti se uporabljajo kot orožje, konflikti zunaj naših meja pa imajo neposredne posledice za našo blaginjo in naš način življenja.

V preteklem letu je Evropa pokazala, da je lahko kos temu izzivu. Z državami treh celin smo podpisali pomembne nove trgovinske sporazume, ki bodo koristili našim državljanom in podjetjem, še naprej neomajno podpiramo Ukrajino, razvijamo nova partnerstva, ki spoštujejo naše interese in vrednote, ter

ostajamo vodilni v svetu pri vrsti vprašanj, od podnebnih ukrepov do svetovnega zdravja.

Evropa, soočena z bolj razdrobljenim mednarodnim redom, kaže, da je mogoča drugačna pot – **pot, ki združuje moč s partnerstvom in neodvisnost z odprtostjo.**

© Adobe Stock

Moč v raznolikosti – evropska agenda na področju trgovine in gospodarske varnosti

Evropska blaginja je odvisna od mednarodne trgovine. **Milijoni delovnih mest v Evropi so neposredno ali posredno odvisni od izvoza, podjetja pa od zanesljivega dostopa do trgov, tehnologije in naložb.**

Hkrati se svetovni trgovinski sistem korenito spreminja. Gospodarska konkurenca se zaostrojuje, geopolitične napetosti preoblikujejo svetovne trge, dobavne verige, ki so nekoč veljale za samoumevne, pa so vse bolj izpostavljene motnjam.

Evropa se na ta dogajanja ni odzvala z zapiranjem vase. Neodvisnost ne pomeni izolacije, pomeni **diverzifikacijo partnerstev, krepitev dobavnih verig in zmanjšanje odvisnosti, hkrati pa ohranjanje odprtosti v svet.**

V bolj razdrobljenem svetu je ponudba Evrope privlačna. Države po vsem svetu Evropo vse bolj vidijo ne le kot drugo največje svetovno gospodarstvo in trg s 450 milijoni potrošnikov, temveč tudi kot zaupanja vredno dolgoročno partnerico. **Evropa pomeni zanesljivost in predvidljivost v negotovih časih.**

Evropa že ima eno največjih trgovinskih mrež na svetu, saj ima sklenjenih **45 sporazumov z 81 državami**. Približno 712 000 evropskih podjetij izvažajo prek meja Unije, medtem ko **trgovinski sporazumi EU evropskim podjetjem vsako leto prihranijo za približno 25 milijard evrov carinskih dajatev**. V preteklem letu smo to mrežo še razširili z obsežnimi sporazumi, ki zajemajo tri celine.

Močna mreža trgovinskih sporazumov s partnericami po vsem svetu

45

prostotrgovinskih
sporazumov

81

partnerskih
držav

V PRETEKLEM LETU SMO DOSEGLI NAPREDEK V ZVEZI Z NOVIMI PARTNERSTVI Z NASLEDNJI DRŽAVAMI IN TRGI:

Indija

Mercosur

Avstralija

Mehika

Indonezija

Združeno kraljestvo

Švica

Južna Afrika

Januarja sta **EU in Mercosur** po več kot 25 letih pogajanj sklenila zgodovinski sporazum o partnerstvu. Trgovinski sporazum se je začel začasno uporabljati maja. S tem je ustvarjeno **eno največjih trgovinskih območij na svetu, ki zajema 31 držav in predstavlja skoraj petino svetovnega BDP**. Sporazum odpravlja carine v višini več milijard evrov, odpira trge javnih naročil, krepi dobavne verige in izboljšuje dostop do surovin, ki so bistvene za čisti in digitalni prehod Evrope. Hkrati vključuje **trdne mehanizme za zaščito evropskih kmetov pred nenadnimi motnjami na trgu** ter skrbi za ohranjanje naših visokih zdravstvenih standardov in standardov prehranske varnosti.

Januarja smo zaključili pogajanja o **prostotrgovinskem sporazumu med EU in Indijo**, ki je bil označen kot „mati vseh trgovinskih dogovorov“. Skupaj ustvarja **trg s skoraj dvema milijardama ljudi**. Evropi odpira enega najbolj zaprtih trgov na svetu in našim podjetjem daje odločilno prednost prvega na trgu v enem od najhitreje rastočih in najbolj dinamičnih svetovnih gospodarstev.

Marca je Evropa z **Avstralijo sklenila prelomni sporazum**, ki pogloblja vezi z eno naših najtesnejših partneric v indijsko-pacifiški regiji. Poleg povečanja dostopa do trga **sporazum krepi sodelovanje na področju kritičnih mineralov, čistih tehnologij in vzpostavljanja odpornih dobavnih verig**, kar bo okrepilo prisotnost Evrope v eni od strateško najpomembnejših regij na svetu.

Hkrati še naprej poglobljamo in posodabljammo obstoječa partnerstva. V maju smo podpisali **posodobljeni globalni sporazum z Mehiko**, ki odpravlja skoraj vse preostale carinske dajatve na izvoz iz EU. Zaključili smo pogajanja o trgovinskem sporazumu z **Indonezijo** in dosegli napredek z več partnericami, od **Filipinov, Tajske in Malezije do Združenih arabskih emiratov**. Tudi sodelovanje s širšimi regionalnimi skupinami, kot je **čezpacifiško partnerstvo (CPTPP)**, povečuje vpliv Evrope na nekaterih najhitreje rastočih svetovnih trgih.

Vaisala je finsko podjetje, ki zagotavlja instrumente in podatke za vremenske in industrijske meritve po vsem svetu. Njegove rešitve segajo vse od instrumentov za precizno merjenje, namenjenih industrijskim procesom, do sistemov za opazovanje vremena in podnebja, ki jih uporabljajo letališča in meteorološki inštituti, pa tudi storitev v zvezi z vremenskimi podatki, ki temeljijo na umetni inteligenci in jih organizacije uporabljajo za obvladovanje tveganj, povezanih z vremenom. Daniel S. Da Silva, višji vodja prodaje pri podjetju Vaisala, pravi, da je Brazilija njihov ključni trg v Latinski Ameriki. Prepričan je, da bo trgovinski sporazum EU z Mercosurjem pripomogel k ublažitvi sedanjih omejitev v Braziliji in omogočil nove priložnosti v širši regiji, kar bo Vaisali olajšalo poslovanje v Južni Ameriki.

Corinne Kox je izvršna direktorica in vinogradnica, ki upravlja vinsko posest Domaine Kox, družinsko podjetje v Luksemburgu. Sodelovala je v trgovinski misiji na visoki ravni v Singapurju, njen oče Laurent Kox pa je podjetje zastopal na poslovnih misijah v Braziliji in na Tajskem. Njuno stalno sodelovanje kaže na pomen poslovnih misij Komisije, ki podjetjem omogočajo rast po vsem svetu. Misije so dejansko priložnost za vzpostavljanje neposrednih stikov s potencialnimi strankami, pa tudi promocijo kakovostnih in raznolikih evropskih vin, ki lahko izpolnijo pričakovanja na različnih trgih. Za Domaine Kox so te misije naložba v razvoj partnerstev, razumevanje mednarodnih trgov ter krepitev prepoznavnosti luksemburških in evropskih vin po svetu.

Evropa s širitvijo trgovinskih odnosov **krepi tudi svojo gospodarsko varnost**. Nekateri globalni akterji vse pogostejše uporabljajo trgovino, naložbe in dostop do kritičnih virov kot geopolitična orodja. Evropa se je na to odzvala z oblikovanjem **celovitega nabora orodij za obravnavanje nepoštenih trgovinskih praks**, sovražnih naložb, gospodarske prisile, izkrivljanja trga in presežnih zmogljivosti na svetovni ravni. Komisija je decembra 2025 sprejela sporočilo o **krejitvi gospodarske varnosti Evrope**. EU je tako pokazala, da je pripravljena **uporabiti razpoložljiva orodja, če so ogroženi njena industrija, delavci in gospodarska varnost**.

Pri tem pristopu je bistvenega pomena zmanjšanje strateških odvisnosti. Z **akcijskim načrtom RESourceEU** smo pospešili in okrepili prizadevanja za zanesljivo oskrbo EU s kritičnimi surovinami, kot so elementi redke zemlje, kobalt in litij. Naš cilj je **do leta 2029 zmanjšati odvisnost od teh kritičnih mineralov za do 50 %**. S podporo projektom v Evropi in z zaupanja vrednimi partnerji v tujini (med drugim v okviru strategije Global Gateway) ustvarjamo bolj diverzificirane in odporne dobavne verige, hkrati pa zmanjšujemo izpostavljenost geopolitičnim in cenovnim šokom.

To je gonilo nove generacije gospodarskih partnerstev. **EU in Južna Afrika** sta novembra 2025 **podpisali prvo partnerstvo za čisto trgovino in naložbe**. Evropa s to državo sodeluje, da bi okrepila trajnostne vrednostne verige, zagotovila dostop do kritičnih surovin in razširila sodelovanje na področju čiste tehnologije. To je primer evropskega modela delovanja, ki krepi našo oskrbo s ključnimi surovinami, hkrati pa zagotavlja ustvarjanje lokalne vrednosti in skupno blaginjo.

Kritične surovine in akcijski načrt RESourceEU

VAREN IN ZANESLJIV DOSTOP DO SUROVIN, POTREBNIH ZA NAŠE GOSPODARSTVO

34 surovin, uvrščenih med kritične surovine: npr. galij, germanij, mangan in naravni grafit

47 strateških projektov v EU in 13 zunaj EU, ki so bili izbrani za ciljno usmerjeno podporo na podlagi akta o kritičnih surovinah

Sporazumi s tretjimi državami za varnejši dostop do surovin, vključno s prvim **partnerstvom za čisto trgovino in naložbe** z Južno Afriko ter trgovinskim sporazumom z Avstralijo

Aksijski načrt RESourceEU, katerega cilj je **do leta 2029** zmanjšati odvisnost pri baterijah, redkih zemljah in surovinah za obrambo za **do 50 %**

3 milijarde evrov, mobilizirane v enem letu za podporo strateškim projektom

Vzpostavitev **centra za kritične surovine** za spodbujanje diverzifikacije in odpornosti vrednostnih verig

© Adobe Stock

Enaka logika velja za nastajajoče tehnologije. Dandanes podatkovni tokovi, digitalne storitve in napredne tehnologije oblikujejo svetovno trgovino v enaki meri kot fizično blago. **Evropa širi svoja digitalna trgovinska partnerstva**, saj ustvari več kot 60 % svetovnega BDP, povezanega z digitalnimi transakcijami.

Februarja je začel veljati naš **sporazum o digitalni trgovini s Singapurjem**, junija je bil podoben sporazum podpisan z **Republiko Korejo**, marca pa so se začela pogajanja s **Kanado**. Z **Brazilijo** je bil dosežen ločen sporazum za zagotovitev varnega pretoka podatkov s to državo. Te pobude podpirajo zaupanja vredne podatkovne tokove, zmanjšujejo ovire za podjetja, krepijo sodelovanje na področju kibernetične varnosti ter spodbujajo visoke standarde zasebnosti in varstva potrošnikov.

Čezatlantski trgovinski odnosi so še vedno najpomembnejši trgovinski odnosi na svetu. **Prek Atlantskega oceana vsak dan potujejo blago in storitve, ki so predmet trgovinske menjave med EU in Združenimi državami v vrednosti 4,9 milijarde evrov**. Evropa si še naprej prizadeva vzdrževati stabilen odnos z ZDA, ki ščiti interese evropskih podjetij in delavcev.

Z Združenimi državami in drugimi partnericami Evropa tesno sodeluje tudi pri pobudi **Pax Silica**, katere cilj je **okrepiti usklajevanje pri kritičnih dobavnih verigah na področju umetne inteligence, polprevodnikov in naprednih tehnologij**. V današnjem gospodarstvu je konkurenčnost vse bolj odvisna ne le od dostopa do trgov, temveč tudi od varnega dostopa do tehnologij in materialov, ki te trge poganjajo.

Trgovina EU v svetu

EU JE TRGOVINSKA SILA, PREOSTALI SVET PA JO VIDI TUDI KOT POŠTENO IN ZAŽELENO PARTNERICO

ENOTEN GLAS EU

Močnejši pogajalski položaj, kot bi ga imela katera koli država članica sama

NAŠA TRGOVINSKA POLITIKA KORISTI:

DRŽAVLJANOM

- Pravičnejše cene
- Večja izbira

© Adobe Stock

DELAVCEM

32,9

milijona delovnih mest v EU

po zaslugi izvoza v tretje države

PODJETJEM

Enostavnejša pravila zaradi enotne trgovinske politike

Trgovinski sporazumi

- ↘ Nižje carine
- ↘ Nižji stroški
- ↗ Konkurenčnejši evropski izdelki

KMETOM

- Več priložnosti za izvoz
- Izdelki evropskega porekla, kot sta šampanjec in parmezan, so zaščiteni pred ponarejanjem

© Adobe Stock

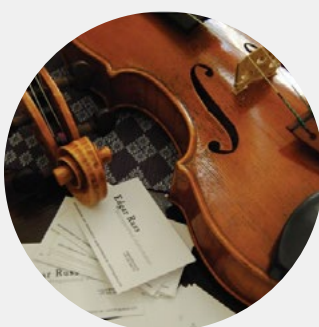

ZGODBE EVROPSKIH PODJETIJ

Irski proizvodi iz govejega mesa za Japonsko

Občutno znižanje japonskih carin za goveje meso, ki so znašale do 38,5 %, je povečalo konkurenčnost trajnostno proizvedenih evropskih proizvodov iz govejega mesa na japonskem trgu

Italijanske violine za Južno Korejo

Italijanski izdelovalci violin so po sklenitvi trgovskega sporazuma med EU in Republiko Korejo pridobili status pooblaščenega izvoznika, zmanjšale pa so se tudi trgovinske ovire

Avstrijske žičnice za Kolumbijo

Po zaslugi trgovskega sporazuma EU s Kolumbijo in Perujem je v Južni Ameriki prišlo do porasta žičniških transportnih sistemov avstrijskega proizvajalca

EVROPSKA KOMISIJA JE V ZADNJEM LETU DOSEGLA ZNATEN NAPREDEK V TRGOVINSKIH POGAJANJIH S KLJUČNIMI PARTNERJI

INDIJA

Mati vseh trgovinskih dogovorov
Skupni trg obsega **skoraj 2 milijardi ljudi**

© Adobe Stock

Carine znižane/
odpravljene za

96,6%

blaga,
izvoženega iz EU

Do

4 milijarde evrov

prihrankov za
evropske izvoznike
letno zaradi nižjih
carin

Skoraj

800 000

delovnih mest
v Evropi podprtih
z dvostransko
trgovino

© Adobe Stock

AVSTRALIJA

Močnejša evropska navzočnost
v indijsko-pacifiški regiji
Pričakovano povečanje
BDP EU za **4 milijarde evrov do leta 2030**
Boljši dostop do **kritičnih surovin**

© Adobe Stock

Carine
odpravljene za

skoraj

100%

blaga,
izvoženega iz EU

Do

1 milijarde evrov

prihrankov za
evropske izvoznike
letno zaradi nižjih
carin

460 000

delovnih mest
v Evropi podprtih
z dvostransko
trgovino

© Adobe Stock

MERCOSUR

Ustvarjamo eno največjih
trgovinskih območij na svetu,
ki zajema 31 držav in predstavlja
skoraj petino svetovnega BDP.
Skupni trg obsega **več kot 700 milijonov potrošnikov**.
Izboljšan dostop do
osnovnih surovin

© Adobe Stock

Carine
odpravljene
za

91%

blaga,
izvoženega iz EU

Do

4 milijarde evrov

prihrankov za
evropske izvoznike
letno zaradi nižjih
carin

Do

600 000

delovnih mest
v Evropi podprtih
z dvostransko
trgovino

© Adobe Stock

Nove naložbene priložnosti

za evropska podjetja in ključne industrije: avtomobilsko, strojno, farmacevtsko, kemijsko, živilsko in druge

Močna in svobodna Ukrajina

Ko je Vladimir Putin sprožil vojno agresijo proti Ukrajini, je bil prepričan, da bo lahko zmagal v nekaj tednih. Vojna zdaj traja že peto leto in **Ukrajina se ne le upira, temveč ustvarja pogoje za pogajanja o miru s pozicije moči**, predvsem po zaslugi poguma in odločnosti ukrajinskega ljudstva, pa tudi neomajne podpore Evrope.

Evropa je največja podpornica Ukrajine.

V zadnjih štirih letih so ji EU in njene države članice zagotovile gospodarsko, humanitarno in vojaško pomoč v vrednosti več kot **221 milijard evrov**. Dokazali smo, da smo pripravljeni vztrajati z Ukrajino na dolgi rok. EU je letos sprejela dogovor, da bo **v okviru posojila za podporo Ukrajini zagotovila do 90 milijard evrov za leti 2026 in 2027**, od tega dve tretjini za vojaške potrebe in tretjino za proračunsko podporo. Ta denar Ukrajini omogoča, da še naprej izplačuje plače in pokojnine, vzdržuje delovanje šol in bolnišnic ter obnavlja kritično infrastrukturo, ki jo je poškodovala Rusija. Dolgoročneje Komisija predlaga namensko rezervo v višini **do 100 milijard evrov za Ukrajino v okviru naslednjega dolgoročnega proračuna EU**.

Podpora Ukrajini in Ukrajincem (2022–2026)

Skupaj

**221,2
milijarde
evrov**

77,9 milijarde evrov
vojaške podpore držav članic in
evropskega mirovnega instrumenta

15,5 milijarde evrov
od držav članic

Več kot 107 milijard evrov finančne, proračunske in humanitarne pomoči

17 milijard evrov na voljo državam članicam za podporo ljudem, ki bežijo pred vojno

3,8 milijarde evrov prihodkov iz imobiliziranih ruskih sredstev

Skupni znesek se lahko zaradi zaokroževanja posameznih elementov nekoliko razlikuje od točnega seštevka.

EU je največja vojaška podpornica Ukrajine, saj je doslej za okrepitev njenih vojaških in obrambnih zmogljivosti mobilizirala **89,7 milijarde evrov**. V okviru **misije EU za vojaško pomoč v podporo Ukrajini** je bilo usposobljenih skoraj **97 000 pripadnic in pripadnikov oboroženih sil države**.

Evropa je glavna varnostna partnerica Ukrajine, kajti **varnost Ukrajine je tudi naša varnost**. Zato krepimo sodelovanje z ukrajinskim inovativnim obrambnim ekosistemom. EU v okviru **programa za evropsko obrambno industrijo** podpira obrambno industrijsko bazo Ukrajine in jo povezuje z evropsko. Iz izkušenj, ki jih Ukrajina pridobiva na bojišču, in njenega ekosistema hitrih inovacij se lahko marsikaj naučimo, zlasti na področju sodobnega vojskovanja z droni. Julija smo podpisali **ново partnerstvo na področju obrambne industrije**, ki pomeni velik korak naprej pri povezovanju naših obrambnih industrij, in začeli izvajati **dogovor o dronih med EU in Ukrajino**, da bi poglobili sodelovanje na področju dronskih in protidronskih tehnologij.

© NATO, 2024

© SESU 2026

© SESU 2026

Ribiške mreže za Ukrajino

Solidarnost EU z Ukrajino se kaže na številne načine, tudi s solidarnostjo med ljudmi. Potem ko se je razširil glas, da ribiške mreže dronom zelo učinkovito preprečujejo dostop do infrastrukture in povzročanje škode, so ribiške skupnosti iz Finske, Francije in Italije poslale mreže tisoče kilometrov stran, da bi obvarovale hiše, šole, bolnišnice, ceste in življenja. Prek mehanizma EU na področju civilne zaščite so ribiči podarili 110 ton ribiških mrež, s čimer so se odrekli sredstvom za preživljanje, da bi rešili življenja v Ukrajini.

Hkrati s podporo Ukrajini izvajamo gospodarski in diplomatski pritisk na Rusijo. EU je doslej odobrila **21 svežnjev sankcij proti Rusiji in njenim podpornikom**. S sankcijami izvajamo pritisk na rusko gospodarstvo in omejujemo zmožnost Rusije za vojskovanje. Z nedavnimi svežnji smo še odločnejše ukrepali proti ruski floti v senci, kar pomeni manjše prihodke Rusije od nafte, ukrepi pa so bili usmerjeni tudi proti finančnim institucijam, trgovcem s kriptovalutami in ruskemu dezinformacijskemu aparatu.

Poskrbeli bomo tudi, da bo Rusija odgovarjala za svoja dejanja. Pridružili se bomo **posebnemu**

sodišču za kaznivo dejanje agresije proti Ukrajini, ki bo pristojno za pregon političnih in vojaških voditeljev, odgovornih za ta zločin. Komisija je maja kot ustanovna članica ratificirala konvencijo o ustanovitvi **mednarodne komisije za odškodninske zahteve za Ukrajino**, ki bo ocenila in določila odškodnino za vojne žrtve.

21 SVEŽNJEV SANKCIJ

ZA POVEČANJE GOSPODARSKEGA PRITISKA NA RUSIJO

Zagotavljati pravičnost pomeni zaščititi ukrajinske otroke. **Poskrbeti moramo, da se bo vsak ukrajinski otrok, ki je bil prisilno premeščen v Rusijo, vrnil k svoji družini.** EU se je pridružila **Mednarodni koaliciji za vrnitev ukrajinskih otrok**, v maju pa je Komisija skupaj z Ukrajino in Kanado gostila srečanje na visoki ravni, da bi to vprašanje postavila v ospredje svetovne agende. Evropska unija je mobilizirala dodatnih **50 milijonov evrov za okrepitev ukrajinskega sistema za zaščito otrok** in bo podprla prizadevanja za izpolnitev zavez, sprejetih na srečanju na visoki ravni. Države članice EU so se na predlog Komisije dogovorile o **podaljšanju začasnih zaščit za ljudi**, ki bežijo pred vojno, do 4. marca 2028.

Vrnitev otrok domov

Več kot

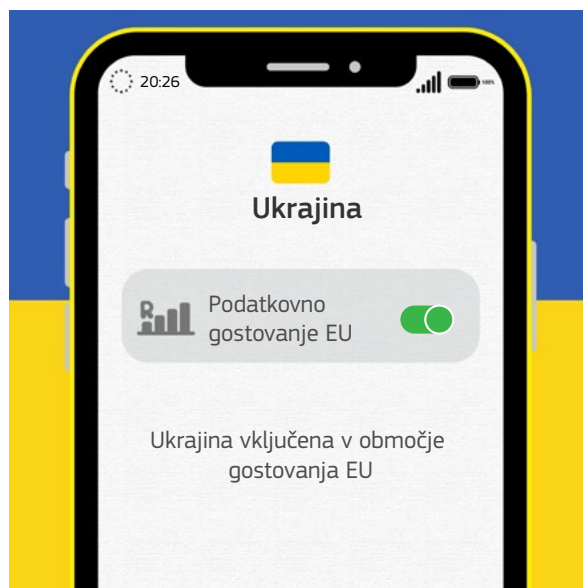
20 600

ukrajinskih otrok je
še vedno v Rusiji

EU bo vztrajala, dokler se ne bodo vsi otroci vrnil k svojim družinam

Ukrajina je suverena in demokratična država, ki svojo prihodnost vidi v srcu naše Unije. Letos smo s prelomno odločitvijo **odprli prve sklope pogajalskih poglavij o članstvu Ukrajine v EU**. Komisija je k temu že dolgo pozivala in spomnila, da Ukrajina izvaja program reform, čeprav se medtem bori za svoj obstanek, in je pripravljena stopati naprej po poti pristopa.

Hkrati smo nadaljevali **vključevanje Ukrajine na enotni trg EU**. Ukrajina se je 1. januarja 2026 **pridružila območju „gostovanje kot doma“**, ki ljudem omogoča uporabo mobilnih telefonov po precej nižji ceni, ko potujejo med EU in Ukrajino. Evropsko prihodnost Ukrajine gradimo skupaj, med drugim prek železniških povezav, energetskega povezovanja in digitalne povezanosti.

EU od začetka vojne tesno sodeluje z Ukrajino, da bi bilo poskrbljeno za razsvetljavo in ogrevanje v času nenehnih ruskih napadov na energetske infrastrukturo. Lani je bila izvedena izredna operacija: po zaslugi skupnih prizadevanj Litve, Poljske in Romunije ter koordinacije mehanizma EU na področju civilne zaščite je bila razgrajena in v Ukrajino prepeljana celotna termoelektrarna. Ukrajinski organi so z njenimi sestavnimi deli uspeli dokončati nujna popravila v več delih države, v katerih je bila infrastruktura močno poškodovana, da so lahko z električno energijo preskrbeli milijon Ukrajincev in Ukrajink.

Podpora energetske varnosti v Ukrajini

Ukrajini je bilo od obsežne invazije Rusije zagotovljenih že več kot **4 milijarde evrov** podpore za energetske varnost. Predsednica von der Leyen je 24. februarja 2026 napovedala dodatni sveženj v višini **920 milijonov evrov** za zimo 2026/2027, ki bo zagotovil kritično podporo za proizvodnjo energije, odpornost omrežja, energijsko učinkovitost in oskrbo s toploto.

POPRAVILO

Obnova elektrarn in dobava nadaljnje opreme – pokritje 15 % potreb Ukrajine

OBNOVA

Povečanje izvoza električne energije EU za pokritje 12 % potreb Ukrajine

PONOVNI ZAGON

Spodbujanje decentralizirane proizvodnje električne energije, vključno z dobavo sončnih panelov bolnišnicam

Širitev Unije

Svet je danes vse nevarnejši in bolj razdrobljen, varnost Evrope pa je odvisna od stabilnosti njenega sosredstva. Skrb za to se začne z našo **širitveno politiko**, ki je najuspešnejši projekt Unije, danes pa tudi strateška nujnost.

Prebivalci Zahodnega Balkana, Ukrajine, Moldavije in Gruzije so jasno povedali, da si svojo prihodnost zamišljajo v Evropski uniji. V preteklem letu so širitvena pogajanja dobila nov zagon. Širitev bo vedno ostala **proces, ki temelji na dosežkih**, in številne države, vključno z Ukrajino, opustošeno v vojni, so izpolnile svoje zaveze in **si zaslužijo napredek**. Odločeni smo, da jim bomo na poti k članstvu zagotovili vso podporo.

EU je letos poletni odprla prva sklopa pristopnih pogajanj z Moldavijo in Ukrajino, pri čemer se je osredotočila na temeljne pravine (vključno s pravno državo), in zunanje odnose. Junija je bil na drugem vrhu EU-Moldavija narejen pomemben korak naprej, saj je Moldavija na svoji poti k EU izjemno napredovala.

Pogajanja s **partnericami Zahodnega Balkana so napredovala** v različnem obsegu. Črna gora je bila glede na to, da je že več kot polovica pogajalskih poglavij zaprtih, **izpostavljena kot država, ki je v pristopnem procesu najbolj napredovala**. V zvezi s tem so se države članice EU dogovorile, da bodo začele **pripravljati pristopno pogodbo s Črno goro**. Komisija je junija sprejela finančni sveženj, ki določa proračunsko ureditev, ki bi se uporabljala za Črno goro po njenem pristopu k Evropski uniji, s čimer je začrtala prehod s predpristopne finančne podpore na popoln dostop do sredstev EU.

Pomemben mejnik je dosegla tudi **Albanija**, ki je julija zaprla prva tri pogajalska poglavja. Medtem še naprej sodelujemo z **Bosno in Hercegovino, Kosovom, Severno Makedonijo in Srbijo** ter jih podpiramo na njihovi evropski poti.

Poleg tega, da se pogajamo, tudi usmerjamo naložbe in reforme, in sicer z namenskimi **načrti za reforme in rast**. Že zdaj krepimo vezi in **kandidatke vključujemo v naš enotni trg**; povezujemo energetske sisteme, vlagamo v omrežja in krepimo prometne povezave; poglobljamo pa tudi varnostno in obrambno sodelovanje. **Poročilo o stanju pravne države** že tretje leto vključuje tudi oceno za Albanijo, Črno Goro, Severno Makedonijo in Srbijo, s čimer smo te države nadalje vključili v mehanizme EU.

Poleg tega so **Albanija, Moldavija, Črna gora, Severna Makedonija in Srbija del našega enotnega območja plačil v evrih, Moldavija in Ukrajina pa sta se 1. januarja letos pridružili našemu območju gostovanja**. Svet je zdaj pooblastil Komisijo za pogajanja **o podobnih sporazumih s šestimi partnericami z Zahodnega Balkana**, da bodo ljudje, ki potujejo med EU in to regijo, lahko uporabljali gostovanje kot doma.

Kar zadeva **Gruzijo**, Evropa je in bo še naprej zavezana legitimnim evropskim težnjam gruzijskega ljudstva. Ker gruzijske oblasti vztrajno kršijo demokracijo in temeljne pravice, je Komisija marca začasno umaknila možnost potovanja brez vizumov za imetnike gruzijskih diplomatskih in uradnih potnih listov. **Ta odločitev ne vpliva na navadne državljane.**

Elena Davidescu je direktorica izvoza pri podjetju Ceteronis ST, moldavskem pridelovalcu sadja, ki izvaža na trge, kot so Francija, Nemčija, Nizozemska, Belgija in Poljska. Za Eleno pridružitve območju gostovanja z „gostovanjem kot doma“ pomeni hitrejšo in prožnejšo komunikacijo. Tako je lahko zdaj v stalnem stiku s partnerji in strankami, tudi če potuje ali se udeležuje razstave, in čeprav je v tujini, se lahko svoji ekipi v Moldaviji takoj odzove in ostane povezana z njo. Eleni največ pomeni prihranjen čas, pripomnila pa je: „skoraj se zdi, da smo v isti državi kot naši partnerji.“

Zagotavljanje stabilnosti v širšem sosedstvu in podpiranje miru na Bližnjem vzhodu

Varnost in blaginja Evrope sta tesno povezani s stabilnostjo in blaginjo sosedskih držav, zato krepimo sodelovanje s širšim sosedstvom. Da bi **Evropa** poskrbela za stabilnost in nove gospodarske priložnosti, **krepi partnerstva vse od severne Afrike do južnega Kavkaza**.

EU je maja izvedla **prvi vrh z Armenijo**, ki je bil osredotočen na podporo miru in stabilnosti v regiji, ter vzpostavila **partnerstvo za povezljivost med EU in Armenijo**, ki je pomemben korak h krepitvi prometnih, energetske in digitalnih povezav.

Predsednica von der Leyen je nato julija še drugič letos obiskala Armenijo, pa tudi **Azerbajdžan**, da bi izrazila podporo Evrope miru in dobrim sosedskim odnosom med državama. Predsednica je med obiskom napovedala **nov sveženj za mir s povezljivostjo v Južnem Kavkazu, ki bo pripravljen v okviru strategije Global Gateway in bo vreden 200 milijonov evrov**, pri čemer obstaja potencial mobilizacije javnih in zasebnih naložb v vrednosti do 2 milijard evrov. Napovedala je tudi dodatne trgovinske ukrepe za Armenijo ter **partnerstvo za povezljivost med EU in Azerbajdžanom**.

Evropa se je odločila tudi za večjo angažiranost na Arktiki. Posodabljam **strategijo EU za Arktiko** ter z arktičnimi narodi in regijami krepimo sodelovanje na raznih področjih, od energije iz obnovljivih virov do opazovanja Zemlje in od inovacij do povezljivosti. Skupnosti povezujemo prek digitalne infrastrukture in vzpostavljamo partnerstva za sprostitev kritičnih materialov, ki jih Evropa potrebuje za spodbujanje svojega čistega prehoda. Najpomembnejše pa je, da je bila **Evropa popolnoma solidarna z Grenlandijo in Kraljevino Dansko**, ko je bila njuna suverenost neupravičeno ogrožena.

Septembra 2026 je predsednica von der Leyen obiskala Grenlandijo, kjer je napovedala **sveženj v okviru partnerstva Global Gateway v vrednosti 200 milijonov evrov za naložbe na Grenlandiji**, s čimer se bodo ustvarile priložnosti za lokalno prebivalstvo, hkrati pa se bo prispevalo k trajnostnosti, blaginji in miru v arktični regiji.

Na **Bližnjem vzhodu**, od Irana in Zaliva do Gaze ter Zahodnega brega, Izraela in Libanona, so v preteklem letu prevladovali konflikti in nestabilnost. Te krize so ponovno pokazale, da nestabilnost v tej regiji neposredno vpliva na varnost, blaginjo in energetske odpornost Evrope.

© Marcin Maniewski

Marca, po začetku sovražnosti v Iranu in stopnjevanju napetosti na Bližnjem vzhodu, je v regiji obtičalo več deset tisoč Evropejcev in Evropejk. Triindvajset evropskih držav se je za podporo obrnilo na mehanizem EU na področju civilne zaščite. V pičlih dveh tednih je EU koordinirala in sofinancirala 92 letov, prvič tudi pet letov v okviru zmogljivosti rescEU, ki jih je v celoti financirala in mobilizirala Komisija. Več kot 13 000 ljudi se je lahko vrnilo domov v Evropo.

Evropa je obsodila nasilje ter okrepila angažma v celotni regiji, poleg tega pa tesno sodeluje s partnericami, da bi podprla diplomatske rešitve in stabilnost, okrepila gospodarske vezi in se odzvala na humanitarne potrebe.

EU je v odziv na napade Irana **poglobila sodelovanje s partnerskimi državami v Zalivu**. Nadaljevali smo trgovinska pogajanja z Združenimi arabskimi emirati, pogajanja o **sporazumih o strateškem partnerstvu**

s šestimi zalivskimi državami pa so se v zadnjih mesecih okrepila. Okrepili smo tudi sodelovanje na področju energetske varnosti, naložb in regionalne stabilnosti, pri čemer priznavamo vse večjo vlogo te države pri oblikovanju prihodnosti regije.

Poglobila so se tudi partnerstva s ključnimi regionalnimi akterji. Predsednica von der Leyen in predsednik Costa sta januarja prvič po padcu režima Bašarja al Asada odpotovala v **sirsko** glavno mesto Damask in se srečala s predsednikom Ahmedom al Šaro. To je bil prvi v nizu ukrepov za ponovni zagon partnerstva s Sirijo ter okrepitev podpore sirskega prebivalstvu in njegovim institucijam.

Poleg tega se je oktobra na prvem **vrhu EU-Egipt** okrepilo sodelovanje na področju trgovine, migracij, energije, naložb, podpore programu reform v Egiptu in njegove pridružitve programu Obzorje Evropa, januarja pa se je na prvem **vrhu EU-Jordanija** okrepilo sodelovanje pri gospodarski odpornosti, regionalni varnosti in podpori beguncem.

Evropa si še naprej dejavno prizadeva za mir in stabilnost na Bližnjem vzhodu. EU je znatno povečala svojo humanitarno podporo v vsej regiji, razširila pomoč civilistom, ki so jih prizadeli konflikti, in se še naprej angažirala prek mednarodnih donatorskih mehanizmov, tudi s podporo v okviru **skupine donatorjev za Palestino**. V zvezi s tem smo začeli izvajati **pobudo Ekipa Gaza**, v kateri je bilo za **podporo ukrepom za zgodnje okrevanje v različnih sektorjih v korist civilistov v Gazi zbranih 883,6 milijona evrov**.

Hkrati se je Evropa jasno zavzela za spoštovanje mednarodnega prava in človekovih pravic.

EU je uvedla **sankcije proti ekstremističnim izraelskim naseljencem**, odgovornim za hudo in sistematično nasilje nad palestinskim prebivalstvom na Zahodnem bregu.

Evropa bo še naprej sodelovala s partnericami po vsej regiji, da bi podprla mir, varnost in dolgoročno stabilnost. Okvir za to širše sodelovanje zagotavlja **pakt za Sredozemlje**, ki se je začel izvajati novembra 2025. Pakt združuje EU, države članice in partnerice v južnem Sredozemlju, namenjen pa je razvoju bolj povezanega, uspešnejšega in varnejšega

skupnega sredozemskega prostora, ki bo odražal globoke gospodarske, kulturne in zgodovinske vezi med regijami. Aprila je bil objavljen prvi akcijski načrt pakta za Sredozemlje, v njem pa so opisane pobude za krepitev vezi med ljudmi, boljše povezovanje gospodarstev ter okrepitev ukrepov za varnost in pripravljenost.

Pobuda za vsesredozemsko sodelovanje na področju energije in čistih tehnologij (T-MED)

V okviru **pakta za Sredozemlje** bo **sodelovanje na področju energije iz obnovljivih virov in čistih tehnologij (T-MED)** okrepilo skupna prizadevanja v regiji na področju energije iz obnovljivih virov, vodika in čiste tehnologije, zagotavljanja čiste in cenovno dostopne energije ter ustvarjanja delovnih mest.

KLJUČNE PREDNOSTNE NALOGE

Mobilizirati naložbe do **25 milijard evrov** v okviru nove **naložbene platforme T-MED**

Usposabljanje za vsaj **100 000 tehnikov**, inženirjev, inštalaterjev, načrtovalcev in finančnih strokovnjakov s **programom spretnosti T-MED**

Posodobiti elektroenergetske sisteme s tehnologijami pametnih omrežij, podpreti čezmejne medsebojne povezave, vodikove koridorje in pristaniško infrastrukturo

Okrepiti **vrednostne verige čistih tehnologij** in zagotoviti priložnosti za uvedbo in razvoj rešitev čistih tehnologij

Izvajanje reform ob uporabi **regulativnega pospeševalnika**

Prvi operativni sestanek **naložbene platforme T-MED** bo potekal **oktobra 2026**.

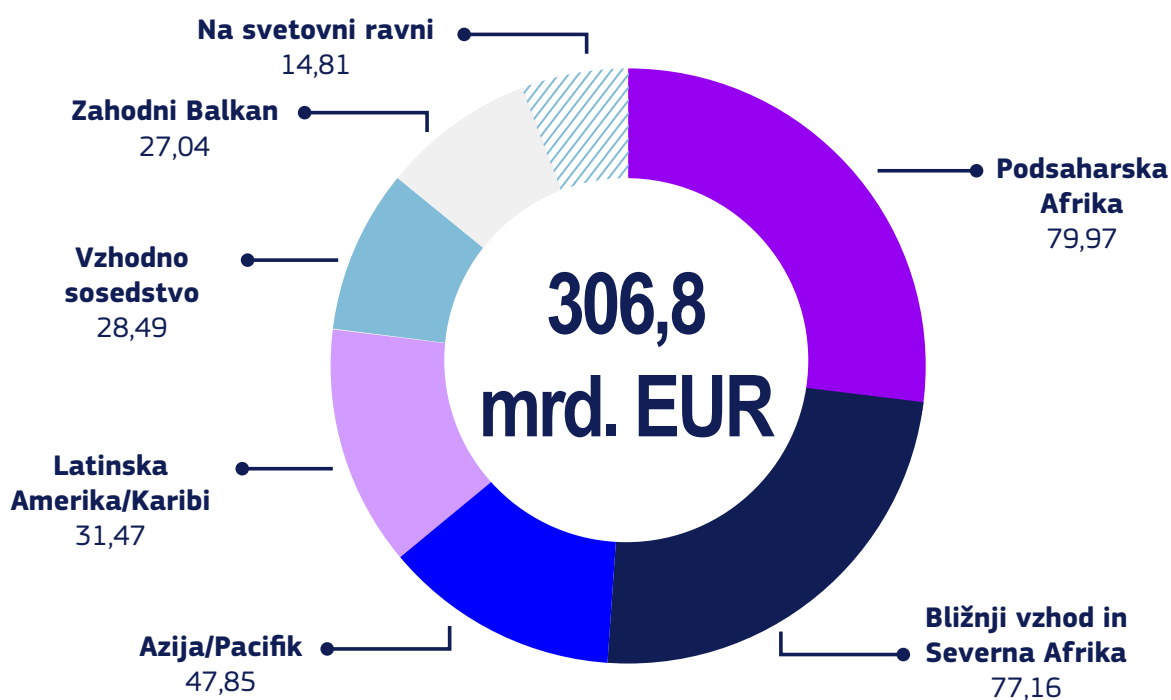
Partnerstva, ki uresničujejo evropske interese in vrednote

V svetovnem gospodarstvu, ki ga zaznamuje vse ostrejša konkurenca, si države po vsem svetu prizadevajo, da bi v strateških sektorjih, od čiste energije do umetne inteligence, okrepile svojo avtonomijo. Vendar neodvisnost ne pomeni izolacije. Dobavne verige so preveč prepletene med seboj, globalni izzivi pa prezapleteni, da bi katera koli država ali regija lahko ukrepala sama. Zato gradimo **globalno Evropo**. Naš model temelji na partnerstvu, **zato vzpostavljamo odporne odnose, ki temeljijo na skupnih interesih, skupni blaginji in spoštovanju suverenosti**.

To partnerstvo je v jedru strategije **Global Gateway**. Ko se je ta leta 2021 začela izvajati, je bil njen cilj do leta 2027 doseči naložbe po vsem svetu v vrednosti 300 milijard evrov. Ta cilj je bil dosežen že v preteklem letu. Strategija je zdaj na dobri poti, **da do leta 2027 preseže naložbe v višini 400 milijard evrov**. Strategija Global Gateway v Afriki, Latinski Ameriki, Aziji in drugod podpira projekte, ki spodbujajo razvojne prednostne naloge partnerskih držav in strateške interese Evrope. Financira projekte od digitalnega prehoda v Kolumbiji do projektov čiste energije v Južni Afriki in transkaspiskega prometnega koridorja, ki bo izboljšal povezanost med Evropo in Srednjo Azijo.

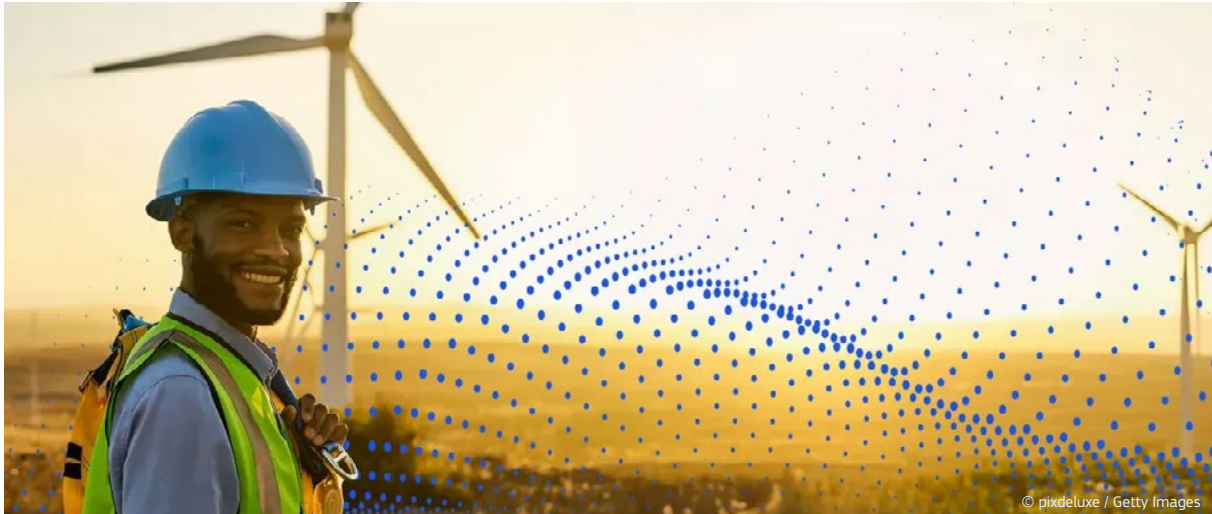
Skupne naložbe v okviru strategije Global Gateway, mobilizirane v obdobju 2021–2024

v milijardah evrov

Skupni znesek se lahko zaradi zaokroževanja posameznih elementov nekoliko razlikuje od točnega seštevka.

Strategija Global Gateway se izvaja v okviru pristopa Ekiye Evropa, ki vključuje institucije EU, države članice, EIB, EBRD ter nacionalne izvajalske agencije in razvojne banke.

Strategija Global Gateway deluje, ker javne ambicije povezuje s strokovnim znanjem zasebnega sektorja in viri. Trajnostni razvoj zahteva dolgoročne naložbe, inovacije in lokalno odgovornost. Evropa z nepovratnimi sredstvi, ugodnimi posojili, jamstvi in kombiniranim financiranjem prispeva k zmanjšanju tveganja in sproščanju naložb v projekte, ki jih sicer morda nikoli ne bi bilo mogoče izvesti. Da bi okrepili ta pristop, smo vzpostavili **naložbeno vozlišče strategije Global Gateway**, enotno vstopno točko, ki pri oblikovanju in izvajanju projektov povezuje podjetja, vlade in razvojne finančne institucije. To je najboljši način za ustvarjanje vrednosti za Evropo in trajnih koristi za naše partnerice.

Evropa prav tako ostaja vodilna v svetu na področju podnebja. Predsednica von der Leyen je na **konferenci COP30** v Belému v Braziliji ponovno potrdila trdno zavezanost EU Pariškemu sporazumu. Ta zavezanost je bila v **podnebnih pravilih EU** okrepljena z zavezo, da **emisije toplogrednih plinov** v primerjavi z ravnmi iz leta 1990 **do leta 2040 zmanjšamo za 90 %**, kar zagotavlja pragmatično in prožno pot do podnebne nevtralnosti. Evropa ima še naprej **vodilno vlogo pri svetovnem podnebnem financiranju**, saj je **za podnebje** samo v letu 2024 **zagotovila 31,7 milijarde evrov javnih sredstev** in mobilizirala dodatnih 11 milijard evrov zasebnih sredstev.

Evropa bo prek **Sklada za pobudo za globalne zelene obveznice**, ki se je začel izvajati aprila 2026, mobilizirala **do 20 milijard evrov zasebnega kapitala za obsežne trajnostne infrastrukturne projekte**, hkrati pa spodbujala trge zelenih obveznic v partnerskih državah. To je strateška odločitev za uskladitev gospodarske odpornosti s podnebno pravičnostjo – za naš planet in za prihodnje generacije.

Ta pristop je zlasti opazen v Afriki, ki v svetovnem merilu sodi med regije z največjim potencialom za energijo iz obnovljivih virov, a ima hkrati najmanj infrastrukture, da bi to energijo lahko izkoriščala. Zato je bila EU pomembna podpornica kampanje za **povečanje deleža obnovljivih virov energije v Afriki**, ki sta jo skupaj gostila predsednica Komisije Ursula von der Leyen in južnoafriški predsednik Cyril Ramaphosa. EU je vodila donatorska prizadevanja in h **kampanji prispevala več kot 15,1 milijarde evrov**. Te naložbe bodo razširile dostop do čiste energije, podprle industrijski razvoj, ustvarile delovna mesta in okrepile energetske varnosti tako za Afriko kot za Evropo. EU je začela tudi svetovno kampanjo **Elektrificiraj zdaj** za pospešitev čiste elektrifikacije v industrijskem, prometnem in stavbnem sektorju, kar bo pripomoglo k zmanjšanju odvisnosti od fosilnih goriv, povečanju energetske varnosti ter zaščiti gospodarstev pred nestanovitnostjo cen in motnjami v oskrbi.

Zaščita naših skupnih svetovnih virov je ključnega pomena. Oceani sveta omogočajo preživetje, podpirajo trgovino, omogočajo proizvodnjo energije iz obnovljivih virov in uravnavajo podnebje. Vendar jih vse bolj ogrožajo onesnaževanje, podnebne spremembe in nezakonito izkoriščanje. Zato je EU začela izvajati **pobudo za opazovanje oceanov OceanEye**, s katero želi okrepiti zmogljivost Evrope za opazovanje oceanov in pomorsko spremljanje, hkrati pa podpreti znanstvene raziskave ter konkurenčnejše in bolj trajnostno modro gospodarstvo.

Še en odločilni izziv našega časa je svetovno zdravje. Svet se ob izzivih, od izbruhov ebole do novih nalezljivih bolezni, še naprej sooča z vse večjimi zdravstvenimi tveganji, mednarodno financiranje pa je pod pritiskom. Evropa stopnjuje prizadevanja na tem področju. EU je podprla odziv na **izbruh ebole** v Demokratični republiki Kongo in Ugandi z nujno pomočjo, diagnostiko, cepivi, zdravljenji in zdravstveno varnostjo v vrednosti **493 milijonov evrov**. Poleg tega z novo **pobudo za svetovno zdravstveno odpornost** krepí zmogljivosti za preprečevanje, pripravljenost in odzivanje po vsem svetu. Pobuda temelji

na **več kot 6 milijardah evrov, ki jih je EU mobilizirala za naložbe v zdravje**. S tem krepimo globalno odpornost in se pripravljamo na krize, še preden pride do njih.

Oceani, otoki in obalne skupnosti

- EU bo do leta 2035 prek pobude za opazovanje oceanov OceanEye zagotovila **35 %** globalnega opazovanja oceanov

- Usklajen pristop EU za podporo dolgoročnemu razvoju **otokov in obalnih skupnosti**

OCEANEYE

Naložbe v svetovno zdravje

Več kot

42 %

sredstev sklada za pandemije
je zagotovila Ekipa Evropa

360 milijonov evrov

je EU obljubila Svetovni zvezi
za cepiva in imunizacijo (GAVI)

75 milijonov evrov

naložb v Biovac v Južni Afriki

Približno

540 milijonov evrov

vloženih v afriško proizvodnjo
zdravstvenih izdelkov,

do 2 milijardi evrov

mobilizirani v okviru pobude
MAV+ za proizvodnjo cepiv,
zdravil in zdravstvenih
tehnologij ter dostop do njih

Več kot

100 milijonov evrov

za pobude na področju
zdravstvene varnosti, ki so
zaživele v sodelovanju
s centri Afrike za
obvladovanje in
preprečevanje bolezni

700 milijonov evrov,

ki jih je EU namenila
Svetovnemu skladu, s čimer
se je skupni prispevek Ekipe
Evropa povečal na več

kot 3 milijarde evrov

493 milijonov evrov

za odziv na izbruh ebole bundibugyo v Demokratični republiki
Kongo in Ugandi, vključno z nujno pomočjo, diagnostiko,
cepivi, zdravljenji in zdravstveno varnostjo

Evropa v času, ko se humanitarne potrebe povečujejo in je mednarodna podpora pod pritiskom, še vedno vodi v teh prizadevanjih. Leta 2026 je humanitarno pomoč po vsem svetu potrebovalo več kot 239 milijonov ljudi. Čeprav številni donatorji zmanjšujejo svoje prispevke, **Evropa ostaja vodilna svetovna humanitarna akterka in Komisija se je zavezala da samo v letu 2026 v ta namen prispeva več kot 1,9 milijarde evrov.**

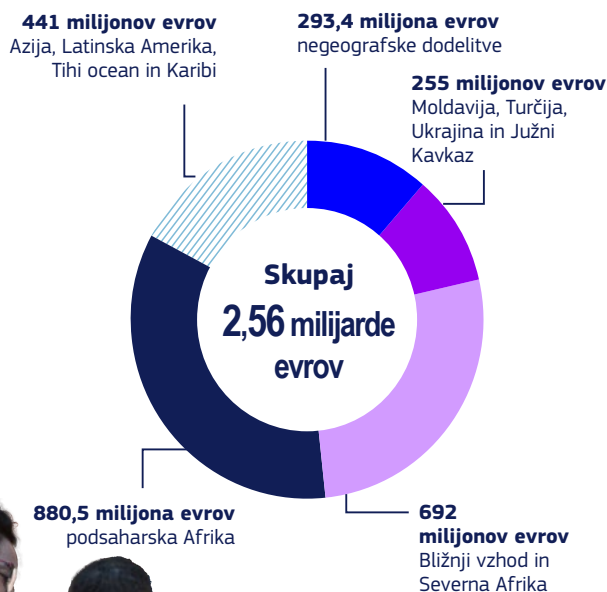
Zato je predstavila tudi nov pristop k humanitarnemu delovanju, da bi zagotovila, da pomoč še naprej uspešno in učinkovito doseže ljudi v stiski, hkrati pa **zaščitila humanitarne delavce.**

Evropska podpora vse od Gaze do Demokratične republike Kongo in Venezuele prispeva k zagotavljanju življenjsko pomembne pomoči v regijah, kjer pustošijo vojne in naravne nesreče.

Ko sta Venezuelo junija 2026 prizadela obsežna potresa, je mehanizem EU na področju civilne zaščite v dokaz življenjsko pomembne evropske solidarnosti usklajeval podporo, ki jo je zagotovilo **19 evropskih držav. Te so na prizadeto območje napotile ekipe za iskanje in reševanje in tehnične strokovnjake, pa tudi poslale opremo za zatočišča, vodo in sanitarno oskrbo.**

Evropa ostaja ena od vodilnih donatork humanitarne pomoči

HUMANITARNA POMOČ KOMISIJE V LETU 2025

© Hugo Miguel Marinho dos Santos, 2026

Po uničujočih potresih v Venezueli je bilo v okviru mehanizma EU na področju civilne zaščite na prizadeto območje napotenih več kot 750 strokovnjakov iz 19 evropskih držav, da bi podprli operacije odzivanja na izredne razmere. Med njimi je bila portugalska ekipa za iskanje in reševanje v mestih, ki jo je vodil Hugo Santos in jo je sestavljalo 62 članov osebja, podpiralo pa jo je šest reševalnih psov. Med 15-dnevno misijo je ekipa izvajala operacije na območjih, ki jih je nesreča najbolj prizadela. Portugalska ekipa je v sodelovanju z ekipami z vsega sveta prispevala k reševalnim operacijam, med drugim k reševanju človeka, ki je bil pod ruševinami ujet sedem dni. Ta izkušnja dokazuje pomen mednarodnega sodelovanja in je primer, kako lahko visoko usposobljene ekipe iz različnih držav v skrajnih razmerah učinkovito sodelujejo, da bi rešile življenja in podprle skupnosti v stiski.

03 Zaščita tistega, kar je za nas pomembno

Evropska neodvisnost je način, kako Evropejcem in Evropejkam zagotoviti svobodo in blaginjo ter jim omogočiti, da oblikujejo lastno prihodnost. Uspeh Evrope ni odvisen le od njene gospodarske moči ali svetovnega vpliva, temveč tudi od tega, ali izboljšuje življenje svojih državljanek in državljanov.

Demokracija, pravna država in socialna pravičnost so temelji naše Unije. Te vrednote nas povezujejo, usmerjajo naša dejanja in dajejo Evropi edinstven pečat. V času, ko so te vrednote pod vse večjim pritiskom, Evropa skrbi za zaščito tistega, kar je za njene državljane in državljanke najpomembnejše.

Zaščita naših vrednot pomeni tudi zaščito naše varnosti. V vse nevarnejšem svetu je **za ohranjanje miru potrebno, da se lahko zaščitimo in odvrnemo morebitno agresijo.** To pomeni krepitev naše obrambe, varovanje naših meja, odzivanje na grožnje v Uniji in zunaj nje ter vzpostavitev pravičnega in učinkovitega migracijskega sistema.

Zaščita naših vrednot

Evropa je Unija vrednot. Demokracija, pravna država in temeljne pravice niso le jedro naše identitete, temveč so tudi **bistvene za delovanje Evrope**. Brez zaupanja v neodvisne institucije in sodišča ter brez skupnih pravil enotni trg ne more delovati. In brez močnih demokratičnih temeljev Evropa ne more biti močna in neodvisna. Zaščita naših temeljnih vrednot pred notranjim spodkopavanjem in zunanjimi grožnjami je zato ena osrednjih prednostnih nalog te Komisije.

Spoštovanje pravne države je osnovni pogoj za dostop do sredstev. Letos smo priča spodbudnemu razvoju dogodkov, zlasti na Madžarskem. To dokazuje pomen trdnih zaščitnih ukrepov za sklade EU in potrjuje, da taki ukrepi lahko spodbujajo reforme, ki krepijo tako države članice kot celotno EU.

Poročilo o stanju pravne države je postalo referenčni okvir, ki pomaga usmerjati nacionalne razprave in spodbujati reforme po vsej Uniji. Poročilo pomaga pri preprečevanju demokratičnega nazadovanja, spodbuja vzajemno zaupanje in vsebuje priporočila za krepitev pravosodnih sistemov, svobode in pluralnosti medijev, boja proti korupciji itd. Poročilo se vse bolj osredotoča na to, kako pravna država podpira konkurenčnost Evrope, od preglednih javnih naročil do regulativne stabilnosti. Stabilna demokracija, ki ohranja visoke standarde pravne države, in konkurenčno gospodarstvo sta tesno povezana.

Povezava med financiranjem EU ter pravno državo in temeljnimi pravicami je dodatno okrepljena v naših predlogih za naslednji dolgoročni proračun EU. V njem bo Komisija izboljšala orodja za zagotavljanje skladnosti s standardi pravne države in dobrega finančnega poslovanja, pri čemer se bo opirala na poročilo o stanju pravne države ter zagotavljala skladnost z Listino o temeljnih pravicah.

Evropske demokracije so vse bolj na udaru sil, ki skušajo spodkopati naše volitve, širiti dezinformacije in v naše družbe zasejati razkol. V odziv na to smo uvedli **evropski**

ščit za demokracijo – vrsto ukrepov za zaščito svobodnih in poštenih volitev, okrepitev družbene odpornosti, zaščito pred dezinformacijami ter spodbujanje neodvisnega novinarstva in medijske pismenosti, tudi prek programa za odpornost medijev. V okviru teh prizadevanj smo tudi ustanovili **evropski center za demokratično odpornost**, ki združuje strokovno znanje iz držav članic in razvija skupne projekte za izboljšanje naše skupne zmogljivosti za boljše odkrivanje groženj in odzivanje nanje.

Dokumentarec Gospod Nihče proti Putinu je film z močnim sporočilom, ki spremlja delo ruskega učitelja Pavla Talankina po nezakoniti ruski invaziji na Ukrajino. Talankin je dokumentiral rusko državno propagando in vojaško usposabljanje v šolskem učnem načrtu ter poleti 2024 pobegnil v Evropo, potem ko se je izkazalo, da je bil predmet policijskega nadzora na svojem domu. Film dansko-češke produkcije je prejel oskarja za najboljši dokumentarni film leta 2026. Gre za primer filma, ki poudarja podporo Evrope neodvisnemu novinarstvu, umetniški svobodi in tistim, ki branijo demokratične vrednote, tudi ko sami s tem veliko tvegajo.

Zaščita demokracije pomeni opolnomočanje državljanek in državljanov, civilne družbe in svobodnih medijev ter institucij. Komisija podpira programe, ki skupnostim, zlasti na podežlju in v majhnih mestih, pomagajo krepiti medijsko pismenost v vseh generacijah in povečati zaupanje v demokratično razpravo. To delo bo okrepil **evropski državljanski forum za demokratično odpornost**, v katerem se povezujejo ljudje iz vse Evrope, da bi razvili nove zamisli in priporočila o tem, kako okrepiti naše demokracije za prihodnost. Komisija s **strategijo EU za civilno družbo** razširja svoje sodelovanje s civilno družbo ter bo organizacije civilne družbe še naprej podpirala in ščitila pri njihovem delu.

Doživljamo obdobje korenitih tehnoloških sprememb. To ponuja neverjetne priložnosti, ki spreminjajo način komuniciranja, dostopanja do znanja in sodelovanja v družbi, vendar prinaša tudi ogromne izzive. Evropa ima jasno

stališče: **pravila, ki urejajo naš digitalni prostor, morajo določiti demokratične družbe in ne tehnološka podjetja.**

Z **aktom o digitalnih storitvah** in **aktom o digitalnih trgih** ima Evropa v rokah trdna instrumenta, ki od platform zahtevata, da spoštujejo naša pravila ter delujejo odgovorno in pravično. V zadnjem letu smo ukrepali, če podjetja niso izpolnjevala svojih obveznosti. EU je zaradi zasvajajoče zasnove preiskala platformo TikTok, zaradi neizvajanja zahtev glede minimalne starosti platformo Meta, zaradi uporabe bota Grok pri ustvarjanju in širjenju gradiva, ki prikazuje spolno zlorabo otrok, pa omrežje X. Oglobili smo tudi platforme za e-trgovanje, na primer AliExpress zaradi prodaje nezakonitih in nevarnih proizvodov ter Temu zaradi neustrezne ocene tveganj nezakonitih proizvodov. Poleg tega smo obravnavali zlorabe tržne moči s strani podjetij Apple, Meta in Google. Imamo jasno sporočilo: Evropa bo vedno ščitila svoje ljudi.

Otroci in mladi si na spletu zaslužijo posebno zaščito, da lahko varno uživajo prednosti digitalne povezave. Prav oni so v času, ko se jim osebnost in razum še razvijata, pogosto najbolj izpostavljeni zasvajajočim zasnovam platform, škodljivim vsebinam in spletnemu pritisku. Jasno poudarjamo, da **otroci niso potrošna dobrina** in da nobeno podjetje ne bi smelo izkoriščati njihove ranljivosti za svoj dobiček. Predsednica von der Leyen je zato ustanovila **posebno skupino za varnost otrok na spletu**, ki je proučila koristi, priložnosti in škodljivost družbenih medijev in raznih storitev, ki so mladostnikom na voljo, vendar vsebujejo vsebine ali elemente, ki zanje niso primerni ali povzročajo odvisnost. Sopredsedujoča skupine sta pripravila priporočila za Komisijo o nadaljnji krepitvi zaščite.

Poleg tega je predsednica predstavila tehnično rešitev za razvoj **aplikacije za preverjanje starosti**, s katero bi otroke zaščitili pred škodljivimi vsebinami, **akcijski načrt za boj proti kibernetickemu nadlegovanju** pa bo podpiral preprečevanje in ozaveščanje ter izvajanje spletnega varnostnega mehanizma, ki bo otrokom in mladim omogočil enostavno prijavo spletnega nadlegovanja. Evropa dokazuje, da mora tehnološki napredek potekati vzporedno z demokratičnimi vrednotami in zaščito državljanov.

Jackie Fox je leta 2018 tragično izgubila svojo 21-letno hčerko Nicole „Coco“, ki je storila samomor, potem ko je bila večkrat žrtev zlorab na spletu in drugje. Po Nicolini smrti si je Jackie začela prizadevati za odpravo obstoječih pravnih vrzeli na Irskem, zaradi katerih spletni nasilneži niso odgovarjali za svoja dejanja. Njena neutrudna prizadevanja so leta 2020 privedla do zgodovinskega sprejetja Cocojinega zakona, s katerim je spletno nadlegovanje postalo kaznivo dejanje. Zatem je Jackie razširila svojo kampanjo na raven EU, marca 2026 pa je bila povabljen v Evropski parlament, da bi delila svojo zgodbo. Komisija ostaja zavezana boju proti spletnemu nadlegovanju. Začeli smo izvajati akcijski načrt za boj proti spletnemu nadlegovanju, predsednica von der Leyen pa je sklicala tudi posebno skupino za varnost otrok na spletu, katere priporočila bodo podlaga za ukrepe Komisije za okrepitev njihove zaščite.

Oblikovanje obrambne unije

Varnostne razmere v Evropi že več generacij niso bile tako resne kot danes.

Vojna agresija Rusije proti Ukrajini traja že peto leto, hibridni napadi, kibernetске operacije in vdori dronov proti ciljem v Uniji pa postajajo vse pogostejši. Hkrati varnostne arhitekture, na kateri je stabilnost Evrope temeljila več desetletij, ne moremo več jemati za samoumevno.

Evropska unija je bila ustanovljena za ohranjanje miru. Danes to pomeni, da moramo okrepiti našo sposobnost odvrčanja agresije. **Evropa se mora opremiti s strateškimi zmogljivostmi, ki jih potrebuje v hitro spreminjajočih se varnostnih razmerah.** Natanko to počnemo.

Od leta 2020 so se **obrambni odhodki držav članic povečali za skoraj 80 %**. Na ravni EU se ta prizadevanja podpirajo z največjo mobilizacijo sredstev za obrambo v zgodovini Unije. Evropa namenja v okviru **načrta ReArm Europe/Pripravljenost do leta 2030** do 800 milijard evrov za zapolnitev vrzeli v zmogljivostih, okrepitev industrijskih zmogljivosti in pospešitev naložb v našo kolektivno varnost. Z **načrtom za obrambno pripravljenost do leta 2030** ni le določila jasne poti, temveč je tudi opredelila konkretne mejnike in roke za izvedbo.

Področja kritičnih obrambnih zmogljivosti za ukrepanje na ravni EU

Načrt za obrambno pripravljenost do leta 2030

VODILNI EVROPSKI OBRAMBNI PROJEKTI

Varovanje vzhodnega krila

Evropska pobuda za obrambo pred droni

Evropski zračni ščit

Evropski vesoljski ščit

Zapolnitev vrzeli v zmogljivostih

Države članice so oblikovale koalicije za zmogljivosti na devetih področjih kritičnih zmogljivosti

Krepitev obrambne industrijske baze EU

- Zagotavljanje odpornosti oskrbovalnih verig
- Izkoriščanje celotnega potenciala inovacij na področju obrambe
- Spremljanje industrijske zmogljivosti

Spodbujanje naložb v obrambo

- Poenostavljanje evropskega obrambnega trga
- Mobilizacija zasebnega in javnega financiranja
- Naložbe v območje vojaške mobilnosti

Trdna podpora Ukrajini

Osrednji del teh prizadevanj je **instrument SAFE, ki državam članicam zagotavlja posojila za naložbe v obrambo v vrednosti 150 milijard evrov**. Komisija je odobrila osemnajst nacionalnih načrtov, podpisanih je bilo 13 sporazumov, izplačanih pa je bilo že 12 milijard evrov. Te naložbe podpirajo skupno **javno naročanje**, kar državam članicam pomaga, **da hitreje in z nižjimi stroški pridobijo kritične zmogljivosti**, hkrati pa se na ta način pospešujejo projekti, ki jih nobena država članica ne bi mogla izvesti sama. **Instrument SAFE krepi industrijsko bazo EU** tako, da zagotavlja, da večina ustvarjene ekonomske vrednosti ostane v Evropi, saj pravila o javnem naročanju zahtevajo, da vsaj 65 % stroškov komponent izvira iz EU, držav Evropskega gospodarskega prostora ali Ukrajine.

Vendar naložbe same po sebi niso dovolj. Evropa potrebuje tudi bolj usklajen pristop k razvoju zmogljivosti, potrebnih za sodobno vojskovanje. Zato so bile z načrtom do leta 2030 uvedene **koalicije za zmogljivosti**, v katerih se države članice združujejo, da bi opredelile skupne zahteve, skupaj razvile zmogljivosti in javna naročila oddajale v velikem obsegu.

S tem novim modelom se že oblikujejo **vodilni evropski projekti na področju obrambe: evropska pobuda za obrambo pred droni, varovanje vzhodnega krila, evropski zračni ščit in evropski vesoljski ščit** so zasnovani za reševanje nekaterih najbolj perečih izzivov za evropsko varnost. Te strateške zmogljivosti so predrage, prezapletene in preveč nujne, da bi jih države lahko razvile same. Komisija je julija predlagala **pet evropskih obrambnih projektov skupnega interesa**, da bi državam EU pomagala okrepiti njihove zmogljivosti na teh ključnih področjih.

Varnost Evrope je odvisna od močne industrijske baze ter od panog, ki lahko proizvedejo to, kar naše oborožene sile potrebujejo, v potrebnem obsegu in s potrebno hitrostjo. Komisija bo z novim **programom za evropsko obrambno industrijo** mobilizirala **1,5 milijarde evrov za povečanje proizvodnih zmogljivosti, okrepitev skupnega javnega naročanja in zmanjšanje kritičnih odvisnosti**. Z več kot 700 milijoni evrov se bo neposredno podprla večja proizvodnja ključnih zmogljivosti, vključno z raketami, strelivom in protidronskimi sistemi. To je pomemben premik od razdrobljenih nacionalnih trgov k bolj povezanemu evropskemu obrambnemu ekosistemu.

Krepitev zmogljivosti evropske obrambne industrije

Podroben popis **industrijskih proizvodnih zmogljivosti EU**

Omogočanje dostopa obrambne industrije do **kritičnih surovin** in drugih ključnih komponent

Podpora komponentam **posebnih spretnosti na področju obrambe**

Ukrepi za **podporo kritičnim tehnologijam in industrijskim zmogljivostim** z razvojem strateških projektov

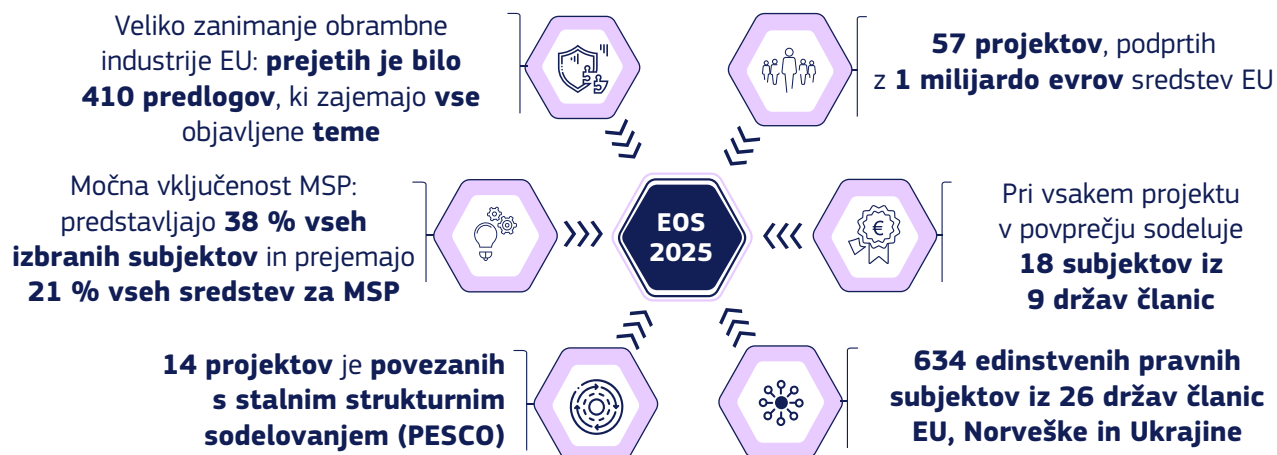
Možne spremembe okvira za raziskave in inovacije z dvojno rabo, da bi se izboljšale **sinergije med civilnimi in obrambnimi** instrumenti

Rafał in Pekka sta inženirja s Poljske in Finske, ki sta se spoznala na izmenjavi v okviru programa Erasmus. Skupna strast ju je vodila k izdelavi prelomnega modela satelita s sintetičnoodprtinskimi radarjem (SAR), s čimer sta korenito spremenila to industrijo. Ustanovila sta podjetje ICEYE in po zaslugi nepovratnih sredstev iz programa Obzorje razvila najnaprednejšo satelitsko konstelacijo SAR.

Podjetje ICEYE, ki oskrbuje stranke na področju obrambe in obveščevalnih dejavnosti, pa tudi na področju spremljanja okolja in obvladovanja izrednih razmer, se je lani uvrstilo med 200 najhitreje rastočih podjetij v Evropi. Rafał in Pekka s svojo potjo, ki ju je vodila od izmenjave Erasmus do programa Obzorje in nato do enega najkonkurenčnejših podjetij na področju obrambe in vesolja v Evropi, dokazujeta, kako programi EU združujejo Evropejce in Evropejke ter jim pomagajo uresničiti njihove ambicije. ICEYE je tudi dober primer evropske tehnološke suverenosti.

Evropski obrambni sklad za leto 2025

Ukrajina je pri teh prizadevanjih ključna partnerica. Njena obrambna industrija je v svetovnem merilu postala eno vodilnih središč za hitre vojaške inovacije, saj na podlagi izkušenj z bojišč hitreje kot kdaj koli prej razvija uporabne tehnologije. Evropa prek **urada EU za inovacije na področju obrambe** v Kijevu in projektov, kot sta STRATUS ali dogovor o dronih med EU in Ukrajino, združuje ukrajinsko strokovno znanje z bojišč z evropskimi industrijskimi zmogljivostmi za razvoj zmogljivosti naslednje generacije.

Inovacije bodo imele odločilno vlogo pri oblikovanju bojišča prihodnosti. Komisija je prek **Evropskega obrambnega sklada**

izbrala **57 novih projektov, ki bodo prejeli sredstva v vrednosti več kot 1 milijarde evrov**, na področjih od umetne inteligence in kibernetске obrambe do dronov in protidronskih sistemov. Poleg tega je novi **instrument AGILE, ki je podprt s 115 milijoni evrov**, zasnovan tako, da omogoča hitrejši prenos prelomnih tehnologij iz laboratorijev v uporabo, kar pripomore k temu, da lahko evropski inovatorji prelomne zamisli pretvorijo v dejanske zmogljivosti.

Pripravljenost je odvisna od mobilnosti, od tega, da pokažemo, da se naše oborožene sile lahko hitro in v velikem obsegu angažirajo, kjer koli so potrebne. Zato je EU začela

izvajati **novi sveženj o vojaški mobilnosti, da bi vzpostavila vojaško schengensko območje**. Evropa uvaja harmonizirana pravila za čezmejne vojaške premike, racionalizirane carinske postopke in ukrepe, ki omogočajo prednostni dostop do infrastrukture v času krize. Te reforme so podprte z naložbami za nadgradnjo ključnih prometnih koridorjev, okrepitev kibernetске zaščite in izboljšanje odpornosti kritične infrastrukture. Skupaj bodo omogočile hitro gibanje osebja, opreme in zalog po Evropi, kadar koli in kjer koli bodo ti potrebni.

Evropa razume, da neodvisnost ni isto kot izolacija. Zato poglobljamo obrambno in varnostno sodelovanje z zaupanja vrednimi partnericami po vsem svetu. **V okviru instrumenta SAFE smo okrepili industrijsko sodelovanje s Kanado.** Letos smo sklenili tudi **varnostna in obrambna partnerstva z Avstralijo, Gano, Islandijo in Indijo**, s čimer smo število tovrstnih partnerstev s partnerji po vsem svetu povečali na 12. Ta partnerstva skupaj ustvarjajo nove priložnosti za industrijsko sodelovanje in tesnejše sodelovanje pri skupnih varnostnih izzivih.

Evropske varnostne razmere so se korenito spremenile, z njimi pa se je spremenilo tudi naše odzivanje nanje. Lani smo pripravili načrt, da bi za lastno varnost in obrambo prevzeli večjo odgovornost. Zdaj to ambicijo pretvarjamo v konkretne zmogljivosti, močnejšo industrijo in večjo pripravljenost. Evropa se tako zdaj ne le prilagaja nevarnejšemu svetu, temveč se tudi pripravlja, da bi mu bila kos.

Evropske vzhodne obmejne regije so v spreminjajočih se varnostnih razmerah na udaru. Od invazije Rusije na Ukrajino se regije v Bolgariji, Estoniji, na Finskem, Madžarskem, v Latviji, Litvi, na Poljskem, v Romuniji in na Slovaškem soočajo z vse večjimi pritiski zaradi hibridnih napadov, instrumentalizacije migracij, gospodarskih motenj in demografskega upada.

Za reševanje teh izzivov je Komisija sprejela **ново strategijo za krepitev blaginje, odpornosti in varnosti regij ob vzhodni meji EU**. Strategija združuje naložbe v varnost, infrastrukturo, energijo in gospodarski razvoj ter podpira vodilne projekte, kot so varovanje vzhodnega krila, evropska pobuda za obrambo pred droni in evropski zračni ščit.

Prebivalci poljsko-litovske obmejne regije se pogosto soočajo z dolgimi čakalnimi dobami ter omejenim dostopom do specializirane oskrbe in preventivne diagnostike. Pro-Medica, bolnišnica v mestu Elk na Poljskem, je s pomočjo kohezijskih sredstev EU posodobila operacijske dvorane in uvedla najsodobnejšo opremo za minimalno invazivne kirurške posege, hkrati pa razvija skupne storitve s partnersko bolnišnico v Litvi.

Pacienti so zdaj lahko deležni hitrejših diagnostik, varnejšega kirurškega zdravljenja in visokokakovostnega specializiranega zdravljenja v domači regiji. V okviru projekta so bili razširjeni tudi preventivni presejalni pregledi za odkrivanje raka materničnega vratu, kar je omogočilo zgodnejše diagnosticiranje in pravočasno zdravljenje več žensk v regiji.

Gre za jasn primer, kako kohezijska politika in nove prednostne naloge, vključene v njen vmesni pregled, izboljšujejo kakovost življenja v vzhodnih obmejnih regijah.

Podpora našim vzhodnim obmejnim regijam na petih področjih

Strategija tudi pospešuje vključevanje baltskih držav v evropska energetska omrežja, podpira strateške projekte, kot je nordijsko-baltski vodikov koridor, in nadgrajuje prometno infrastrukturo z dvojno rabo, vključno s cestami, železnicami in pristanišči. Z novim **instrumentom EastInvest** bodo obmejne regije lažje dostopale do financiranja in svetovalne podpore Evropske investicijske banke in drugih finančnih institucij.

Varnost je odvisna od močnih skupnosti, pa tudi močne infrastrukture. Strategija zato obravnava tudi pomanjkanje delovne sile, podpira izobraževanje in razvoj spretnosti ter skupnostim pomaga v boju proti dezinformacijam.

EVROPA IZVAJA DOSLEJ NAJVEČJE NALOŽBE V OBRAMBO. EVROPA OBRAMBE SE JE KONČNO PREBUDILA.

Poziv k varnejši Evropi

81 % državljanek in državljanov EU podpira tesnejše sodelovanje na področju obrambe, kar je najvišja raven v preteklih dveh desetletjih

74 % Evropejcev in Evropejk odobrava naložbe v obrambo ali meni, da bi jih bilo treba povečati

66 % Evropejk in Evropejcev meni, da bi EU morala imeti večjo vlogo pri njihovi zaščiti pred svetovnimi krizami in varnostnimi tveganji

Podatki iz raziskav Eurobarometer iz januarja in maja 2026

Odgovor: načrt za ponovno oborožitev Evrope ReArm Europe/ Pripravljenost do leta 2030

INSTRUMENT SAFE

18 18 NACIONALNIH NAČRTOV ZA POSOJILA IZ INSTRUMENTA SAFE odobrenih za obrambna naročila

NACIONALNA ODSTOPNA KLAVZULA

18 držav je aktiviralo NACIONALNO ODSTOPNO KLAVZULO

Omogočanje nacionalnih odhodkov za obrambo v višini do

1,5 %

BDP brez tveganja postopka v zvezi s čezmernim primanjkljajem

IN ŠE VEČ

PROGRAM ZA EVROPSKO OBRAMBNO INDUSTRIJO (EDIP)

vključno z

260 MILIJONI EVROV

za obnovo tehnološke in industrijske
baze ukrajinske obrambe

PROGRAM AGILE

115

MILIJONOV EVROV

za rekordno hiter prenos prelomne obrambne
tehnologije iz laboratorija v prakso

EVROPSKI OBRAMBNI SKLAD ZA LETO 2025 (EOS)

~ 50 %

za večje obrambne zmogljivosti,
kot so endoatmosferski
prestreznik EU, glavni bojni tank,
večcevni raketomet in
polavtonomno plovilo

~ 25 %

dodeljenih kritičnim
tehnologijam in zmogljivostim,
vključno s kvantno varovanimi
omrežji, elektronskim
vojskovanjem in
visokozmogljivimi
energetskimi sistemi

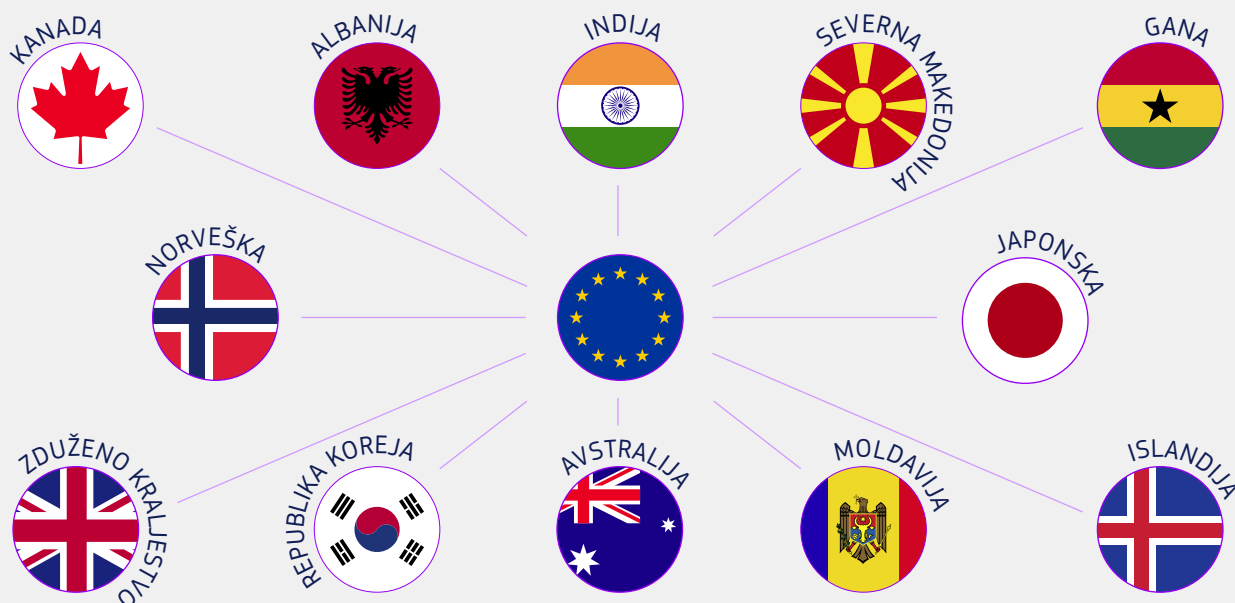

~ 25 %

za izvajanje
obrambnoinovacijske
sheme EU (EUDIS), ki
podpira inovacije in
prelomne tehnologije za
obrambne aplikacije

Partnerstva na področju varnosti in obrambe za spodbujanje skupnih varnostnih interesov

Vojaška mobilnost – približevanje vojaškemu schengenskemu območju

Krepitev infrastrukture in digitalnih sistemov, na katerih temelji vojaška mobilnost

Odprava postopkovnih ovir in uskladitev pravil

Pospešeni postopki in sprostitev nekaterih pravil o prevozu v izrednih razmerah

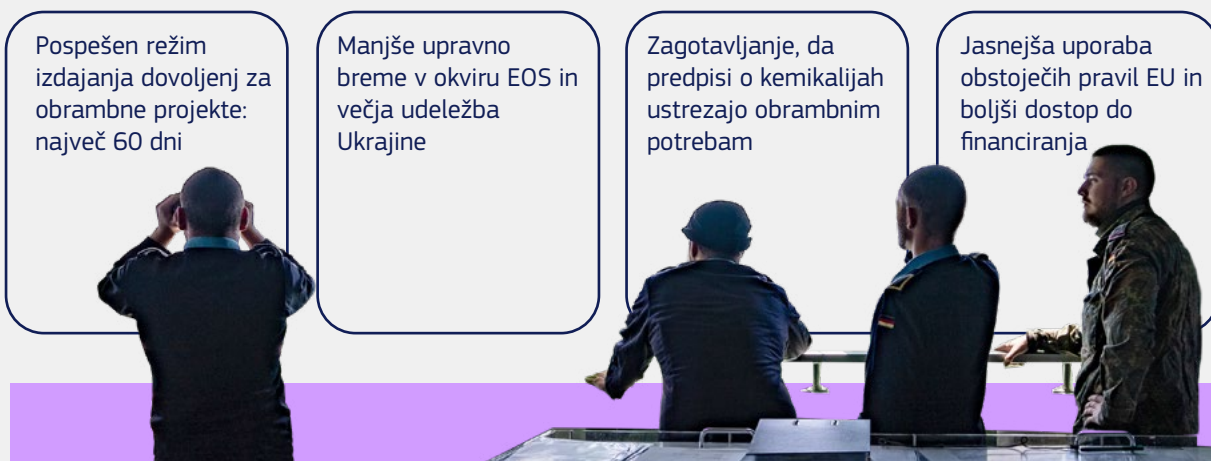
500 PROJEKTOV „ŽARIŠČNIH TOČK“

bo pomagalo **odpraviti ozka grla vzdolž**

4 PREDNOSTNIH KORIDORJEV ZA VOJAŠKO MOBILNOST

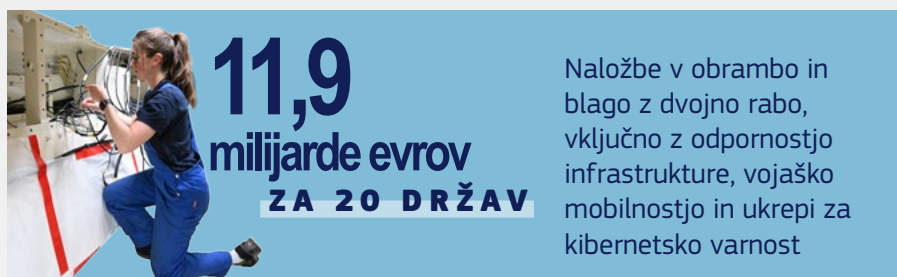
Poenostavitev – zbirni sveženj za obrambo

POMOČ OBRAMBNI INDUSTRIJI PRI ŠIRITVI

Kohezijska politika, prilagojena novim prednostnim nalogam

Po vmesnem pregledu bo kohezijska politika podpirala sedanje evropske prednostne naloge, **vključno z obrambo**, še vedno pa tudi regionalni razvoj in ustvarjanje delovnih mest

Naslednji dolgoročni proračun bo povečal podporo za obrambo in varnost

Varna Unija

Varnost Evrope pa še zdaleč ne temelji le na tradicionalni obrambi. Grožnje, s katerimi se soočamo, so vse bolj zapletene in medsebojno povezane, pogosto pa so zasnovane posebej za delovanje pod pragom oboroženih spopadov. Unija se sooča z najrazličnejšo škodo: poškodovani so bili podmorski kabli, letališča in logistična vozlišča so tarča kibernetских napadov, prihaja do instrumentalizacije migracij, demokratični procesi pa so izpostavljeni tujemu vmešavanju. Akterji teh dejanj skušajo izkoristiti ranljivosti v naših družbah in preizkušati našo odločenost.

Eden najhitreje rastočih varnostnih izzivov v Evropi so droni. V zadnjem letu so se državljani EU zaradi **vdorov dronov morali zatekati v zavetišča in letala niso smela vzletati**. Evropa potrebuje način za odzivanje na te vdore. Komisija je zato začela izvajati novi **akcijski načrt za varnost dronov in protidronsko obrambo**, s katerim vzpostavlja usklajeni evropski pristop k odkrivanju, identifikaciji in odzivanju. To vključuje ustanovitev **centra odličnosti EU za boj proti dronom**, strožja pravila za civilne operacije z droni in boljšo uporabo tehnologij, kot so omrežja 5G, za odkrivanje sumljivih dejavnosti in njihovo sledenje. Evropa z **zavezništvom za drone med EU in Ukrajino** krepí sodelovanje z ukrajinsko inovativno industrijo dronov in se uči iz izkušenj, pridobljenih na bojišču.

Evropa doživlja tudi porast zlonamernih kibernetских dejavnosti, saj se vsak dan vrstijo kibernetски napadi na bistvene storitve, podjetja in javne organe. Ti napadi so vse bolj usmerjeni v digitalno infrastrukturo, ki je v sodobnih družbah nujna, od bolnišnic in energetskih omrežij do prometnih sistemov in javne uprave. Komisija z revidirano **uredbo o kibernetски varnosti** zagotavlja, da so izdelki, dani na evropski trg, že v zasnovi kibernetски varni, in odpravlja ranljivosti v kritičnih dobavnih verigah IKT. Z **akcijskim načrtom EU za kibernetски varnost in umetno inteligenco** obravnavamo tveganja najnaprednejših umetnointeligenčnih modelov glede kibernetске varnosti: okrepljena Agencija Evropske unije za kibernetски varnost bo imela dostop do naprednih zmogljivosti

umetne inteligence za kibernetски varnost in bo v sodelovanju s Skupnim raziskovalnim središčem Komisije razvila varno platformo za testiranje umetne inteligence glede kibernetске varnosti, tudi v simuliranih okoljih.

V digitalnem svetu je namreč kibernetски varnost postala bistven element gospodarske in nacionalne varnosti.

Še naprej se razvija tudi grožnja terorizma in nasilnega ekstremizma. Teroristične skupine vse pogosteje izkoriščajo digitalne tehnologije, družbene medije, umetno inteligenco in kriptovalute za novačenje ter za financiranje in organizacijo svojih dejavnosti. Še posebej zaskrbljujoča je radikalizacija med mladimi, saj so otroci vse pogosteje tarča spletnih napadov. Evropa z **agendo ProtectEU za preprečevanje terorizma in boj proti njemu** krepí sodelovanje med organi odkrivanja in pregona, izboljšuje izmenjavo obveščevalnih podatkov, se bori proti financiranju terorizma ter razvija nova orodja za odkrivanje in preprečevanje radikalizacije, preden ta privede do nasilja.

Hkrati **Evropa stopnjuje prizadevanja za boj proti organiziranemu kriminalu**. Kriminalne mreže, ki se ukvarjajo z nedovoljenim prometom s prepovedanimi drogami, tihotapljenjem strelnega orožja, pranjem denarja in kibernetски kriminaliteto, delujejo čezmejno, in da bi razširile svoj doseg, vse bolj izkoriščajo digitalne tehnologije. Te mreže ogrožajo javno varnost, spodbujajo nasilje in vsako leto ustvarijo milijarde evrov nezakonitih dobičkov.

Komisija je zato okrepila svoj odziv na več področjih. Za učinkovit boj proti hudim kaznivim dejanjem morajo policija, carina, tožilstvo in sodišča tesno sodelovati od začetka preiskave do pravnomočne sodne odločbe. Komisija je predlagala nove ukrepe za **okrepitev Europolu in Eurojustu** za močnejši boj proti čezmejnemu kriminalu in terorizmu. Ti ukrepi z jasnejšim pravnim okvirom in manjšim upravnim bremenom podpirajo večje število skupnih preiskav, pospešujejo kazenski pregon in olajšujejo izmenjavo informacij.

Evropa se s **strategijo EU na področju drog** in **akcijskim načrtom za boj proti nedovoljenemu prometu s prepovedanimi drogami**, predstavljenima decembra 2025, osredotoča na kriminalne mreže v celotni dobavni verigi, od proizvodnje in poti nedovoljenega prometa do spletnih trgov in storitev dostave paketov, ki se vse pogosteje uporabljajo za tihotapljenje prepovedanih drog v Unijo. Agencija Evropske unije za droge bo z okrepljenimi pooblastili državam članicam lažje pomagala prepoznati nastajajoče grožnje, vključno z novimi psihoaktivnimi snovmi, Europol pa širi svoje zmogljivosti za spremljanje spletnih trgov z drogami, analizo sumljivih dejavnosti in podporo čezmejnimi preiskavam.

Komisija je februarja 2026 predlagala tudi strožje **ukrepe proti nedovoljenemu prometu s strelnim orožjem**, vključno z novimi pravili za boj proti nedovoljeni proizvodnji orožja z uporabo tehnologij 3D-tiskanja.

Za močno varnost so potrebne tudi varne zunanje meje. Schengensko območje ostaja eden največjih dosežkov evropskega povezovanja, saj več kot 450 milijonom ljudi omogoča, da prosto potujejo po 29 državah. Vendar je za ohranjanje odprtih notranjih meja potrebno učinkovito upravljanje naših zunanjih meja.

Pomemben mejnik je bil dosežen junija, ko se je začel uporabljati **pakt o migracijah in azilu**. Pakt zagotavlja Evropi skupen in celovit okvir za pravično in urejeno upravljanje migracij, ki temelji na ravnotežju med solidarnostjo in odgovornostjo med državami članicami. Pakt tudi krepi postopke na zunanjih mejah EU, uvaja stroga pravila za preprečevanja zlorabe, izboljšuje sodelovanje med nacionalnimi organi in zagotavlja pravičnejšo porazdelitev odgovornosti po vsej Uniji, tako da ob porastu migracij nobena država članica ne bi bila prepuščena sama sebi. Poleg tega smo uspešno začeli prvi **letni cikel upravljanja migracij** v okviru pakta, ki zagotavlja učinkovito podporo državam članicam, ki se soočajo s pritiskom.

Skupni sistem EU za upravljanje migracij

Evropska strategija za upravljanje azila in migracij temelji na načelu, da bi morali **Evropejci in Evropejke odločati o tem, kdo in pod kakšnimi pogoji lahko vstopi v Unijo**. Strategija bo naslednjih pet let usmerjala ukrepe EU na področju migracij. Osredotoča se na preprečevanje nedovoljenih migracij, razbitje kriminalnih tihotapskih mrež, zaščito ljudi, ki resnično bežijo pred vojno in preganjanjem, ustvarjanje zakonitih poti, ki pomagajo privabljati talente, ki jih Evropa potrebuje, da bi ostala konkurenčna, ter krepitev celovitih in strateških partnerstev s partnerskimi državami. Vsa ta prizadevanja prispevajo k boljšemu upravljanju migracij in nadaljnjemu zmanjševanju nedovoljenih migracij v EU.

Julija je predlagala tudi novi **režim sankcij za boj proti tihotapljenju migrantov** in drugih nezakonitih dejavnosti, ki izvirajo zunaj Unije. Sem sodi tudi možnost zamrznitve sredstev in prepovedi potovanja za posameznike in subjekte, vpletene v dejavnosti, ki segajo od tihotapljenja migrantov in trgovine z ljudmi do pranja denarja.

To poletje, ko je na tisoče migrantov brez urejenega statusa poskušalo iz Maroka vstopiti v Ceuto, je **Komisija Španiji takoj priskočila na pomoč, tako denarno kot operativno**. Odtlej smo sodelovali po najboljših močeh ter španskim oblastem ponudili podporo za zagotovitev varnosti naših zunanjih meja in hitro vrnitev oseb, ki se nezakonito nahajajo v Ceuti.

Čeprav so razmere na tem območju še vedno težavne in si je treba še naprej prizadevati za rešitev krize, so bili nadaljnji poskusi nezakonitega prečkanja meje preprečeni. **V zvezi s tem je bilo bistveno sodelovanje Komisije z družbama Meta in TikTok ter neodvisnimi preverjevalci dejstev**. Kriminalnim mrežam smo preprečili, da bi širile

dezinformacije, in okrepili boj proti tihotapljenju migrantov.

Sodobno upravljanje meja zahteva sodobno tehnologijo. Na letališčih po vsej EU se je aprila 2026 začel uporabljati **sistem vstopa/izstopa**. Ta zagotavlja **zanesljive informacije o državljanih tretjih držav, ki prečkajo zunanje meje Evrope**, pripomore pa tudi k odkrivanju prekoračitev obdobja dovoljenega bivanja in identitetnih prevar ter h krepitvi varnostnih kontrol. V sistemu je bilo od njegove vzpostavitve zabeleženih skoraj 185 milijonov prehodov meje in skoraj 64 000 zavrnitev vstopa. Sistem vstopa/izstopa tako predstavlja odločen napredek za večjo varnost evropskih meja.

Pravičen azilni sistem temelji tudi na vračanju oseb, katerih prošnje so bile zavrnjene. Sestavljen je bil prvi **evropski seznam varnih izvornih držav**, ki državam članicam omogoča, da hitreje, učinkoviteje in enotneje obravnavajo prošnje za azil, ki jih vložijo državljani držav s tega seznama in ki so verjetno neutemeljene. Dogovorili smo se tudi o novem **skupnem evropskem sistemu vračanja**, da bi vračanje oseb, ki nimajo zakonite pravice do prebivanja, po vsej Uniji postalo hitrejše, enostavnejše in učinkovitejše. Medtem bo Evropa s prvo **strategijo za vizumsko politiko EU** postala varnejša, saj bo okrepila varnostno preverjanje ljudi, ki želijo priti v EU, hkrati pa pomagala privabiti talente, ki jih Evropa potrebuje za rast.

Evropa bo vedno spoštovala svoje mednarodne obveznosti, vendar je treba pravila izvrševati, da bodo verodostojna. Pomagali bomo tistim, ki potrebujejo pomoč, hkrati pa bomo zavrnili tiste, ki sistem zlorabljajo. Tak je uravnotežen migracijski in azilni sistem, ki ga gradi Evropa: združuje človečnost z odgovornostjo ter solidarnost z varnostjo. **Ta sistem je pravičen in trden.**

Skupni evropski sistem za vračanje

EN SISTEM EU

- Skupni sistem za vračanje s harmoniziranimi pravili
- Evropski nalog za vrnitev standardizira postopke

VZAJEMNO PRIZNAVANJE

- Odločbe o vrnitvi je mogoče priznati v vseh državah članicah
- Obvezno od julija 2027

PROSTOVOLJNA VRNITEV NA PRVEM MESTU, PRISILNA VRNITEV PO POTREBI

- Spodbude za prostovoljno vrnitev
- Obvezna prisilna vrnitev v primerih nesodelovanja, pobega ali varnostnih tveganj

JASNE OBVEZNOSTI ZA OSEBE V POSTOPKU VRAČANJA

- Ustrezno sodelovanje z organi
- Strožja pravila za preprečevanje pobega, vključno z možnostjo, da se zahtevajo finančna jamstva

ZAŠČITNI UKREPI IN PRAVICE

- Pravica do učinkovitega sodnega varstva
- Zaščita ranljivih oseb, mladoletnikov in družin
- Dosledno spoštovanje človekovih pravic in načela nevračanja

STROŽJA ORODJA ZA IZVRŠEVANJE

- Finančna jamstva in obveznosti poročanja
- Zahteve glede določenega stalnega prebivališča
- Pridržanje do 24 mesecev (morebitno podaljšanje zaradi varnostnih tveganj)

DOLOČBE O VARNOSTNIH TVEGANJIH

- Zgodnje odkrivanje groženj
- Daljše prepovedi vstopa in strožja pravila o pridržanju
- Obvezna prisilna vrnitev za ugotovljena tveganja

VOZLIŠČA ZA PONOVI SPREJEM IN VRAČANJE

- Sistematične prošnje za ponovni sprejem, poslane tretjim državam
- Varna izmenjava podatkov za izvrševanje
- Vrnitev na podlagi sporazumov ali dogovorov (razen mladoletnikov in družin)

Varnost in pripravljenost sta tesno povezani. To je najbolj razvidno iz našega odziva na vse pogostejše naravne nesreče in ekstremne vremenske dogodke.

To poletje so Evropo ponovno prizadeli uničujoči požari v naravi, huda suša in poplave, kakršnih še ni bilo. Sezona požarov v naravi je bila izjemno huda. Do sredine avgusta je bila površina pogorelega območja že dvakrat večja od povprečja za ta čas. Toda **ko pride do nesreče, v Evropi združimo moči.** Pred poletjem smo v najbolj ogrožene države namestili na stotine gasilcev in na desetine sredstev za gašenje požarov. Od takrat je devet prizadetih držav enajstkrat aktiviralo **mehanizem EU na področju civilne zaščite**, med njimi pa sta bili zaradi požarov v naravi prvič tudi Belgija in Nizozemska.

Konec julija, ko so Francijo in Španijo hkrati prizadeli obsežni požari v naravi, **je na pomoč**

priskočilo 17 evropskih držav. Več kot 300 gasilcev in gasilk iz vse Evrope je združilo moči s svojimi francoskimi in španskimi kolegi. Tokrat je prvič v okviru mehanizma EU na področju civilne zaščite pomoč ponudila tudi Ukrajina: **v Francijo je poslala 70-člansko ukrajinsko gasilsko ekipo.** Čeprav se njihova država še naprej brani pred vojno agresijo Rusije, so prihili v Francijo, da bi pomagali Evropejcem in Evropejcem v stiski. To je bil – poleg poguma, ki so ga pokazali gasilci iz vse Unije – izvrsten prikaz evropske solidarnosti.

Največja predhodna napotitev EU doslej pred sezono požarov v naravi leta 2026

GASILSKKE EKIPE V PRIPRAVLJENOSTI

777 gasilcev iz 14 držav, nameščenih v:

21 certificiranih ekip, pripravljenih na posredovanje po vsej Evropi

OPERATIVNA PODPORA

- Center EU za usklajevanje nujnega odziva – **24 ur na dan vse dni v letu**
- Satelitsko kartiranje v okviru programa Copernicus
- Znanstvena analiza

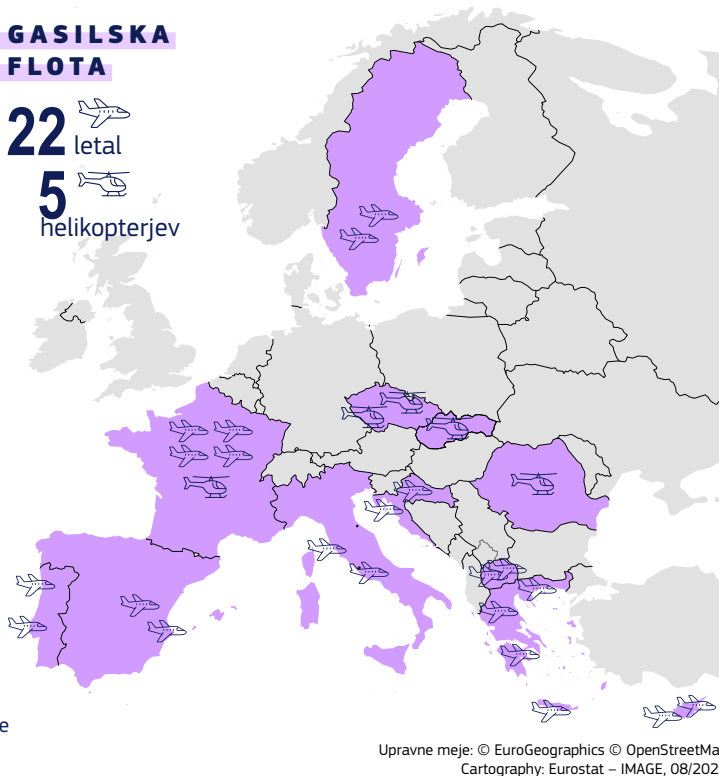
PREPREČEVANJE

- Dobre prakse pri ozaveščanju o tveganjih nesreč
- Sredstva za izmenjavo znanja in tehnično pomoč

 Države, v katerih je nameščena flota za gašenje požarov iz zraka

GASILSKA FLOTA

22 letal
5 helikopterjev

Upravne meje: © EuroGeographics © OpenStreetMap
Cartography: Eurostat – IMAGE, 08/2026

Časovnica požarov v naravi: intervencije v letu 2026

TO POLETJE JE DO 24. AVGUSTA DEVET DRŽAV AKTIVIRALO MEHANIZEM EU NA PODROČJU CIVILNE ZAŠČITE ZARADI POŽAROV V NARAVI

21. AVG.		Srbija • 1 ekipa za gašenje požarov na tleh z vozili iz Romunije • 1 ekipa za gašenje požarov na tleh z vozili iz Nemčije • 4 helikopterji v okviru rescEU: 1 iz Romunije, 2 s Češke in 1 s Slovaške • 1 uradnik za zvezo Centra za usklajevanje nujnega odziva, napoten od 24. avgusta
15. AVG.		Belgija • 2 letali s Švedske (rescEU) • 2 helikopterja z Nizozemske in tehnična gasilska ekipa • 2 helikopterja in 2 koordinatorja letalskih operacij iz Nemčije • 2 helikopterja z Norveške • 1 svetovalna in ocenjevalna skupina za gozdne požare iz Španije • 1 uradnik za zvezo ERCC
15. AVG.		Španija • 2 ekipi za gašenje gozdnih požarov na tleh z vozili iz Francije
2. AVG.		Grčija • po izboljšanju razmer je Grčija 5. avgusta preklicala izredne razmere
24. JUL.		Španija • 6 letal (4 od teh v okviru rescEU) • 1 helikopter • 229 gasilcev in gasilk s 84 vozili s Portugalske, iz Srbije in Nemčije
23. JUL.		Tunizija • 1 letalo iz Italije • 36 odmetov vode v 2 dneh
22. JUL.		Francija • 8 letal (5 od teh v okviru rescEU) • 4 helikopterji (2 od teh v okviru rescEU) • 187 gasilcev in gasilk s 47 vozili iz Romunije, Srbije, Ukrajine in Litve • 2 uradnika za zvezo ERCC
5. JUL.		Francija • 4 letala v okviru rescEU s Švedske in Cipra • 2 helikopterja v okviru rescEU s Češke • 1 uradnik za zvezo ERCC
3. JUL.		Portugalska • 118 gasilcev in gasilk ter 45 vozil iz Španije • 3 letala za gašenje požarov v okviru rescEU iz Italije in Španije
3. MAJ		Češka • 8 gasilcev in gasilk, 3 vozila in 1 zabojnik s Slovaške
30. APR.		Nizozemska • 41 članov osebja civilne varnosti in 10 vozil iz Francije • 67 gasilcev in gasilk, 21 vozil in 3 priklopniki iz Nemčije

V požarih v naravi, ki so julija zajeli francosko regijo Gironde, je zgorelo približno 42 000 hektarjev zemljišč. Prek mehanizma EU na področju civilne zaščite so pomoč ponudile številne države po vsej Evropi. Med njimi je bilo tudi 70 ukrajinskih reševalcev s 15 vozili. Ukrajina je prvič poslala pomoč prek mehanizma, čeprav se sama spopada z vojno. Njena reševalna ekipa je prepotovala 3 000 kilometrov, da je prišla v Bordeaux. Ukrajinski reševalci si te izkušnje ne bodo zapomnili po požganih gozdovih, temveč predvsem po prijaznosti, ki so ji bili priča na poti. Medtem, ko so se ti reševalci spopadali s požari v Franciji, so se njihovi kolegi doma ukvarjali s posledicami ruskih napadov. Ukrajina je kljub vsemu našla dovolj moči, da je svoje reševalce poslala na pomoč Franciji.

Unija za vse: cenovno dostopna in vključujoča

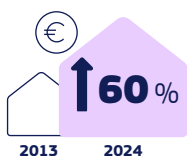
Zadnja leta so bila za mnoga evropska gospodinjstva težavna. Visoka inflacija, naraščajoči stanovanjski stroški in pritisk na družinske proračune so prizadeli skupnosti po vsej Uniji. Reševanje teh izzivov ni le vprašanje socialne pravičnosti, temveč je tudi osrednjega pomena za konkurenčnost Evrope.

V Evropski uniji je vsaka peta oseba še vedno izpostavljena tveganju revščine ali socialne izključenosti. Komisija je zato sprejela prvo **strategijo EU za boj proti revščini**, ki določa dolgoročni načrt za izkoreninjenje revščine

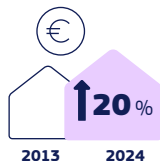
do leta 2050. Okrepili smo tudi **evropsko jamstvo za otroke, da bi vsakemu otroku**, ne glede na njegovo ozadje ali okoliščine, **zagotovili dostop do storitev in podpore, ki jih potrebuje za uspešen razvoj**.

Cenovna dostopnost se nikjer ne občuti bolj neposredno kot na stanovanjskem področju. Varen in cenovno dostopen dom je temelj, na katerem ljudje gradijo življenje. Vendar je za preveč Evropejcev in Evropejk, zlasti za mlajše generacije, to velik vir tesnobe. **Stanovanja** so zato **evropska prednostna naloga**.

Evropski načrt za cenovno dostopna stanovanja

Zvišanje **cen stanovanjskih nepremičnin** v EU med letoma 2013 in 2024, kar je hitreje od rasti dohodka gospodinjstev

Zvišanje **povprečnih najemnin** v istem obdobju

Manj **dovoljenj za stanovanjske zgradbe** od leta 2021

NAMEN EVROPSKEGA NAČRTA ZA CENOVNO DOSTOPNA STANOVANJA:

© Johnner Images / Getty Images

Zmanjšanje birokratskih ovir za spodbuditev ponudbe stanovanj

© Adobe Stock

Krepitev produktivnosti in inovacij v gradbeništvu

© Adobe Stock

Mobilizacija javnih in zasebnih naložb, vključno z revizijo pravil o državni pomoči

© Adobe Stock

Obravnavanje špekulacij na stanovanjskem trgu

© Adobe Stock

Obravnavanje kratkoročnih najemov na območjih pod stanovanjskim pritiskom

© Adobe Stock

Podpora najbolj prizadetim, kot so brezdomci in mladi

Reševanje stanovanjske krize zahteva ukrepanje na vseh ravneh, od evropske do nacionalne in lokalne. Cene stanovanjskih nepremičnin so se od leta 2013 zvišale za več kot 60 %, najemnine pa za 20 %. Da bi se EU spoprijela s tem izzivom, si prizadeva uporabiti vse vzvode, ki so ji na voljo. **Od leta 2021 smo za naložbe, povezane s stanovanji, mobilizirali več kot 43 milijard evrov. Z evropskim načrtom za cenovno dostopna stanovanja**, ki je bil predstavljen decembra 2025, smo revidirali pravila o državni pomoči in sprostili naložbe v socialna in cenovno dostopna stanovanja. Septembra 2026 predlagani **akt o cenovno dostopnih stanovanjih** bo državam članicam in lokalnim organom zagotovil dodatna orodja za zmanjšanje stanovanjske stiske. Prizadevamo si odpraviti nepotrebne ovire in stroškovne pritiske pri gradnji in prenovi. S predlogi za naslednji dolgoročni proračun EU podpiramo tudi usmerjanje evropskih sredstev v **projekte cenovno dostopnih stanovanj**.

Pri cenovni dostopnosti stanovanj gre tudi za preprečevanje izključenosti. V Evropi vsako noč pod milim nebom preživi več kot milijon brezdomnih oseb. S **priporočilom o boju proti stanovanjski izključenosti** podpiramo države članice pri razvoju učinkovitejšega odziva na brezdomstvo, saj **si vsakdo zasluži varen dom**.

Predlagamo tudi priporočilo o izvajanju **novega evropskega Bauhausa**, katerega cilj je evropski čisti prehod izkoristiti za konkretne projekte, ki združujejo trajnostnost, krožnost, cenovno dostopnost, inovacije in visokokakovostno oblikovanje. Temu je bil posvečen tudi tretji festival novega evropskega Bauhausa, ki je potekal junija 2026 in je v razpravah o cenovno dostopnih stanovanjih kot temelju močne družbe povezal skupnosti, ustvarjalce in ustvarjalke ter nosilke in nosilce sprememb.

Tudi letos je družine prizadela energetska kriza, ki se je začela zunaj naših meja. Ko se stroški energije zvišajo, to vpliva na vse vidike vsakdana ljudi. Evropska unija z **energetskim svežnjem za državljane** krepi zaščito ranljivih odjemalcev, pomaga preprečevati odklope, izboljšuje preglednost ter gospodinjstvom omogoča večji nadzor nad izbiro energije in računi zanj.

Miroslav, 59-letni češki državlján, je več kot desetletje preživel na ulici, preden mu je socialna služba našla stanovanje in mu ponudila podporo, da je lahko zaživel bolj sproščeno in se spet ustalil. Pobuda „najprej stanovanje“, ki jo je podprl Evropski socialni sklad plus, je poleg cenovno dostopnih bivališč poskrbela tudi za nasvete o zdravju, iskanju zaposlitve in obnovi družinskih vezi. Miroslav meni, da lahko zdaj tudi sam koristno prispeva in pomaga tistim, ki še vedno čakajo na socialna stanovanja.

Potrošniki so gonilna sila evropskega gospodarstva, pri čemer izdatki gospodinjstev predstavljajo 51 % BDP. Čeprav evropski potrošniki uživajo eno najvišjih ravni varstva na svetu, se soočajo z naraščajočimi življenjskimi stroški in hitro spreminjajočim se trgom. Porast digitalnih storitev in eksplozivna rast e-trgovanja sta ob novih priložnostih prinesla tudi nove izzive.

Evropa z **agendo za potrošnike do leta 2030** krepi varstvo potrošnikov, tudi na spletu, s posebnim poudarkom na otrocih in ranljivih potrošnikih. Komisija **se bori proti nepoštenim praksam in nevarnim proizvodom ter zagotavlja, da enotni trg še naprej deluje enako učinkovito za potrošnike** in za podjetja. Nova carinska pravila, **vključno z dajatvijo v višini 3 evrov za pakete, ki prihajajo iz držav nečlanic EU, katerih vrednost ne presega 150 evrov**, prispevajo k enakim konkurenčnim pogojem za spletne platforme in tradicionalne trgovce na drobno ter zagotavljajo, da proizvodi, ki se prodajajo v Evropi, izpolnjujejo standarde, ki jih potrošniki pričakujejo.

Uspeha Evrope ni mogoče meriti le z gospodarsko rastjo ali vplivom v svetu. Meriti ga je treba tudi po družbeni pravičnosti in po tem, ali si ljudje lahko privoščijo varen dom, ali lahko plačajo račune za energijo, ali si lahko ustvarijo družino in ali z zaupanjem zrejo v prihodnost. **Če želimo, da bo Evropa bolj neodvisna, mora zagotavljati priložnosti, varnost in blaginjo za vse.**

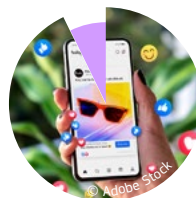
Ugotovitve pregleda stanja razmer za potrošnike v EU za leto 2025

Pri spletnih kupcih je
verjetnost težav

60%

večja kot pri nespletnih kupcih

93%

kupcev je zaskrbljenih zaradi
ciljno usmerjenega spletnega
oglaševanja, med drugim:

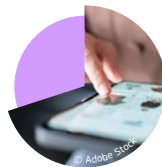
- zbiranja osebnih podatkov brez
privolitve (**71 %**)
- prekomernega oglaševanja (**67 %**)
- neizogibne personalizacije (**63 %**)

68%

potrošnikov EU zaupa
v varnost izdelkov, ki jih
kupujejo

Evropejci in Evropejke so prepričani, da bodo njihove
pravice potrošnikov zaščitene:

70%

jih pravi, da trgovci spoštujejo
njihove pravice

61%

jih zaupa, da jih
javne organizacije
varujejo

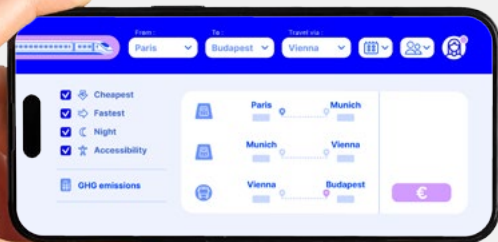
Aleš in Matouš Krchňák sta mlada češka dvojčka, ki sta pri 15 letih ustanovila svoj prvi lokalni projekt. Sprva majhna pobuda je prerasla v dogodek, na katerem je sodelovalo več kot 850 ljudi in ki je združeval odkrivanje lokalne regije Olomouc z ozaveščanjem o ekologiji in trajnostnem kmetovanju. Ta izkušnja je Aleša in Matouša spodbudila, da sta se vključila v projekt Europe Goes Local in da sta ustanovila nevladno organizacijo. Leta 2025 sta prejela železniški vozovnici DiscoverEU in obiskala številne države, tudi Italijo, Madžarsko, Španijo, Francijo in Dansko. Potovanje sta opisala kot izjemno izkušnjo, v kateri sta se zavedela, kaj jima pomenijo evropske vrednote, kultura in tradicija.

Evropa ima eno najboljsežnejših železniških omrežij na svetu, kljub temu pa so čezmejna potovanja lahko po nepotrebnem zapletena. Za potovanje, ki vključuje več železniških prevoznikov, je pogosto potrebnih več vozovnic, ki se kupijo prek različnih sistemov, zaščita potnika v primeru zamujene povezave pa je omejena.

Nova pobuda Komisije **Eno potovanje, ena vozovnica** to spreminja. Potniki bodo lahko na platformi, ki jo bodo izbrali sami, **iskali, primerjali in kupovali potovanja z vlakom z več prevozniki, in sicer z eno samo rezervacijo**. Še pomembneje pa je, da bodo uživali **vse pravice potnikov za celotno potovanje**, vključno z nadomestilom v primeru zamud ali zamujenih povezav.

Evropa tako skrbi, da lahko državljani in državljanke z enostavnejšim, pravičnejšim in zanesljivejšim čezmejnim železniškim potovanjem čim bolje izkoristijo svobodo potovanja, dela in študija po vsej Uniji, hkrati pa **omogoča, da postaja trajnostni promet privlačnejši**.

Eno potovanje, ena vozovnica

OKREPLJENE PRAVICE POTNIKOV

Potniki v železniškem prometu, ki bodo potovali z **eno vozovnico**, bodo v primeru zamujenih povezav upravičeni do **pomoči, spremembe poti, povračila stroškov** in **nadomestila**

NAČRTUJTE, REZERVIRAJTE, POTUJTE

Potniki bodo lahko **iskali, primerjali** in **združevali** storitve različnih prevoznikov v železniškem prometu v eni transakciji na platformi po lastni izbiri, tudi za čezmejna potovanja

LOJALNA KONKURENCA

Nove obveznosti za platforme za izdajanje vozovnic in operaterje bodo zagotovile **pravičen dostop do vozovnic** in **pregledno predstavitev** možnosti potovanja

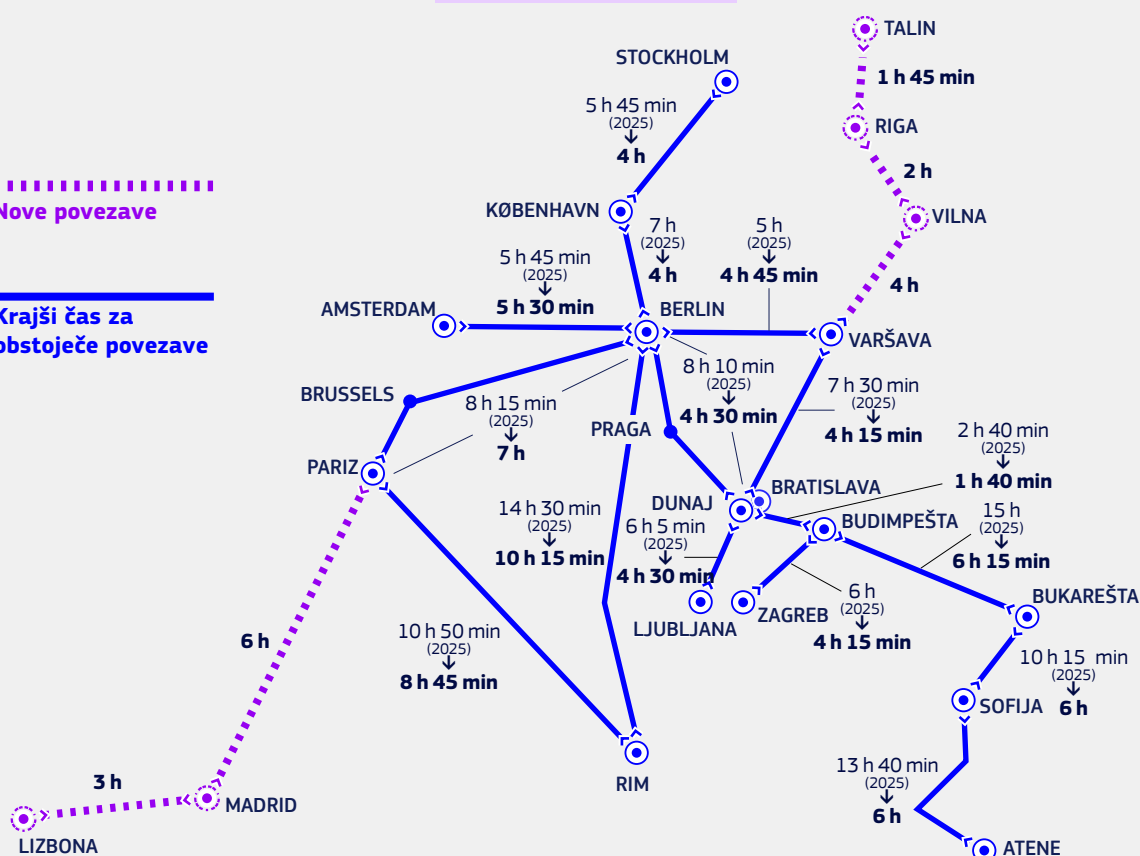

Prihodnje izboljšave železniških povezav

DO LETA 2040

.....
Nove povezave

—————
Krajši čas za
obstoječe povezave

Bolj vključujoča Unija

Vsakdo v Evropski uniji bi se moral počutiti varnega ter uživati dostojanstvo in spoštovanje. Prizadevamo si ustvariti **Unijo enakosti**. Enakost ne pomeni le varstva pravic. Pomeni tudi ustvarjanje družbe, v kateri lahko vsakdo polno sodeluje in ima občutek pripadnosti.

Enakost spolov je temeljna pravica in ena od temeljnih vrednot EU. Vendar Evropski inštitut za enakost spolov ocenjuje, da bomo s sedanjim tempom napredka popolno enakost spolov dosegli šele čez 50 let. Komisija je zato marca predstavila novo **strategijo za enakost**

spolov. Cilj te strategije je odpraviti trdovratne ovire v izobraževanju, zdravstvenem varstvu, zaposlovanju in javnem življenju, hkrati pa obravnavati nove izzive, kot sta spletno nasilje in pristranskost v sistemih umetne inteligence. Poleg tega se je Komisija februarja odzvala tudi na **evropsko državljansko pobudo o dostopu do varnega splava** in ponovno potrdila, da lahko obstoječi instrumenti EU podpirajo države članice pri zagotavljanju enakega dostopa do zakonito razpoložljivih in cenovno dostopnih zdravstvenih storitev, vključno s storitvami varnega splava.

© GettyImages | Hinterhaus Productions

Strategija za enakost spolov za obdobje 2026–2030

1/3

Vsaka tretja ženska doživi nasilje zaradi spola

-12%

Ženske v EU na uro **še vedno zaslužijo 12 %** manj kot moški

50

Brez obnovljenih ukrepov bomo enakost dosegli šele čez **50 let**

S STRATEGIJO ZA ENAKOST SPOLOV BOMO:

- » preprečevali nasilje zaradi spola, tudi na spletu
- » odpravili vrzel po spolu pri plačilih, pokojninah in oskrbi ter do leta 2050 ustvarili do 10 milijonov novih delovnih mest
- » opolnomočili ženske na področju raziskav, inovacij, zagonskih podjetij in politike
- » zagotovili upoštevanje enakosti spolov v vseh politikah, tudi v zunanjem delovanju

EU JE V ZADNJIH LETIH DOSEGLA POMEMBEN NAPREDEK

Sprejetje prelomne zakonodaje

Od pravil o preglednosti plačil in ženskah na vodilnih položajih do zaščite žensk in deklet pred nasiljem, podpiranja usklajevanja poklicnega in zasebnega življenja ter enakosti spolov pri oskrbi

Vključitev načela enakosti spolov

Zagotavljanje vidika enakosti spolov v vseh politikah EU, na primer na področju zdravstvenih raziskav, zaposlovanja in izobraževanja

Ukrepi financiranja za napredek pri enakosti spolov v EU

Podpiranje ukrepov za enakost spolov v okviru Evropskega socialnega sklada plus in programa Državljeni, enakost, pravice in vrednote

Podpiranje enakosti spolov in opolnomočanja žensk po svetu

Spodbujanje enakosti spolov na svetovni ravni in zagotavljanje, da se ta vidik upošteva v našem zunanjem delovanju, na primer s povečanjem politične in državljanske udeležbe žensk in deklet ter krepitvijo podpore organizacijam za pravice žensk

Za LGBTIQ+ osebe po Evropi enakost in varnost nista samoumevni. Vse preveč ljudi se še vedno sooča z diskriminacijo, nadlegovanjem in nasiljem zgolj, ker so, kar so, ali ker ljubijo, kogar ljubijo. S **strategijo za enakost LGBTIQ+ oseb** še naprej krepimo zaščito pred diskriminacijo, podpiramo enake pravice po vsej Uniji in sodelujemo z državami članicami, da bi ustvarili varnejše in bolj vključujoče družbe. Komisija je maja v odziv na **evropsko državljansko pobudo za prepoved konverzivnih praks** napovedala, da namerava predstaviti priporočilo, ki bo vse države članice spodbudilo k prepovedi teh škodljivih praks.

Kultura je eno največjih bogastev Evrope in temelj skupne evropske identitete. Zato smo predlagali **kulturni kompas za Evropo**: vizijo za podporo kulturi v različnih sektorjih in politikah, opolnomočanje umetnic in umetnikov, varovanje umetniškega izraza, hkrati pa tudi krepitev družbene odpornosti ter spodbujanje rasti in konkurenčnosti v naših skupnostih. Evropske institucije so načela kulturnega kompasa podprle v skupni izjavi junija 2026.

Raznolikost Evrope je ena njenih največjih prednosti. Naše družbe in gospodarstva so močnejši zaradi različnih razmer, izkušenj in skupnosti, ki tvorijo našo Unijo. Vendar je lahko raznolikost prednost le, če ima vsakdo enake možnosti in občutek pripadnosti. S **strategijo za boj proti rasizmu** smo okrepili prizadevanja za boj proti strukturni diskriminaciji, okrepili izvrševanje v primeru kaznivih dejanj iz sovraštva in sovražnega govora ter zagotovili, da je boj proti rasizmu vključen v oblikovanje politik.

V zadnjih letih smo bili v Evropi in zunaj nje priča zaskrbljujočemu porastu antisemitskih dejanj, ki ogrožajo varnost judovskih skupnosti. Judovsko življenje v Evropi mora imeti možnost, da se izraža svobodno in ponosno. Še naprej izvajamo **strategijo EU za boj proti antisemitizmu** in z vsemi državami članicami sodelujemo, da bi podprli judovske skupnosti. Zagotavljamo tudi več sredstev za zaščito javnih prostorov in verskih objektov ter **se z mrežo zaupanja vrednih prijaviteljev borimo proti naraščajočemu antisemitizmu na spletu.**

Nova strategija za enakost LGBTIQ+ oseb – trije stebri:

ZAŠČITA

pred **nadlegovanjem in nasiljem** z akcijskim načrtom proti kibernetickemu nadlegovanju

pred **diskriminacijo** z nadaljnjim financiranjem civilne družbe

pred **konverzivnimi praksami** z njihovo analizo in proučitvijo ustreznih ukrepov

OPOLNOMOČENJE

organov za enakost s spremljanjem njihove učinkovitosti

mavričnih družin s podpiranjem držav članic, da sprejmejo predlog o priznavanju starševstva

LGBTIQ+ oseb na delovnem mestu v sodelovanju s platformo EU za listine o raznolikosti

VKLJUČEVANJE

držav članic s pozivom vsem državam članicam, naj sprejmejo nacionalne strategije za enakost LGBTIQ+ oseb

LGBTIQ+ oseb z izboljšanjem zbiranja in analiziranja podatkov o enakosti

civilne družbe z ustanovitvijo LGBTIQ+ političnega foruma za neposredno izmenjavo mnenj s Komisijo

Svoboda veroizpovedi ali prepričanja je ogrožena marsikje po svetu. Komisija je zavezana reševanju tega izziva in zagotavljanju spoštovanja pravic vseh ver in prepričanj. Marca je za **posebno odposlanko za svobodo veroizpovedi ali prepričanja zunaj EU** imenovala Mairead McGuinness. Posebna odposlanka podpira sodelovanje z nacionalnimi organi in drugimi deležniki v državah, v katerih so ogrožene pravice verskih ali svetovnonazorskih skupnosti, ter spodbuja medkulturni in medverski dialog.

Za 90 milijonov invalidov v Evropi vključevanje pomeni odpravo ovir, ki jim še vedno preprečujejo polno udeležbo v družbi. Zato smo okrepili izvajanje **strategije o pravicah invalidov** in več pozornosti namenili dostopnosti, vključujočemu zaposlovanju, samostojnemu življenju, dostopnemu prevozu in demokratični udeležbi. Naš cilj je zagotoviti, da lahko invalidi po vsej EU v celoti in enakostno uveljavljajo svoje pravice, za kar smo sprejeli razne ukrepe od uvedbe **evropske kartice ugodnosti za invalide** do izboljšanja dostopnosti javnih storitev in digitalnih prostorov.

© Fundacja Świat Wrażliwy, 2026

Caffé Aktywni v Gdansku na Poljskem je socialno podjetje, ki ga upravlja Fundacja Świat Wrażliwy (Fundacija Občutljivi svet) in ki zaposluje mlade z intelektualno oviranostjo in starejše, ki nastopajo kot njihovi mentorji. Podjetje ustvarja prostor za socializacijo in poklicno usposabljanje, hkrati pa na trg dela vključuje ljudi, ki so z njega pogosto izključeni, ampak lahko v takih pobudah tudi sami prispevajo h gospodarski in socialni moči Evrope. Po zaslugi podpore iz instrumenta NextGenerationEU je podjetje lahko posodobilo svojo kuhinjo ter kupilo prilagojena orodja za gostinske storitve.

Krepitev pravic invalidov za vključujočo in dostopno EU

ZAKAJ JE TO POMEMBNO?

Invalidi imajo v skladu s Konvencijo Združenih narodov o pravicah invalidov, ki so jo podpisale EU in vse države EU, **enake pravice kot vsi**. Pa vendar:

KLJUČNI UKREPI

Uresničevanje pravic

- Popolna uvedba in digitalizacija **evropske kartice ugodnosti za invalide** in **evropske parkirne kartice za invalide**
- Naložbe v **podporne tehnologije in umetno inteligenco** za zmanjšanje ovir za uporabnike
- Izboljšanje **dostopa do vseh oblik prevoza** po vsej EU

Opolnomočanje in vključevanje

- Spodbujanje **samoodločanja** in samostojnosti z novim **zavezništvom EU za neodvisno življenje**
- Izboljšanje izvajanja **svežnja o zaposlovanju invalidov** za razvoj bolj vključujočih trgov dela
- Zagotavljanje **vključujočega izobraževanja** v vseh življenjskih obdobjih
- Izboljšanje dostopa do **sodnega in zdravstvenega varstva** s posebnim poudarkom na potrebah žensk in deklet z invalidnostmi

Sodelovanje in doseganje rezultatov

- Krepitev vključevanja invalidov v **zunanjem delovanju EU**, npr. pri **humanitarni pomoči** in širitvi

Strategija za medgeneracijsko pravičnost: **skrb, da se nobena generacija ne prezre**

OBLIKOVANJE POLITIK ZA PRIHODNJE GENERACIJE

Indeks medgeneracijske pravičnosti za opredelitev priložnosti in vrzeli med generacijami

Poročilo o napredku leta 2028 kot podlaga za prispevke EU k nadaljnjim ukrepom ZN v zvezi z izjavo o prihodnjih generacijah

Sistematična uporaba **mladinskih testov**

Orodje Futures Balance, ki temelji na umetni inteligenci, za v prihodnost usmerjeno analizo politik v sodelovanju z ZN

Zbirka dobrih praks na področju starostne enakosti, ki jo je pripravila skupina na visoki ravni za nediskriminacijo, enakost in raznolikost

16. november dan ozaveščanja o medgeneracijski pravičnosti

Pobuda **Glasovi prihodnosti**, ki lokalne in regionalne organe poziva k sodelovanju pri oblikovanju prihodnosti njihovih regij

Vključevanje pomeni tudi medgeneracijsko pravičnost. Prva **strategija za medgeneracijsko pravičnost** odraža preprosto načelo, da nobena generacija ne bi smela uspevati na račun druge. To utrjuje dolgoročno razmišljanje pri oblikovanju politik, krepi glas mladih pri odločitvah, ki jih zadevajo, ter skrbi za pravično ravnotežje med priložnostmi in odgovornostmi med sedanjimi in prihodnjimi generacijami. **Kajti ustvarjanje močnejše Evrope pomeni, da moramo prihodnjim generacijam zagotoviti orodja za uspeh.**

